

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΓΙΑ

η.μ.σ.

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

Η σύσταση, ο έλεγχος και η εποπτεία των ανωνύμων εταιρειών από την Περιφέρεια σε διασύνδεση με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.): υφιστάμενη κατάσταση και ενιαίο πλαίσιο μεταρρύθμισης, μελέτη περίπτωσης Περιφέρειας Αττικής.

Αικατερίνη Μπασούκου

Αθήνα, Ιούνιος 2017

Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki

Department of Business Administration - University of Piraeus

**Interuniversity Interdepartmental
Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

The establishment, control and supervision of public limited companies by the Region in connection with the General Commercial Registry (GEMI): existing situation and a single framework of reform, case study of the Attica Region.

Aikaterini Basoukou

Athens, June 2017

Περίληψη

Τα τελευταία χρόνια, η χρηματοπιστωτική κρίση επεκτάθηκε ταχύτατα στις αναπτυγμένες χώρες και στη συνέχεια σε ολόκληρο τον κόσμο, με δραματικές επιπτώσεις στο τραπεζικό σύστημα και τις επιχειρήσεις.

Η αντίδραση των χωρών ήταν άμεση σ' ό,τι αφορά στη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Τα μέτρα αυτά, αν και διέφεραν από χώρα σε χώρα, ωστόσο είχαν έναν κοινό στόχο, τη βελτίωση της ρευστότητας, την κινητοποίηση των επενδύσεων και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων με σκοπό την αναθέρμανση της οικονομίας και τη συγκράτηση της απασχόλησης.

Το ευρύτερο εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον δεν είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό για την ανάπτυξη επενδυτικών πρωτοβουλιών και την άσκηση υγιούς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η ανταγωνιστικότητα, ως οριζόντια πολιτική, αλληλοεπιδρά τόσο με το σύνολο των δημοσίων πολιτικών, όσο και με το γενικότερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας αποτελεί η βελτίωση του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος. Βασικό ρόλο σε αυτή την πορεία παίζουν, πέρα από το εκπαιδευτικό σύστημα, οι επιχειρήσεις, οι οποίες όμως λειτουργούν σε περιβάλλον που επηρεάζεται σε μεγάλο ακόμα βαθμό από το κράτος. Η ύπαρξη του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου και η λήψη των απαραίτητων μέτρων για την υποστήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, όπως και για την προώθηση της νέας επιχειρηματικότητας, μπορεί να επιδράσει καταλυτικά στην πορεία του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας με την ενδυνάμωση των μηχανισμών ελέγχου και εποπτείας της αγοράς.

Όλοι πλέον συμφωνούν ότι ο παραδοσιακός τρόπος λειτουργίας του κράτους, της δημόσιας διοίκησης και της οικονομίας πρέπει σήμερα να αλλάξει ριζικά. Για να ξεπεράσει τις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες της και να ανακτήσει τον αναπτυξιακό της δυναμισμό η ελληνική οικονομία πρέπει να στραφεί σε ένα νέο αναπτυξιακό πρότυπο που θα βασίζεται στο τρίπτυχο εξωστρέφεια, καινοτομία, επιχειρηματικότητα.

Σημαντική θέση στις προτεραιότητες των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων έχουν τα θέματα που απασχολούν την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την άρση των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα, την άρση αντικινήτρων στην ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών, τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και των συνθηκών λειτουργίας των επιχειρήσεων.

Abstract

In recent years, the financial crisis has expanded rapidly in developed countries and then across the world, with dramatic effects on the banking system and businesses.

The country's reaction was immediate in terms of taking measures to tackle the crisis. Although these measures varied from one country to another, they had a common goal of improving liquidity, mobilizing investment and developing businesses to revive the economy and contain employment.

The broader domestic business environment is not particularly conducive to developing investment initiatives and conducting healthy business. Competitiveness, as a horizontal policy, interacts with both public policy as a whole and with the general socio-economic environment. An essential prerequisite for enhancing the competitiveness of the Greek economy is the improvement of the business and investment environment. In addition to the education system, companies play a key role in this process, but operate in an environment that is still largely influenced by the state. The existence of the appropriate institutional framework and the necessary measures to support entrepreneurship as well as to promote new entrepreneurship can have a catalytic effect on the private sector economy by strengthening market control and supervision mechanisms.

Everyone now agrees that the traditional way of running the state, the public administration and the economy must change radically today. In order to overcome its chronic structural weaknesses and regain its growth dynamism, the Greek economy needs to turn to a new growth model based on three-fold extroversion, innovation, entrepreneurship.

An important place in the priorities of structural reforms has the issues of improving the business environment, removing barriers to entrepreneurship, removing disincentives for investment initiatives, improving the functioning of markets and operating conditions for businesses.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
Τύποι επιχειρήσεων και θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας	
1.1 Διάκριση επιχειρήσεων	10
1.2 Είδη επιχειρήσεων	10
1.2.1 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης	10
1.2.2 Ανώνυμη Εταιρεία	13
1.3 Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα	17
1.3.1 Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα	17
1.3.2 Επιχειρηματικός δείκτης Doing Business	17
1.3.3 Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Θεσμικό πλαίσιο	
2.1 Θεσμικό πλαίσιο έναρξης λειτουργίας μιας εταιρείας	21
2.1.1 Ν. 3853/2010	22
2.1.2 Ν. 4038/2012	22
2.2 Νέο θεσμικό πλαίσιο για άσκηση οικονομικής δραστηριότητας	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
Εξωτερικό Περιβάλλον Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.)	
3.1 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση	25
3.1.1 Η ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα	25
3.1.2 Εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης – β' βαθμός Τ.Α.	28
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	
Εσωτερικό Περιβάλλον Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.)	
4.1 Ταυτότητα και ρόλος του Γ.Ε.ΜΗ.	30
4.2 Λειτουργίες, Οργάνωση και Σκοπός	31
4.2.1 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Εισηγμένων Ανωνύμων Εταιρειών και Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών.	33

4.2.2 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.	33
4.2.3 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων και Γενικού Εμπορικού Μητρώου.	34
4.2.4 Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.	34
4.2.5 Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων της χώρας.	39
4.3 Εποπτικό Συμβούλιο	39
4.4 Υπηρεσίες μιας Στάσης	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Αξιολόγηση της Υφιστάμενης Κατάστασης

5.1 Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης	41
5.2 Ανάλυση SWOT: δυνάμεις / αδυναμίες και ευκαιρίες / απειλές	47
5.3 Εκτίμηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και αλλαγής	49
5.4 Νομοθετικές παρεμβάσεις για την άρση των εμποδίων στην εκκίνηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	51
5.5 Προτάσεις για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος	52

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Εμπειρική προσέγγιση – Μεθοδολογικός σχεδιασμός της έρευνας – Ανάλυση αποτελεσμάτων

6.1 Μεθοδολογία της έρευνας	54
6.2 Δομή ερωτηματολογίου	55
6.2.1. Ερωτηματολόγιο ανωνύμων εταιρειών	55
6.2.2. Ερωτηματολόγιο υπηρεσιών	57
6.3 Διαδικασία αποστολής και συλλογής ερωτηματολογίων	59
6.4 Ανάλυση αποτελεσμάτων	59
6.5 Συμπεράσματα	76
6.5.1. Επαναρρύθμιση και αξιολόγηση επιπτώσεων νομοθετικών μεταβολών	78
6.5.2. Ανασχεδιασμός διοικητικών διαδικασιών	80

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 : Ευρετήριο όρων	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 : Ερωτηματολόγιο ανωνύμων εταιρειών	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 : Ερωτηματολόγιο υπηρεσιών	88
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	93

Κατάλογος Πινάκων

1.1 Διάκριση επιχειρήσεων	10
1.2 Επιχειρηματική κατάταξη της Ελλάδας 2013-2017	18
1.3 Doing Business 2011-2017	19
1.4 Κατάταξη της Ελλάδας-δείκτες ανταγωνιστικότητας	20
3.1 Διοικητική διαίρεση Περιφέρειας Αττικής	29
5.1 Απολογιστικά Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2016	43
5.2 Κατανομή υπαλλήλων Περιφέρειας Αττικής / Αριθμό εποπτευόμενων Α.Ε. για το έτος 2016	44

Κατάλογος Διαγραμμάτων

5.1 Επιχειρήσεις που συστάθηκαν το χρονικό διάστημα 01/01/12 – 01/01/17	45
5.2 Ανώνυμες Εταιρείες που συστάθηκαν το διάστημα 01/01/12 – 01/01/17	45
5.3 Επιχειρήσεις που, στις συγκεκριμένες ημερομηνίες / διαστήματα είναι σε κάποια από τις παρακάτω καταστάσεις: Πτώχευση, Διακοπή (Δ.Ο.Υ.), Λύση - Εκκαθάριση, Υπό εκκαθάριση, Διαδικασία Συνδιαλλαγής, Διαγραφή, Διαγραφή λόγω συγχώνευσης, Αναγκαστική διαχείριση, Διαγραφή λόγω διάσπασης	46
5.4 Ανώνυμες Εταιρείες που, στις συγκεκριμένες ημερομηνίες / διαστήματα είναι σε κάποια από τις παρακάτω καταστάσεις: Πτώχευση, Διακοπή (Δ.Ο.Υ.), Λύση - Εκκαθάριση, Υπό εκκαθάριση, Διαδικασία Συνδιαλλαγής, Διαγραφή, Διαγραφή λόγω συγχώνευσης, Αναγκαστική διαχείριση, Διαγραφή λόγω διάσπασης	46

Εισαγωγή

Το αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το κρίσιμο ζήτημα της διασύνδεσης και της διοικητικής αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών και των φορέων της δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα σήμερα. Ειδικότερα, βασικός στόχος μας είναι να αναδείξουμε ότι το ζήτημα της εσωτερικής οργανωτικής αναδιάρθρωσης ενός φορέα της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ένα αυτοτελές ζήτημα αλλά ως ένα στάδιο της γενικότερης διοικητικής ανασυγκρότησης του κράτους.

Θέμα της εργασίας αποτελεί η μελέτη, παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση της οργανωτικής αλλαγής που προέκυψε στην άσκηση ελέγχου και εποπτείας (για τις Α.Ε. και τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών Ε.Π.Ε.) μετά τη διασύνδεση και το συντονισμό των διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειών (πρώην Νομαρχίες) με την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων. Σκοπός της εργασίας είναι να καταγράψει εάν με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. επιτεύχθηκαν τα αποτελέσματα (οικονομικά και κοινωνικά οφέλη) στα οποία στόχευε με την απλοποίηση του πλαισίου άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας.

Συγκεκριμένα, η παρούσα εργασία αποσκοπεί κυρίως να διερευνήσει κατά πόσο, η πενταετής λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.Μ.Η. και η διασύνδεσή της με τις Περιφερειακές Ενότητες των Περιφερειών της χώρας, είχε θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών λειτουργίας ενός σημαντικού ποσοστού του επιχειρηματικού κόσμου όπως οι Α.Ε. και Ε.Π.Ε., εάν έχει επιτύχει το στόχο μείωσης της γραφειοκρατίας, εάν έχει βελτιώσει τις συνθήκες και το χρόνο ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών επιχειρήσεων και εάν έχει βελτιώσει το επίπεδο ηλεκτρονικοποίησης των παρεχόμενων από τους δημόσιους φορείς υπηρεσιών.

Το έργο του Γ.Ε.ΜΗ. στόχευε στην ριζική αναμόρφωση της λειτουργίας των επιμέρους μητρώων επιχειρήσεων σε ένα ενιαίο εμπορικό μητρώο, με σκοπό την παρακολούθηση των εμπορικών επιχειρήσεων από την πολιτεία και την καλύτερη εξυπηρέτηση των ίδιων των επιχειρήσεων από την κεντρική διοίκηση και τους αρμόδιους φορείς της.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των πραγματικών αδυναμιών που αντιμετωπίζει η εποπτεία των ανωνύμων κυρίως εταιρειών μετά την διασύνδεση των υπηρεσιών, και η εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με το εάν, πώς και υπό ποιες προϋποθέσεις, μπορεί να προβεί η δευτεροβάθμια τοπική αυτοδιοίκηση σε οργανωτική αναδιάρθρωση και αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών της.

Ερωτήματα της έρευνας.

Από τα πρωτογενή στοιχεία που συλλέχθηκαν τόσο από ανώνυμες εταιρείες που εποπτεύονται από τον φορέα, όσο και από τις αρμόδιες εποπτεύουσες υπηρεσίες των Περιφερειών, εξετάστηκε εάν επιτεύχθηκαν οι βασικοί ιδρυτικοί στόχοι της διασύνδεσης των υπηρεσιών Γ.Ε.Μ.Η.

– Περιφερειών, ήτοι:

1. η εγκαθίδρυση καθεστώτος διαφάνειας
2. η καταπολέμηση της γραφειοκρατίας με την εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών,
3. η εξασφάλιση ταχείας εξυπηρέτησης επιχειρήσεων και πολιτών με διαδικασίες “μιας στάσης”
4. η εξασφάλιση προϋποθέσεων άσκησης και προστασίας της νόμιμης εμπορικής δραστηριότητας.

Δομή εργασίας

Η διπλωματική εργασία αποτελείται από τέσσερα κεφάλαια τα οποία περιγράφονται παρακάτω περιληπτικά.

Στο **πρώτο κεφάλαιο** γίνεται μια περιγραφή των τύπων επιχειρήσεων τις οποίες θα αναπτύξουμε και μια εισαγωγή στην έννοια της επιχειρηματικότητας. Αναφερόμαστε ιδιαίτερα στην ελληνική επιχειρηματικότητα και στη θέση αυτής στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα.

Στο **δεύτερο κεφάλαιο** παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των εταιρειών και παρουσιάζεται το νεότερο θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.

Στο **τρίτο κεφάλαιο** περιγράφεται ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα και οι αρμοδιότητες που προέκυψαν μετά την εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτη στον β' βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στο **τέταρτο κεφάλαιο** γίνεται μια περιγραφή της ταυτότητας και του ρόλου του Γ.Ε.Μ.Η., αναφέρονται οι λειτουργίες που ασκεί, αναλύεται η οργάνωσή του και ο σκοπός σύστασής του. Παρουσιάζεται η οργανωτική του δομή και τα βασικά τμήματα που το συνιστούν.

Στο **πέμπτο κεφάλαιο** γίνεται μια περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης λειτουργίας των συναρμόδιων και με βάση την αναλυτική προσέγγιση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος του Γ.Ε.Μ.Η. που παρουσιάστηκε στο πρώτο και δεύτερο κεφάλαιο, προκύπτει η ανάλυση SWOT της υφιστάμενης κατάστασης, ώστε μετά από κατάλληλη αξιολόγηση και ιεράρχηση να διευκολυνθεί η διατύπωση προτάσεων ανασχεδιασμού.

Τέλος, **στο έκτο κεφάλαιο**, παρουσιάζεται η εμπειρική προσέγγιση, αναλύεται ο μεθοδολογικός σχεδιασμός της έρευνας που οδηγεί στην ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Καταγράφουμε τα συμπεράσματα της έρευνας και κάποιες βασικές αρχές και σημαντικοί παράμετροι που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη σε μια νέα αυτοδιοικητική μεταρρύθμιση.

Ενδεικτικοί τομείς ανάλυσης αποτέλεσαν:

- η περιγραφή της υφιστάμενης υπηρεσίας στους ΟΤΑ β' βαθμού
- η περιγραφή της άσκησης της αρμοδιότητας μετά την διασύνδεση (διοικητική και τεχνολογική) με την υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
- η ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος άσκησης της προσφερόμενης υπηρεσίας
- οι στρατηγικοί και επιχειρησιακοί στόχοι της αλλαγής
- οι απαιτούμενες διαδικασίες συντονισμού και υποστήριξης της εφαρμογής των αλλαγών
- η ανάλυση των αποτελεσμάτων που επιτεύχθηκαν και των επιπτώσεων που επήλθαν από την αλλαγή
- κριτική αξιολόγηση του υφιστάμενου μοντέλου από τις Περιφέρειες με την εμπειρία εφαρμογής της αλλαγής

κατάθεση προτάσεων για την ευρύτερη μεταρρύθμιση και τον εκσυγχρονισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Τύποι επιχειρήσεων και θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας

1.1 Διάκριση επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τον οδηγό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ.36) έχει θεσμοθετηθεί ο ορισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ο οποίος περιλαμβάνει τρεις διαφορετικές κατηγορίες όπως παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα ως εξής:

Πίνακας 1.1 Διάκριση επιχειρήσεων

Κατηγορία επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων: ετήσια μονάδα εργασίας(ΕΜΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών	Σύνολο ετήσιου ισολογισμού
Μεσαία	<250	≤50 εκατ. ΕΥΡΩ	≤50 εκατ. ΕΥΡΩ
Μικρή	<50	≤50 εκατ. ΕΥΡΩ	≤10 εκατ. ΕΥΡΩ
Πολύ μικρή	<10	≤2 εκατ. ΕΥΡΩ	≤2 εκατ. ΕΥΡΩ

Πηγή : ΕΕ L 124 της 24.5.2003, σ.3

1.2 Είδη επιχειρήσεων

Η επιλογή της κατάλληλης νομικής μορφής που θα επιλεγεί για τη σύσταση μιας εταιρείας αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την διατήρηση και την οικονομική της εξέλιξη, αφού κάθε μορφή εταιρείας έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά, όπως η φορολόγηση, το κόστος σύστασης και λειτουργίας, η οργανωτική δομή και οι δυνατότητες δραστηριοποίησης.

Υπάρχουν πέντε είδη εταιρικής επιχείρησης:

- Ομόρρυθμη εταιρεία (ΟΕ)
- Ετερόρρυθμη εταιρεία (ΕΕ)
- Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ)
- Ανώνυμη εταιρεία (ΑΕ)
- Ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ)

Από αυτές, οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Περιφερειών, έχουν αρμοδιότητα εποπτείας και ελέγχου των αλλοδαπών ΕΠΕ και ΑΕ.

1.2.1 Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης ¹

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα που συστήνεται τουλάχιστον από 2 πρόσωπα είτε φυσικά είτε νομικά. Υπό κάποιες προϋποθέσεις, αρκεί και ένα μόνο πρόσωπο φυσικό ή νομικό. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3190/1955, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική, έστω κι αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση, ωστόσο απαγορεύεται η άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων, όπως τραπεζικές, ασφαλιστικές, χρηματιστηριακές, διαχείριση χαρτοφυλακίου αξιογράφων κ.α.

(1) www.gge.gr

Το ελάχιστο ύψος του εταιρικού κεφαλαίου που απαιτείται από το νόμο για τη σύσταση μιας ΕΠΕ είναι 4.500 ευρώ. Το κεφάλαιο πρέπει να είναι καταβλημένο κατά τη σύστασή της. Ευθύνη για τα χρέη της έχει μόνο η ίδια με την περιουσία της και όχι οι εταίροι της.

Κάποια βασικά χαρακτηριστικά των ΕΠΕ είναι:

- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε “μερίδες συμμετοχής” κάθε μία εκ των οποίων αποτελείται από εταιρικά μερίδια, από τα οποία το καθένα δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 30 ευρώ.
- Συγκεκριμένοι όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυση της αλλά και καθ’ όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Η ορισμένη διάρκεια της (αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγω ακυρότητας της εταιρείας)
- Η περιορισμένη ευθύνη των εταιρειών
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία πλέον του μισού του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν πλέον του μισού του όλου εταιρικού κεφαλαίου
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των εταίρων και του διαχειριστή ή διαχειριστών.

1.2.1.1 Σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης

Αρμόδια υπηρεσία για τη σύσταση της εταιρείας είναι η Υπηρεσία μιας Στάσης και ο πιστοποιημένος συμβολαιογράφος που θα συντάξει τη συμβολαιογραφική πράξη. Στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. (www.businessportal.gr) υπάρχει αναρτημένος κατάλογος με τους φορείς που λειτουργούν ως Υπηρεσία μιας Στάσης ανά είδος εταιρείας, τη διεύθυνση, τα στοιχεία επικοινωνίας και το ωράριο λειτουργίας τους.

1.2.1.2 Κόστος σύστασης εταιρείας

Το γραμματίο κόστους σύστασης εταιρείας είναι 70 ευρώ. Εφόσον οι ιδρυτές είναι πάνω από 3, το κόστος προσαυξάνεται με 5 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή. Και επιπλέον:

1. Το τέλος καταχώρησης Γ.Ε.ΜΗ. (10 ευρώ)
2. Το κόστος εγγραφής στο επιμελητήριο, το οποίο καθορίζεται από το κάθε επιμελητήριο
3. Το τέλος υπέρ του ταμείου προνοίας δικηγόρων Αθηνών, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 5,80 ευρώ
4. Το δικαίωμα εγγραφής στον ΟΑΕΕ που ανέρχεται στο 50% του ασφαλιστρού του κλάδου σύνταξης της τρίτης ασφαλιστικής κατηγορίας των νέων ασφαλισμένων – κατ.003 (περίπου 111 ευρώ)
5. Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου (1% επί του κεφαλαίου που αναγράφεται στο καταστατικό)

6. Αμοιβή του συμβολαιογράφου : είναι 44,02 ευρώ για τη σύνταξη του συμβολαίου πλέον 6 ευρώ ανά φύλλο, πλέον Φ.Π.Α. 23%. Το κόστος των αντιγράφων είναι 5 ευρώ ανά φύλλο, πλέον Φ.Π.Α. 23%.

7. Αμοιβή δικηγόρου, όπου απαιτείται (όταν το κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο από 100.000)

1.2.1.3 Διαδικασία ίδρυσης-σύστασης εταιρείας περιορισμένης ευθύνης

Για τη σύσταση μιας εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, οι συμβαλλόμενοι προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες :

α) Υπογράφουν το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρίας σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 3190/1955.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ..

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρίας ως μέλος σε αυτό.

δ) Καταβάλλουν το Γραμματίο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα τον φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρίας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή των διαχειριστών στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην , η Υπηρεσία Μιας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβαίνει σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει.

β) Προβαίνει, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ.. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μιας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβαίνει στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου,

δ) Μεριμνά για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας που απαιτούνται.

ε) Μεριμνά για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρείας στη Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρ. 2 του ν. 3419/2005 (Α'297), όπως αυτός ισχύει, και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης, που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (Α'297), όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει.

στ) Συντάσσει και αποστέλλει σχέδιο ανακοίνωσης για την ανωτέρω καταχώριση στην αρμόδια Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ..

ζ) Μεριμνά, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση ΑΦΜ της εταιρίας καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας και των διαχειριστών στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

η) Προβαίνει στην εγγραφή της Εταιρείας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περ. α της παρ. 2 προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παρ. 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργασιμών ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση της εταιρικής σύμβασης στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 του νόμου 3419/2005.

1.2.2 Ανώνυμη Εταιρεία

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στο άρθρο 3 του νόμου 3604/2007 η ανώνυμη εταιρεία *«Η ανώνυμη εταιρεία είναι κεφαλαιουχική εταιρεία με νομική προσωπικότητα, για τα χρέη της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της. Κάθε ανώνυμη εταιρεία είναι εμπορική, έστω κι αν ο σκοπός της δεν είναι η άσκηση εμπορικής επιχείρησης»*. Η ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί από ένα ή περισσότερα πρόσωπα ή να καταστεί μονοπρόσωπη με τη συγκέντρωση όλων των μετοχών σε ένα μόνο πρόσωπο.²

Το ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου που απαιτεί ο νόμος για την σύσταση μιας ΑΕ είναι 24.000 ευρώ, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί πολύ μεγαλύτερο ποσό κεφαλαίου Το κεφάλαιο πρέπει να είναι καταβεβλημένο κατά την σύστασή της.

(2) www.gge.gr

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

- Το μεγάλο σχετικά κεφάλαιο που απαιτείται για την ίδρυσή της.
- Η διαίρεση του κεφαλαίου σε ίσα μερίδια, που ενσωματώνονται σε τίτλους, τις μετοχές.
- Οι αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής της.
- Η μακρά διάρκειά της (συνήθως 50 ετών).
- Η περιορισμένη ευθύνη των μετόχων.
- Η λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία.
- Η ύπαρξη δύο οργάνων, ήτοι της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

1.2.2.1 Σύσταση ανώνυμης εταιρείας

Αρμόδια υπηρεσία για τη σύσταση της εταιρείας είναι η Υπηρεσία μιας Στάσης και ο πιστοποιημένος συμβολαιογράφος που θα συντάξει τη συμβολαιογραφική πράξη. Στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. (www.businessportal.gr) υπάρχει αναρτημένος κατάλογος με τους φορείς που λειτουργούν ως Υπηρεσία μιας Στάσης ανά είδος εταιρείας, τη διεύθυνση, τα στοιχεία επικοινωνίας και το ωράριο λειτουργίας τους.

1.2.2.2 Κόστος σύστασης εταιρείας³

Το γραμματίο κόστους σύστασης εταιρείας είναι 70 ευρώ. Εφόσον οι ιδρυτές είναι πάνω από 3, το κόστος προσαυξάνεται με 5 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή. Και επιπλέον:

1. Το τέλος καταχώρησης Γ.Ε.ΜΗ. (10 ευρώ)
2. Το κόστος εγγραφής στο επιμελητήριο, το οποίο καθορίζεται από το κάθε επιμελητήριο
3. Τέλος υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 1% επί του κεφαλαίου που αναγράφεται στο καταστατικό.
4. Αμοιβή του συμβολαιογράφου : είναι 500,00 ευρώ για τη σύνταξη του συμβολαίου πλέον 6 ευρώ ανά φύλλο, πλέον Φ.Π.Α. 23%. Το κόστος των αντιγράφων είναι 5 ευρώ ανά φύλλο, πλέον Φ.Π.Α. 23%. Εισπράττεται από τον ίδιο τον Συμβολαιογράφο και δεν αποτελεί μέρος του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης. Εξ' αυτού, ποσό 250 ευρώ αποδίδεται στο Ταμείο Νομικών (Εγκύκλιος 402/2006 Ταμείου Νομικών).
5. Αμοιβή δικηγόρου, εφόσον παρίσταται η αμοιβή καθορίζεται ελεύθερα. Εισπράττεται από τον ίδιο τον δικηγόρο και δεν αποτελεί μέρος του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης.

(3) www.esee.gr

1.2.2.3 Διαδικασία ίδρυσης-σύστασης ανώνυμης εταιρείας⁽⁴⁾

Για τη σύσταση μιας ανώνυμης εταιρείας, οι συμβαλλόμενοι προβαίνουν, ενώπιον της Υπηρεσίας Μιας Στάσης, στις παρακάτω ενέργειες:

α) Υπογράφουν το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης της εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλος σε αυτό,

δ) Καταβάλλουν το Γραμματίο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρείας.

ε) Υποβάλλουν δήλωση για το Φόρο Συγκέντρωσης Κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα τον φόρο που αναλογεί.

στ) Υποβάλλουν το μισθωτήριο συμβόλαιο ή τον τίτλο κυριότητας ή υπεύθυνη δήλωση δωρεάν παραχώρησης του χώρου για εγκατάσταση της Εταιρείας.

ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου και για την εγγραφή των μελών του διοικητικού συμβουλίου στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παρ. 1, η Υπηρεσία Μιας Στάσης υποχρεούται να:

α) Προβαίνει σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει.

β) Προβαίνει, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ., σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η Υπηρεσία Μιας Στάσης ενημερώνει τους ενδιαφερομένους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας.

γ) Προβαίνει στην είσπραξη του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρείας, και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου,

δ) Μεριμνά για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας που απαιτούνται.

ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνά για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρείας στη Υπηρεσία ή στο Τμήμα Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με το άρθρ. 2 του ν. 3419/2005 (Α'297), όπως ισχύει, και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που

(4) <http://www.taxlaw.gr/el/idika-themata/128-what-is-the-process-of-establishing-companies-of-the-gone-stop-shopsq>

προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005 (Α'297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου .

στ) Συντάσσει και αποστέλλει σχέδιο ανακοίνωσης για την ανωτέρω καταχώριση στην αρμόδια Υπηρεσία του Γ.Ε.ΜΗ..

ζ) Μεριμνά, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση ΑΦΜ της εταιρίας καθώς και για την εγγραφή της εταιρίας και των μελών του διοικητικού συμβουλίου στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

η) Προβαίνει στην εγγραφή της Εταιρίας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περ. α της παρ. 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το συμφωνητικό σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παρ. 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργασιμών ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρίας δεν καταχωρείται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το Γραμμάτιο Ενιαίου Κόστους Σύστασης Εταιρίας και ο Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα. (Μπατσινίλας Επαμ., Πατατούκας Κυρ., 2013)

Η ανώνυμη εταιρία αποκτά νομική προσωπικότητα με την καταχώριση του καταστατικού της στο Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 του νόμου 3419/2005, όπως αυτός τροποποιείται και ισχύει.

Κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στο άρθρ. 7β του κ.ν. 2190/1920, η δημοσιότητα της σύστασης της ανώνυμης εταιρίας πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου 3419/2005, όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του ν.3853/2010.

Οι αιτούντες τη σύσταση εταιρείας και καταχώριση αυτής στο Γ.Ε.ΜΗ, ή τρίτο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο γι' αυτό, συμπληρώνουν και καταθέτουν στην Υπηρεσία Μίας Στάσης έγγραφη εντολή και πληρεξουσιότητα προκειμένου η Υπηρεσία Μίας Στάσης να διενεργήσει τις απαραίτητες ενέργειες για τη σύσταση της εταιρείας σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3853/2010. Με την χορήγηση της εντολής τεκμαίρεται η συγκατάθεση των ιδρυτών της υπό σύσταση εταιρείας για την αναζήτηση από την Υπηρεσία Μίας Στάσης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων, που είναι απαραίτητα για τη σύσταση της εταιρείας. Η ως άνω εντολή, περιλαμβάνει και ενσωματώνει τις ακόλουθες αιτήσεις:

- α. Αίτηση Επωνυμίας και Καταχώρησης Επωνυμίας στο Επιμελητήριο
- β. Αίτηση Εγγραφής στο οικείο Επιμελητήριο και
- γ. Αίτηση Καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ
- δ. Αίτηση για τη Χορήγηση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου, στους ιδρυτές της εταιρείας που δεν διαθέτουν και στην εταιρεία μετά τη σύστασή της
- ε. Αίτηση χορήγησης Αντίγραφου Φορολογικής Ενημερότητας των ιδρυτών, όπου απαιτείται
- στ. Αίτηση χορήγησης Αντιγράφου Ασφαλιστικής Ενημερότητας των εταίρων, όπου απαιτείται.
- ζ. Αίτηση για την εγγραφή των εταίρων, και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανώνυμης Εταιρείας, στους οικείους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Εταιρίες που διέπονται από ειδική νομοθεσία. Αν η ειδική νομοθεσία, που διέπει τη σύσταση εταιρείας προβλέπει την έγκριση της σύστασης και τη χορήγηση άδειας λειτουργίας από αρμόδια διοικητική αρχή, οι σχετικές πράξεις υποβάλλονται από τους ενδιαφερομένους στην Υπηρεσία Μιας Στάσης για την καταχώριση τους, μαζί με τα λοιπά στοιχεία καταχώρισης, στο Γ.Ε.ΜΗ..

1.3 Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

1.3.1. Η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα

Η επιχειρηματική ικανότητα σε μια οικονομία αποτελεί ένα σημαντικό δείκτη της οικονομικής και παραγωγικής ανάπτυξης μιας χώρας. Η παρατεταμένη ύφεση που βιώνει η ελληνική οικονομία έχει οδηγήσει πολλές επιχειρήσεις σε κρίση ρευστότητας και αδυναμία εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων τους, ενώ μεγάλος αριθμός αυτών έχει οδηγηθεί σε παύση εργασιών. Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις με τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε. να καταλαμβάνουν ένα ποσοστό περίπου 6% η κάθε μια.

Η επιχειρηματική δράση είναι ένα από τα βασικότερα συστατικά για την οικονομική πρόοδο. Σε συνδυασμό μάλιστα με την τεχνολογική επανάσταση και την έρευνα, αποτελεί πρωταγωνιστικό ρόλο αφού δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας εξαλείφοντας την ανεργία (που στη χώρα μας είναι ίσως το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε), δημιουργεί υγιή ανταγωνισμό, προωθεί την καινοτομία και δημιουργεί πλεονάσματα. (Chiles et al. 2007).

1.3.2. Επιχειρηματικός δείκτης Doing Business

Το σχέδιο Doing Business⁵, το οποίο ξεκίνησε το 2002, εξετάζει τις εγχώριες μικρομεσαίες επιχειρήσεις και μετράει τους κανονισμούς που ισχύουν για αυτούς καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

(5) <http://www.doingbusiness.org>

Ο αρχικός στόχος παραμένει: η παροχή αντικειμενικής βάσης για την κατανόηση και τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τις επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο, συγκεντρώνοντας και αναλύοντας ολοκληρωμένα ποσοτικά στοιχεία για να συγκρίνει τα περιβάλλοντα ρύθμισης των επιχειρήσεων μεταξύ των οικονομιών και σε βάθος χρόνου. Προσφέρει μετρήσιμα σημεία αναφοράς για την επιχειρηματική μεταρρύθμιση.

Σύμφωνα με τον δείκτη Doing Business υπάρχουν δέκα (10) συγκεκριμένα κριτήρια βάσει των οποίων η ετήσια έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας κατατάσσει την εκάστοτε οικονομία στην αντίστοιχη βαθμίδα του παγκόσμιου δείκτη. Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται συνοπτικά η επιχειρηματική κατάταξη της Ελλάδας για τα έτη 2013 (έτος πλήρους εφαρμογής του Γ.Ε.ΜΗ.) έως 2017.

Πίνακας 1.2 Επιχειρηματική κατάταξη της Ελλάδας 2013-2017

	DB 2013	DB 2014	DB 2015	DB 2016	DB 2017
	Rank	Rank	Rank	Rank	Rank
Starting a Business (Ξεκινώντας μια επιχείρηση)	147	36	48	49	56

Πηγή : <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/greece/>

Από τα στοιχεία του πίνακα παρατηρούμε ότι η χώρα μας το 2014 ανέβηκε 111 θέσεις σε σύγκριση με την κατάταξη του 2013 και έφτασε στην 36^η θέση. Η σημαντική αυτή βελτίωση οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου και των υπηρεσιών μιας στάσης για την ίδρυση-σύσταση επιχειρήσεων. Έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα για τη διευκόλυνση σύστασης μιας εταιρείας, καθώς έχει απλουστευτεί η διαδικασία, έχει μειωθεί το κόστος και ο χρόνος.

Οι οικονομίες σε όλο τον κόσμο έχουν λάβει μέτρα που καθιστούν ευκολότερη την έναρξη διαδικασιών εξορθολογισμού των επιχειρήσεων με τη δημιουργία ενός ενιαίου κέντρου εξυπηρέτησης, καθιστώντας τις διαδικασίες απλούστερες ή ταχύτερες, εισάγοντας τεχνολογία και μειώνοντας ή εξαλείφοντας τις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις. Πολλοί έχουν πραγματοποιήσει σταδιακά μεταρρυθμίσεις για την εγγραφή επιχειρήσεων - και συχνά αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου προγράμματος μεταρρυθμίσεων στον τομέα των κανονιστικών ρυθμίσεων. Μεταξύ των πλεονεκτημάτων υπήρξε μεγαλύτερη ικανοποίηση από την επιχείρηση και εξοικονόμηση πόρων, καθώς και περισσότερες εγγραμμένες επιχειρήσεις, οικονομικοί πόροι και ευκαιρίες απασχόλησης.

Βέβαια, από το 2014 και μετά η κατάταξη αρχίζει πάλι να πέφτει, γεγονός που εξηγείται από τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βιώνει η χώρα, που οδηγεί σε σημαντική μείωση κινήτρων έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Πίνακας 1.3. Doing Business 2011-2017

DB έτος	Μεταρρύθμιση
DB2012	Η Ελλάδα διευκόλυνε την έναρξη μιας επιχείρησης, εφαρμόζοντας μια ηλεκτρονική πλατφόρμα που διασυνδέει πολλές κρατικές υπηρεσίες
DB2014	Η Ελλάδα διευκόλυνε την έναρξη μιας επιχείρησης, εισάγοντας μια απλούστερη μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και κατάργηση της ελάχιστης κεφαλαιακής απαίτησης για τις εταιρείες αυτές
DB2015	Η Ελλάδα διευκόλυνε την έναρξη μιας επιχείρησης μειώνοντας το κόστος εγγραφής

Πηγή : <http://www.doingbusiness.org>

Για να επιτευχθεί η μείωση των εμποδίων και η δημιουργία ενός φιλικότερου τοπίου για την επιχειρηματική δράση θα πρέπει αρχικά να εξασφαλιστεί πολιτική σταθερότητα, να εξαλειφθεί ακόμη περισσότερο η γραφειοκρατία, να διασφαλιστεί μια σταθερότητα στο φορολογικό σύστημα, ώστε το πλαίσιο νέων επενδύσεων να γίνει πιο ευέλικτο και προσιτό για επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, καινοτομία και ανάπτυξη.

1.3.3. Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας

Η χώρα μας παραμένει στάσιμη στην 81η θέση μεταξύ 140 κρατών ανά τον κόσμο, σύμφωνα με την έκθεση του World Economic Forum, “Global Competitiveness Report 2015-2016”.

Να σημειωθεί ότι η αξιολόγηση του “Global Competitiveness Report 2015 - 2016” εντοπίζει ένα συσχετισμό μεταξύ των ιδιαίτερα ανταγωνιστικών χωρών και εκείνων που είτε έχουν αντέξει την παγκόσμια οικονομική κρίση ή είχαν μια άμεση “ανάρρωση” από αυτή.

Αντίστοιχη επίδοση κατέγραψε η Ελλάδα και στην προηγούμενη αξιολόγηση (Global Competitiveness Report 2014-2015), καταλαμβάνοντας την 81η θέση μεταξύ 144 χωρών, ενώ ένα χρόνο νωρίτερα βρισκόταν στην 91η θέση της σχετικής κατάταξης. Μάλιστα, η ελληνική οικονομία αξιολογείται ως η λιγότερο ανταγωνιστική μεταξύ των θεωρούμενων ως προηγμένων οικονομιών του πλανήτη.

Όπως προκύπτει από την επεξεργασία των στοιχείων του “Global Competitiveness Report 2015-2016”, η Ελλάδα, με βαθμολογία 4,02 απέχει “έτη φωτός” από την κατέχουσα τα παγκόσμια πρωτεία, σε επίπεδο ανταγωνιστικότητας, Ελβετία, η οποία με βαθμολογία 5,76 διατηρεί την πρώτη θέση για έβδομη συνεχή χρονιά, με ισχυρές επιδόσεις σε όλους τους επιμέρους τομείς, που αξιολογεί το World Economic Forum.

Τους λόγους, για τους οποίους η Ελλάδα αδυνατεί διαχρονικά να εμφανίσει υψηλό δείκτη ανταγωνιστικότητας, αποκαλύπτουν τα ίδια τα στοιχεία του Global Competitiveness Report σχετικά με το ποιοι είναι οι πιο προβληματικοί παράγοντες για την επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα. Οι παράγοντες, που εμποδίζουν την περαιτέρω ανάπτυξη της επιχειρηματικής

δραστηριότητας και στερούν πόντους από την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, είναι - κατά κύριο λόγο - η αδυναμία πρόσβασης στη χρηματοδότηση, η αναποτελεσματική κυβερνητική γραφειοκρατία, η αστάθεια των πολιτικών που εφαρμόζονται, η περιπλοκότητα του φορολογικού πλαισίου και η διαφθορά.

Δείκτης Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας - Ανάλυση για Ελλάδα

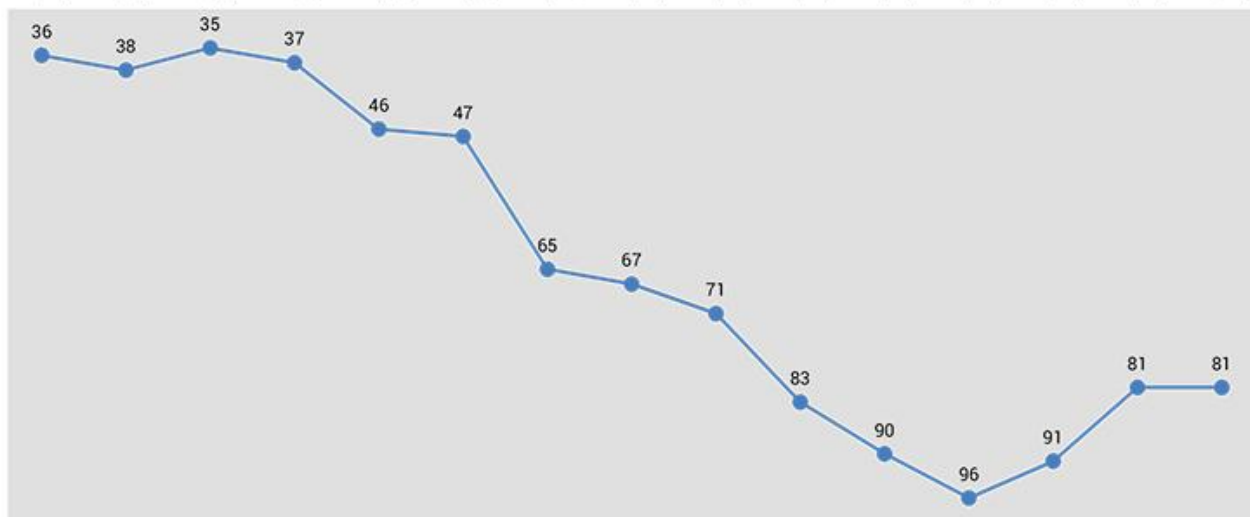
Η ανάλυση των στοιχείων του Global Competitiveness Report 2015-2016 αναδεικνύει κάποια θετικά στοιχεία για επιμέρους τομείς, στους οποίους η Ελλάδα καταφέρνει να καταλάβει μία “αξιοπρεπή” θέση στον παγκόσμιο χάρτη. Σύμφωνα με τη βαθμολογία της χώρας στους 12 πυλώνες, που συγκροτούν το Δείκτη Παγκόσμιας Ανταγωνιστικότητας, η Ελλάδα καταγράφει θετικές επιδόσεις στους Πυλώνες “Υποδομές” (34η θέση), “Τεχνολογική Ετοιμότητα” (36η θέση), “Υγεία και Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση” (41η θέση), “Τριτοβάθμια Εκπαίδευση & Κατάρτιση” (43η θέση) και “Μέγεθος Αγοράς” (52η θέση).

Ειδικά όσον αφορά στην “Τεχνολογική Ετοιμότητα” (διαθεσιμότητα τεχνολογιών και κυρίως υποδομές - χρήση Διαδικτύου, δικτύου κινητής για φωνή - δεδομένα) η Ελλάδα έχει μια πολύ καλή επίδοση σε πολλούς από τους επιμέρους τομείς.⁽⁶⁾

Πίνακας 1.4. Κατάταξη της Ελλάδας _ δείκτες ανταγωνιστικότητας

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
75	80	102	104	117	125	131	134	133	139	142	144	148	144	140
Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες	Χώρες

Πηγή: The Global Competitiveness Report 2015 - 2016, επεξεργασία ΣΕΠΕ, 9/2015 - © 2015 World Economic Forum

(6) Πηγή: The Global Competitiveness Report 2015 - 2016, επεξεργασία ΣΕΠΕ, 9/2015 - © 2015 World Economic Forum

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Θεσμικό πλαίσιο

2.1 Θεσμικό πλαίσιο έναρξης λειτουργίας μιας εταιρείας

Με το ν.3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας (Φ.Ε.Κ. 297/τ.Α'/06-12-2005) καθιερώθηκε Γενικό Εμπορικό Μητρώο στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά πρόσωπα και ενώσεις προσώπων. Με την καθιέρωση και τήρηση του Γ.Ε.ΜΗ. απλοποιείται κατ' αρχάς το τυπικό πλαίσιο άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας, ώστε αυτή να είναι παραγωγική και γόνιμη. Καθιδρύεται καθεστώς αναγκαίας διαφάνειας κατά την άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας και εμπεδώνεται κατά τον τρόπο αυτόν η ασφάλεια του δικαίου και των εν γένει συναλλαγών. Το όλο σύστημα των ρυθμίσεων του νόμου εναρμονίζεται με την οδηγία 2003/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τροποποίηση της οδηγίας του 68/151/ΕΟΚ του συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις δημοσιότητας για ορισμένες μορφές εταιριών και περαιτέρω αξιολογεί τη χρήση των ηλεκτρονικών μηχανισμών κατά την τήρηση του Γ.Ε.ΜΗ. καταπολεμά τη γραφειοκρατία, εξασφαλίζει τη δυνατότητα ταχείας εξυπηρέτησης των επιχειρήσεων και διαμορφώνει ασφαλές πλαίσιο δημοσιότητας και ελέγχου όλων των δραστηριοποιούμενων στους κάθε τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Με τις διατάξεις του ν.3853/2010 (Φ.Ε.Κ. 90/τ.Α'/2010) καθορίζεται η απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών, από τις Υπηρεσίες Μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.). Στο στάδιο της σύστασης εντάσσεται και η απόδοση Α.Φ.Μ. στις Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες Εταιρείες καθώς και στις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης και Ανώνυμες Εταιρείες.

Με την καταχώρηση των εταιρειών στο Γ.Ε.ΜΗ. οι εταιρείες αποκτούν νομική προσωπικότητα και λαμβάνουν αριθμό Γ.Ε.ΜΗ., όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του ν. 3419/2005, όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του ν. 3853/2010.

Ορισμός Ανώνυμης Εταιρείας: Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) είναι εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε μετοχές. Το νομικό της πλαίσιο διαμορφώθηκε από τον κωδικοποιημένο νόμο 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών», που αποτέλεσε και το επιμέρους «Δίκαιο της Α.Ε.». Σύμφωνα με το Εμπορικό Δίκαιο η Α.Ε. είναι πάντα εμπορική εταιρεία ακόμα και όταν δεν ασκεί εμπορία. Για την σύσταση της πρέπει να είναι συγκεντρωμένο το κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου 24.000 ευρώ σύμφωνα με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 12/12/2012, ΦΕΚ 240 Α'. Το ποσό αυτό οριζόταν στα 60.000 ευρώ μέχρι το 2012.

Η Ανώνυμη Εταιρεία πρέπει να διατηρεί ορισμένες διατυπώσεις δημοσιότητας, οι οποίες προστατεύουν τους καλόπιστους τρίτους και τους συναλλασσόμενους. Μέσα σε αυτές είναι η δημοσίευση των ετήσιων αποτελεσμάτων κατά ορισμένο τρόπο (δηλ. τον Ισολογισμό, τα Αποτελέσματα Χρήσεως και Αποτελέσματα Διαθέσεως)⁷.

(7) www.et.gr «Επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου»

Η ίδρυση της Α.Ε. προϋποθέτει έγκριση της Διοικήσεως (Υπουργείου Ανάπτυξης ή αρμόδιας Νομαρχίας), μόνο όμως αν το κεφάλαιο υπερβαίνει τα 3 εκ. ευρώ, και καταχώριση της έγκρισης και του καταστατικού, στο Μητρώο Α.Ε.

2.1.1. Ν.3853/2010

Σύμφωνα με τον ν.3853/2010, που τροποποιεί τις παραγράφους 1, 2 και 4 του άρθρου 4 του ν. 3419/ 2005, «1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν θίγουν την αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των υπηρεσιών των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, για την έκδοση διοικητικών πράξεων και την άσκηση εποπτείας και ελέγχου νομιμότητας των καταχωρητέων πράξεων και στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, οι οποίες αφορούν τις ανώνυμες εταιρίες, όπου γι' αυτές απαιτείται, τις ευρωπαϊκές εταιρίες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρίες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιριών που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, καθώς και τις αρμοδιότητες των Ειρηνοδικείων σχετικά με τους συνεταιρισμούς που υπάγονται σε αυτά. Οι διοικητικές πράξεις των αρμόδιων υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και των οικείων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) δεύτερου βαθμού, καθώς και οι αποφάσεις των Ειρηνοδικείων, αποτελούν αναγκαία προϋπόθεση για την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. και κάθε περαιτέρω καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή των υπόχρεων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία».

2.1.2. Ν.4038/2012

Σύμφωνα με το Άρθρο 15 Ρυθμίσεις Γενικού Εμπορικού Μητρώου 3. Η παρ. 4 του άρθρου 18 του ν.3419/2005 τροποποιείται ως εξής: «4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και ο χρόνος της μεταφοράς στο Γ.Ε.ΜΗ., κατά προτεραιότητα, του περιεχομένου των Ειδικών και Νομαρχιακών Μητρώων Ανωνύμων Εταιρειών, του Κεντρικού Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών, των Μητρώων ή Βιβλίων Προσωπικών Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, των Μητρώων Αστικών Συνεταιρισμών και των Μητρώων Ευρωπαϊκών Ομίλων Οικονομικού Σκοπού. Μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς αυτής, κάθε καταχώριση στα Βιβλία και Μητρώα που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο θεωρείται ως καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ.. Σε κάθε περίπτωση, οι υπόχρεοι που αναφέρονται στις περιπτώσεις β', ζ' και η' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 οι οποίοι δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. οφείλουν με αίτησή τους, να ζητήσουν την εγγραφή τους στο Γ.Ε.ΜΗ., υποβάλλοντας τις πράξεις και τα στοιχεία που θα ορισθούν με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας κατά περίπτωση, ενώ για τους λοιπούς υπόχρεους του άρθρου 1

η κατάθεση της σχετικής αίτησης καθίσταται προαιρετική. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ολοκληρωθεί η καταχώριση κατά το προηγούμενο εδάφιο. Οι υπηρεσίες καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία που μεταφέρονται ή καταχωρίζονται σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια και να καλούν τους υπόχρεους να προβαίνουν στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις και συμπληρώσεις. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταφοράς κατά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής, ορίζεται η παύση της αρμοδιότητας κάθε άλλου φορέα, για την τήρηση των Βιβλίων και Μητρώων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.»

2.2. Νέο θεσμικό πλαίσιο για άσκηση οικονομικής δραστηριότητας⁵

Στόχος του νέου θεσμικού πλαισίου για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων, είναι η απλοποίηση των διαδικασιών, σύμφωνα με τη στόχευση της πολιτικής ηγεσίας που αποτελεί τον οδηγό αδειοδότησης όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου νόμου, καταρχήν υπάγονται οι μεταποιητικές και συναφείς δραστηριότητες τροφίμων και ποτών, τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος και η λειτουργία των τουριστικών καταλυμάτων, ενώ η πλειοψηφία των οικονομικών δραστηριοτήτων θα ενταχθεί σταδιακά στο νέο καθεστώς «γνωστοποίησης» μέχρι το 2018.

(5) Ν.4442/2016 «Νέο πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις

Σημειώνεται ότι ο χρόνος για χορήγηση άδειας και έναρξη λειτουργίας στο παλαιό καθεστώς ήταν τουλάχιστον 30 ημέρες. Στο νέο καθεστώς, η λειτουργία μίας δραστηριότητας γίνεται αμέσως μετά τη γνωστοποίησή της. Έλεγχος θα γίνεται εκ των υστέρων, με βάση κριτήρια ρίσκου και των ειδικών χαρακτηριστικών του κάθε κλάδου. Επίσης, το σύστημα είναι πιο απλό, καθώς έχουν εξαιρεθεί οι περιττές ενέργειες και ο χρόνος για την έναρξη έχει συντμηθεί.

Τα εργαλεία αδειοδότησης εξελίσσονται και γίνονται ευέλικτα.. Προβλέπεται η αυτοματοποίηση των διαδικασιών κάτω από την ομπρέλα ολοκληρωμένης στρατηγικής σε όλη την αλυσίδα αδειοδότησης (γνωστοποίηση/έγκριση, διαχείριση εγκρίσεων, ελέγχων), καθώς και η δυνατότητα υποβολής ηλεκτρονικού αιτήματος για έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η εκ των υστέρων εποπτεία, προβλέπεται να γίνεται με βάση την επιτόπια αυτοψία, τις συστάσεις και την παροχή κατευθυντήριων γραμμών συμμόρφωσης. Οι έλεγχοι θα είναι δειγματοληπτικοί, με βάση την εκτίμηση ρίσκου της οικονομικής δραστηριότητας.

Προβλέπεται ακόμη, η λειτουργία του «Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Άσκησης Δραστηριοτήτων και Ελέγχων» (ΟΠΣ-ΑΔΕ), στο οποίο θα τηρούνται όλα τα απαραίτητα

έγγραφα γνωστοποιήσεων και εγκρίσεων. Το σύστημα αυτό θα περιλαμβάνει τη διαδικασία από την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης μέχρι την έκδοση της έγκρισης σε ηλεκτρονική μορφή και θα επιτρέπει την αυτοματοποίηση του σχεδιασμού των ελέγχων, βάσει ανάλυσης κινδύνου δημοσίου συμφέροντος και της καταγραφής των αποτελεσμάτων κάθε ελέγχου. Η συνολική διαχείριση και εποπτεία του ΟΠΣ-ΑΔΕ, ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Ακόμη, το ΟΠΣ-ΑΔΕ είναι προσβάσιμο και μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλες τις εμπλεκόμενες αρχές, καθώς προβλέπεται η ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ του ΟΠΣ-ΑΔΕ και του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), καθώς και των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων και της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης του υπουργείου Οικονομικών. Επιπλέον προβλέπεται η διαλειτουργικότητα και η ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων με τις υφιστάμενες βάσεις δεδομένων, καθώς και με κάθε άλλο υφιστάμενο πληροφοριακό σύστημα, βάσει του πλαισίου παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Εξωτερικό Περιβάλλον Γενικού Εμπορικού Μητρώου

3.1 Η Τοπική Αυτοδιοίκηση

3.1.1 Η ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα

Ταυτόχρονα σχεδόν με την έναρξη της επανάστασης του 1821, αρχίζουν να εμφανίζονται οι πρώτες Ελληνικές μορφές Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στην πραγματικότητα, οι πρώτες αυτές απόπειρες είχαν ερείσματα στα αυτοδιοικητικά προνόμια των Ελλήνων επί τουρκοκρατίας. Η επανάσταση του 1821, με βαθιές επιρροές από την Γαλλική επανάσταση και τις πολιτικές εξελίξεις στη Δυτική Ευρώπη, οδηγεί σε ένα κράτος που στηρίζεται στον συγκεντρωτισμό την εποχή του Καποδίστρια (Γκέκας, 2016)

Ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή της διοίκησης των τοπικών υποθέσεων από όργανα ανεξάρτητα από την κρατική εξουσία, εισήχθη στη χώρα μας από τη βαυαρική αντιβασιλεία με το Βασιλικό Διάταγμα της 27^{ης} Δεκεμβρίου 1833, το οποίο συνέστησε του δήμους ως δημόσια νομικά πρόσωπα με τοπική αρμοδιότητα. Η μικρή τότε Ελλάδα διαιρέθηκε σε δήμους, επαρχίες και νομούς. (Μελέτιος Μ., 2000)

Το 1912 ο Ελευθέριος Βενιζέλος επιχειρεί την αναμόρφωση του αυτοδιοικητικού συστήματος της χώρας με τον βασικό νόμο ΔΝΖ «Περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων» που καθορίζει τη νομοθεσία για τα οικονομικά των ΟΤΑ, χωρίς ωστόσο να δίνει περιθώρια ανεξαρτητοποίησης της τοπικής αυτοδιοίκησης από την Κεντρική Διοίκηση. (Γκέκας, 2016)

Με το ΝΔ 2888/1954 θεσπίστηκε νέος Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας που ρύθμισε σημαντικά θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης μέχρι να κωδικοποιηθεί με το ΠΔ 933/1975.

Σημαντικός σταθμός αποτελεί η διάταξη του άρθρου 102 του Συντάγματος του 1975. Η Ελλάδα αποτελεί ενιαίο κράτος, στο οποίο ο θεσμός της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει κατοχυρωθεί συνταγματικά. Το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του 1975, όπως αυτό αναθεωρήθηκε το 2001 και το 2008, αποτελεί τη θεσμική βάση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Σύμφωνα με το Άρθρο 101 του Συντάγματος *“Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα”*. Σύμφωνα με το Άρθρο 102 του Συντάγματος *“Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με το νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους”*.

Αν θα πρέπει να αναφερθούμε στους σημαντικότερους σταθμούς της μεταπολιτευτικής ιστορίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα ξεκινούσαμε από το 1980 και τη σημαντική νομοθετική πρωτοβουλία του 1^{ου} Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Στη συνέχεια, με τον Ν.1235/1982 έρχεται η νομοθέτηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, η αναβάθμιση των νομαρχιακών συμβουλίων με αιρετή εκπροσώπηση και ταυτόχρονα μια πολύ σημαντική παρέμβαση, αυτή της προώθησης επιχειρησιακών προγραμμάτων. Ακολούθως, με τον Ν.1416/1984 καθιερώθηκε ένα σύνολο από αναπτυξιακούς θεσμούς της αυτοδιοίκησης με κυριότερους την υλοποίηση προγραμμάτων ανάπτυξης, τη χωροθέτηση γεωγραφικών ενοτήτων και τη δημιουργία δημοτικών επιχειρήσεων. Έπεται ο Ν.1622/1986 και το ΠΔ 51/1987 με τα οποία θεσμοθετούνται οι 13 κρατικές περιφέρειες της χώρας. Το 1989 εισάγεται ο θεσμός των Κρατικών Αυτοτελών Πόρων (Κ.Α.Π.) με σκοπό την προώθηση για οικονομική αυτοτέλεια της Τ.Α., θέμα ανοιχτό μέχρι τις μέρες. Με τον Ν. 1878/1990 και στη συνέχεια με τον Ν. 2218/1994 οι αρμοδιότητες της παλιάς νομαρχίας μεταβιβάζονται στην αιρετή πλέον Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και στα όργανά της: τον Νομάρχη, το Νομαρχιακό Συμβούλιο και τις Νομαρχιακές Επιτροπές. Σημαντικό πλεονέκτημα στη διοικητική μεταρρύθμιση της Τ.Α. β' βαθμού αποτέλεσε το γεγονός ότι δεν πραγματοποιείται νέα ιδρυτική νομοθετική ρύθμιση αλλά διατηρήθηκαν οι δομές, το προσωπικό και οι αρμοδιότητες των πρώην νομαρχιών, με ταυτόχρονη αλλαγή της ηγεσίας σε αιρετή. (Γκέκας, 2016)

Το 1997 ψηφίστηκε ο Ν. 2539/1997, γνωστότερος ως Πρόγραμμα "Ιωάννης Καποδίστριας", που επανακαθόρισε τους πρωτοβάθμιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης με πληθυσμιακά και χωροταξικά κριτήρια. Με το αναθεωρημένο Σύνταγμα του 2001 κατοχυρώθηκαν πλέον συνταγματικά δυο βαθμοί αυτοδιοίκησης.

Με την ψήφιση του Ν.3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87/τ.Α'/07.6.2010) «Πρόγραμμα Καλλικράτης» εγκαινιάστηκε μια νέα αρχιτεκτονική δομή της αυτοδιοίκησης που επέφερε ριζικές αλλαγές στο δίκαιο της τοπικής αυτοδιοίκησης και την αλλαγή της διοικητικής διαίρεσης της χώρας.

Μια εξαιρετικά σημαντική αλλαγή που επέφερε ο Ν.3852/2010 είναι η «μετατροπή» των Περιφερειών από κυβερνητική διοίκηση σε μονάδες β' βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης (πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις). Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καλλικράτη, *«Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. 2. Οι περιφέρειες σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές.»*

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η έννοια της Περιφέρειας και του ρόλου που αυτή παρουσιάζει, παρουσιάζει διαφορετικές απόψεις που δεν επιδέχονται ευρύτερης αποδοχής. Η δυσκολία ενός

ενιαίου και ευρέως αποδεχτού ορισμού της Περιφέρειας προέρχεται κυρίως από την ποικιλομορφία που χαρακτηρίζει το θεσμό στα κράτη –μέλη. Για άλλα κράτη η Περιφέρεια περιέχει μια ισχυρή και αντικειμενική αποκέντρωση, για άλλα κράτη έχει την αρχική μορφή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενώ υπάρχουν κράτη όπου η Περιφέρεια έχει και τους δύο ρόλους (πχ στη Γαλλία). Επίσης από γεωγραφική άποψη, σε ορισμένα κράτη η Περιφέρεια αποτελείται από περισσότερους του ενός Νομούς (όπως οι σημερινές 13 περιφέρειες της Ελλάδος) ενώ σε άλλα ταυτίζεται με την διοικητική – γεωγραφική διαίρεση του Νομού (όπως ίσχυε στην Ελλάδα πριν από το Σχέδιο Καλλικράτη) (Κοκμοτού, 2008).

Ο ορισμός που τελικά δέχεται ο Ευρωπαϊκός Χάρτης Τοπικής Αυτονομίας για την περιφέρεια είναι ο εξής: *«Περιφέρεια είναι μια περιοχή, η οποία παρουσιάζει από γεωγραφικής απόψεως μια σαφή ενότητα και της οποίας ο πληθυσμός διακρίνεται από συγκεκριμένα κοινά χαρακτηριστικά, στόχος δε της Περιφέρειας είναι να διατηρήσει αυτά τα χαρακτηριστικά αλλά και να επιδιώξει περαιτέρω πρόοδο στον πολιτιστικό, κοινωνικό και οικονομικό τομέα».*

Η αναγκαιότητα ύπαρξης της τοπικής αυτοδιοίκησης φαίνεται από το ρόλος της ως ενδιάμεσος κρίκος ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση και το τοπικό στοιχείο. Η τοπική αυτοδιοίκηση, πέρα από την παραγωγική της ιδιότητα σε αγαθά και υπηρεσίες τα οποία αποτελούν κρίκους στην αλυσίδα λειτουργίας της κρατικής μηχανής, γνωρίζει από κοντά τα τοπικά ζητήματα και τους βασικούς τρόπους αντιμετώπισής τους. Επιπλέον, συντονίζει καλύτερα τα προβλήματα στη βάση της δημιουργίας τους και ελαφρώνει την κεντρική διοίκηση (Σαρκόπουλος, 1993).

Ένα βασικό πρόβλημα που τίθεται είναι κατά πόσο δύνανται οι περιφερειακές υπηρεσίες να διαχειριστούν με επιτυχία και στους θεσμοθετημένους χρόνους το πλήθος των αρμοδιοτήτων, που απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις και ισχυρή πολιτική υποστήριξη από τα αιρετά όργανα. Η απάντηση στο ερώτημα που τίθεται θα δοθεί στο βάθος χρόνου που απαιτείται και σε συνδυασμό με τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις. Είναι όμως σημαντικό να επισημανθεί ότι η εξουσία που έχει παραχωρηθεί στις Περιφέρειες αποτελεί ένα σοβαρό κίνητρο για την προώθηση της ενδογενούς ανάπτυξης, ιδιαίτερα στην περίοδο αυτή της δημοσιονομικής προσαρμογής (Αρταβάνη, 2011).

Ορισμένες προκλήσεις για την επιτυχία της μεταρρύθμισης είναι οι εξής:

- Ορθολογική ανακατανομή, επιμόρφωση και αξιοποίηση του προσωπικού
- Μείωση του χρόνου προσαρμογής των υπηρεσιών στις νέες τους αρμοδιότητες και εξυπηρέτηση πολιτών
- Ανακατανομή αλληλεπικαλυπτόμενων αρμοδιοτήτων και απλοποίηση διαδικασιών
- Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διοίκησης και διαχείρισης (δείκτες, αναλυτική λογιστική, ηλεκτρονική διακυβέρνηση)

- Ανάδειξη ικανών και οραματικών ηγεσιών στους ΟΤΑ (Steward, J., 2010)

Ένα σημαντικό συμπέρασμα όλων των ανωτέρω θα μπορούσε να αποτελεί η παραδοχή ότι μια διοικητική μεταρρύθμιση πρέπει να αφορά και την κεντρική διοίκηση, να αποσκοπεί σε μια πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με επαναοριοθέτηση αρμοδιοτήτων σε επίπεδο δημόσιας πολιτικής.

3.1.2 Εφαρμογή του Προγράμματος Καλλικράτης – β' βαθμός Τ.Α.

Με το Ν.3853/2010, οι Νομαρχίες διατηρούν το ρόλο και τις αρμοδιότητες τους, καταργείται όμως η άμεση επικοινωνία με το κοινό.

Ειδικώς για τις ανώνυμες εταιρείες καθώς και για τα αλλοδαπά υποκαταστήματα ανωνύμων εταιρειών και εταιριών περιορισμένης ευθύνης, οι κατά τόπο αρμόδιες διευθύνσεις ανωνύμων εταιριών των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων διατηρούν τις αρμοδιότητες τους σύμφωνα με το κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει και την εν γένει κείμενη νομοθεσία, με εξαίρεση την άμεση επικοινωνία με το κοινό η οποία μεταφέρεται στα οικεία επιμελητήρια. Τα επιμελητήρια αναλαμβάνουν σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος να συγκεντρώνουν και να αποστέλλουν στις αρμόδιες διευθύνσεις των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων τα απαραίτητα έγγραφα που απαιτούνται για τον έλεγχο των αναφερόμενων κατηγοριών υπόχρεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 186 του Κεφαλαίου Ε' του Προγράμματος του Καλλικράτη, τα όργανα των περιφερειών ασκούν τις αρμοδιότητες τους σύμφωνα με τις αρχές της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας. Η άσκηση των αρμοδιοτήτων τους οριοθετείται από τις σχετικές διατάξεις των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων της διοίκησης. Στον Τομέα Απασχόλησης Εμπορίου και Τουρισμού περιλαμβάνεται:

- Η άσκηση αρμοδιοτήτων σχετικά με την ίδρυση, λειτουργία, λύση των ανωνύμων εταιρειών κ.λπ. θέματα που αφορούν τις εταιρείες αυτές, όπως:
  - Η έγκριση καταστατικών ανωνύμων εταιρειών και η τροποποίηση αυτών.
  - Η έγκριση συγχώνευσης ανωνύμων εταιριών.
  - Η έγκριση διάσπασης Α.Ε. ή η μετατροπή τους σε Ε.Π.Ε..
  - Η έγκριση σύστασης Α.Ε. με μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων άλλης μορφής, καθώς και η τήρηση του μητρώου ανωνύμων εταιριών και η άσκηση εποπτείας επί των Α.Ε. και των υποκαταστημάτων αλλοδαπών Α.Ε. και Ε.Π.Ε..

Πίνακας 3.1 Διοικητική διαίρεση της Περιφέρειας Αττικής

Διοικητική διαίρεση της Περιφέρειας Αττικής	
Έκταση: 3.808 χμ ² · Πληθυσμός: 3.761.810 (απογρ. 2001) · Έδρα: Αθήνα	
Π.Ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών	Δήμος Αθηναίων · Δήμος Βύρωνα · Δήμος Γαλατσίου · Δήμος Δάφνης-Υμηττού · Δήμος Ζωγράφου · Δήμος Ηλιούπολης · Δήμος Καισαριανής · Δήμος Φιλαδέλφειας-Χαλκηδόνος
Π.Ε. Βορείου Τομέα Αθηνών	Δήμος Αγίας Παρασκευής · Δήμος Αμαρουσίου · Δήμος Βριλησίων · Δήμος Ηρακλείου · Δήμος Κηφισιάς · Δήμος Λυκόβρυσης-Πεύκης · Δήμος Μεταμόρφωσης · Δήμος Νέας Ιωνίας · Δήμος Παπάγου-Χολαργού · Δήμος Πεντέλης · Δήμος Φιλοθέης-Ψυχικού · Δήμος Χαλανδρίου
Π.Ε. Δυτικού Τομέα Αθηνών	Δήμος Αγίας Βαρβάρας · Δήμος Αγίων Αναργύρων-Καματερού · Δήμος Αιγάλεω · Δήμος Ιλίου · Δήμος Περιστερίου · Δήμος Πετρούπολης · Δήμος Χαϊδαρίου
Π.Ε. Νοτίου Τομέα Αθηνών	Δήμος Αγίου Δημητρίου · Δήμος Αλίμου · Δήμος Γλυφάδας · Δήμος Ελληνικού-Αργυρούπολης · Δήμος Καλλιθέας · Δήμος Μοσχάτου-Ταύρου · Δήμος Νέας Σμύρνης · Δήμος Παλαιού Φαλήρου
Π.Ε. Πειραιώς	Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας · Δήμος Κορυδαλλού · Δήμος Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη · Δήμος Πειραιώς · Δήμος Περάματος
Π.Ε. Ανατολικής Αττικής	Δήμος Αχαρνών · Δήμος Βάρης-Βούλας-Βουλιαγμένης · Δήμος Διονύσου · Δήμος Κρωπίας · Δήμος Λαυρεωτικής · Δήμος Μαραθώνος · Δήμος Μαρκοπούλου · Δήμος Παιανίας · Δήμος Παλλήνης · Δήμος Ραφήνας-Πικερμίου · Δήμος Σαρωνικού · Δήμος Σπάτων-Αρτέμιδος · Δήμος Ωρωπού
Π.Ε. Δυτικής Αττικής	Δήμος Ασπροπύργου · Δήμος Ελευσίνας · Δήμος Μάνδρας-Ειδυλλίας · Δήμος Μεγαρέων · Δήμος Φυλής
Π.Ε. Νήσων	Δήμος Αγκιστρίου · Δήμος Αίγινας · Δήμος Κυθήρων · Δήμος Πόρου · Δήμος Σαλαμίνας · Δήμος Σπετσών · Δήμος Τροιζηνίας · Δήμος Υδρας
Ιστότοπος: www.attiki.gov.gr	

Πηγή: Περιφέρεια Αττικής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Εσωτερικό Περιβάλλον του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

4.1 Ταυτότητα και ρόλος του Γ.Ε.ΜΗ.

Η ανάγκη συγκρότησης ενός ενιαίου πλαισίου οργάνωσης, ενημέρωσης και χρήσης των μητρώων της δημόσιας διοίκησης αποτελούσε ανέκαθεν πάγια απαίτηση των συναλλασσόμενων με τους φορείς του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα. Ιδιαίτερα για την επιχειρηματική κοινότητα, οι επικαλύψεις στοιχείων, τα προβλήματα στην ονοματολογία, οι διαφορετικές κωδικοποιήσεις, η αποσπασματική συγκέντρωση στοιχείων από φορείς, η έλλειψη στοιχείων ιστορικότητας επιχειρήσεων κ.λ.π., αποτελούσαν μερικά μόνο από τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπιζε, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται προβλήματα στις διαδικασίες του γενικότερου επιχειρείν.

Για όλους αυτούς τους λόγους, ήταν πάγιο αίτημα του εμπορικού κόσμου της χώρας εδώ και πολλά χρόνια η δημιουργία ενός ενιαίου εμπορικού μητρώου. Είναι ευρέως αποδεκτό ότι η δημιουργία ενός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.)⁸ όλων των νομικών μορφών επιχειρήσεων στην Ελλάδα θα βοηθήσει στην παρακολούθηση των εμπορικών επιχειρήσεων από την πολιτεία και την καλύτερη εξυπηρέτηση των ίδιων των επιχειρήσεων από την κεντρική διοίκηση και τους αρμόδιους φορείς της. Εξάλλου, πολλές χώρες διεθνώς έχουν υλοποιήσει παρόμοια μητρώα όπως το HOUSE OF COMPANIES (Αγγλία), PUBLIC REGISTER (Αμερική, Σιγκαπούρη), και άλλες. Για τις χώρες αυτές, το ηλεκτρονικό εμπορικό μητρώο επιχειρήσεων αποτελεί παράγοντα διαφάνειας, εξασφάλισης των συναλλαγών (ασφάλεια και αξιοπιστία) και επιτάχυνσης διαδικασιών και λήψης αποφάσεων σε επιχειρησιακό αλλά και πολιτειακό επίπεδο.

Έτσι και στην Ελλάδα, η θεσμοθέτηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.), σε συνδυασμό με την αναβάθμιση του ρόλου των Επιμελητηριακών Φορέων μέσω της μετεξέλιξης τους σε «καταστήματα μίας στάσης» (one-stop-shop), αποτελούν καθοριστικές αλλαγές στον άξονα της απλοποίησης των γενικότερων διαδικασιών του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, οι οποίες στοχεύουν τόσο στην κάλυψη αναγκών και απαιτήσεων των πάσης φύσεως εμπλεκομένων, όσο και στην ουσιαστική χρήση και αξιοποίηση των πληροφοριών που συλλέγονται. Η λειτουργία μιας σύγχρονης και ενημερωμένης κεντρικής βάσης μητρώου επιχειρήσεων θα διευκόλυνε απεριόριστα στη μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών δημιουργίας ή μεταβολής μιας επιχείρησης, αλλά και έκδοσης και υποβολής πιστοποιητικών «εταιρικής ενημερότητας» για όλες σχεδόν τις συναλλαγές μιας εταιρείας. Παράλληλα, ένα γενικό και ενιαίο μητρώο επιχειρήσεων, δημιουργεί ευρύτερες προϋποθέσεις πληροφόρησης και εκμετάλλευσης της πληροφορίας για ολόκληρο τον δημόσιο

(8) <http://www.businessportal.gr> Επίσημη ιστοσελίδα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου

τομέα. Χάρη σ' αυτό, γίνεται εφικτή η αποτελεσματικότερη στατιστική παρακολούθηση των στοιχείων των επιχειρήσεων, η ακριβέστερη άσκηση πολιτικής, νομοθετικής ή και ελεγκτικής εξουσίας προς τις επιχειρήσεις αλλά και σε σχέση με αυτές.

Το έργο του Γ.Ε.ΜΗ. στοχεύει στη ριζική αναμόρφωση της λειτουργίας των επιμέρους (κατακερματισμένων) μητρώων επιχειρήσεων πάσης νομικής μορφής, το πέρασμα δηλαδή από το χειρόγραφο - κατά κύριο λόγο - τρόπο επεξεργασίας πληροφοριών και τη σημερινή διαχείριση εργασίας, σε ένα ενιαίο περιβάλλον αυτοματοποιημένης επεξεργασίας και υψηλής αποδοτικότητας ενός Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.).

Το Γ.Ε.ΜΗ. θα αποτελεί – μεταξύ των άλλων – όργανο δημοσιότητας, στατιστικής ανάλυσης σε εθνικό επίπεδο και μέσο προστασίας των τρίτων τόσο για την Γενική Γραμματεία Εμπορίου και για το τμήμα του Γ.Ε.ΜΗ. που την αφορά όσο και για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα όταν ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου.

4.2 Λειτουργίες, Οργάνωση και Σκοπός^{9,10}

Οι αρμόδιες υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ. είναι:

- II. Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Εισηγμένων Ανωνύμων Εταιρειών και Αθλητικών Ανωνύμων Εταιρειών.
- III. Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.
- IV. Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων και Γενικού Εμπορικού Μητρώου.
- V. Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.
- VI. Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων της χώρας.

Η απλοποίηση του τυπικού πλαισίου άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας η οποία αναμενόταν να επιτευχθεί με τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ., σκοπό έχει εκτός των άλλων:

- Την εγκαθίδρυση καθεστώτος διαφάνειας της άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας.
- Την εμπέδωση της ασφάλειας των εν γένει συναλλαγών.
- Την εξυπηρέτηση της δημοσιότητας της εμπορικής δραστηριότητας κατά το πλέον πρόσφορο και επιθυμητό τρόπο.
- Την εξασφάλιση προϋποθέσεων άσκησης και προστασίας της νόμιμης εμπορικής δραστηριότητας.

(9) www.uhc.gr «Επίσημη ιστοσελίδα της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας»

(10) www.acci.gr «Επίσημη ιστοσελίδα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών»

- Την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας με την εισαγωγή τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.
- Την εξασφάλιση της δυνατότητας ταχείας εξυπηρέτησης επιχειρήσεων και πολιτών με διαδικασίες “μιας στάσης” και την υλοποίηση των επιταγών του άρθρου 6 του ν.3242/2004.
- Την καθιέρωση απλοποιημένου και ελκυστικού πλαισίου υποδοχής οργανωμένων εμπορικών δραστηριοτήτων από κράτη-μέλη της Ε.Ε. Κι τρίτες χώρες.

Η υλοποίηση του Γ.Ε.ΜΗ. σκοπό είχε να οδηγήσει σε σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά οφέλη όπως περιγράφονται παρακάτω:

Ευέλικτη και γρήγορη παρακολούθηση των εμπορικών επιχειρήσεων.

Η παρακολούθηση αυτή αφορά την καταγραφή και αυτόματη ενημέρωση των μεταβολών όλων των εταιρικών μορφών (σύστασή τους, καταστατικά, Μετοχικό Κεφάλαιο κλπ) όσο και την λεπτομερή καταγραφή των οικονομικών αποτελεσμάτων και υποχρεώσεων των επιχειρήσεων. Η καταγραφή των παραπάνω στοιχείων οδηγούν στην ιστορικότητα της επιχείρησης με αποτέλεσμα την διαχρονική παρακολούθηση των μεταβολών (ιστορικότητα).

Γρήγορη έκδοση εγγράφων (βεβαιώσεων) οι οποίες εύκολα μπορούν να τυποποιηθούν και να εξαχθούν από τις πληροφορίες που βρίσκονται στη βάση δεδομένων. Έτσι μπορεί να ξεπεραστεί το σημαντικό πρόβλημα πληροφόρησης των φορέων σε σχέση με τα στοιχεία που ζητούνται από τα Υπουργεία και άλλους φορείς, βοηθώντας έτσι στην αποτελεσματική και γρήγορη χρήση των στοιχείων αυτών από τους φορείς.

Παρακολούθηση από πλευράς της αρμόδιας υπηρεσίας της αξιοπιστίας των στοιχείων των Ανωνύμων Εταιρειών σε σχέση με την τήρηση των υποχρεώσεών τους με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία. Το παραπάνω σε σχέση με την ολοκληρωμένη εικόνα των Ανωνύμων Εταιριών αλλά και των υπολοίπων μορφών επιχειρήσεων (ΟΕ, ΕΕ, ΕΠΕ, ατομικές, κα), διευκολύνει σημαντικά την διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικές με τις επιχειρήσεις γενικά αλλά και με συγκεκριμένες επιχειρήσεις ιδιαίτερα.

Η άσκηση του ελέγχου και των αποφάσεων για κάθε επιχείρηση, μπορεί εύκολα να προκύψει από τους αρμόδιους για κάθε τομέα φορείς του Δημοσίου με την υλοποίηση και χρήση ενιαίας τράπεζας δεδομένων (Data Bank) η οποία θα χρησιμοποιηθεί για την ανταλλαγή συνολικής πληροφόρησης στους αντίστοιχους φορείς και ενδιαφερόμενους.

Έκδοση στατιστικών στοιχείων τα οποία θα δείχνουν επακριβώς την συνολική πορεία των επιχειρήσεων σε συγκεκριμένους τομείς. Τα δεδομένα αυτά θα βοηθήσουν σημαντικά στον καθορισμό της πολιτικής από μέρους του κράτους για εντοπισμό κριτηρίων και μεθοδολογιών που θα βοηθήσουν στην σωστή κατανομή των παροχών στον τομέα των Α.Ε.

Συνέπεια με άλλα έργα του δημόσιου τομέα για την ουσιαστικότερη αξιοποίηση των πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων δημόσιων υπηρεσιών καθώς και την ενεργοποίηση και αξιοποίηση των υποδομών του δημοσίου για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας αλλά και τελικά καλύτερης εξυπηρέτησης του πολίτη.

4.2.1 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Εισηγμένων Αωνύμων Εταιρειών και Αθλητικών Αωνύμων Εταιρειών.

Στο Τμήμα Α' Εισηγμένων Αωνύμων Εταιρειών και Αθλητικών Αωνύμων Εταιρειών έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα για τις καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. και την έκδοση σχετικών πιστοποιητικών και αντιγράφων :α) των αωνύμων εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, που λειτουργεί στην Ελλάδα και δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα του Τμήματος Β' β) των αθλητικών αωνύμων εταιρειών γ) των ευρωπαϊκών εταιρειών, που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα και των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, που λειτουργεί στην Ελλάδα δ) κάθε άλλης μη εισηγμένης ανώνυμης εταιρείας, οσάκις ρητά προβλέπεται από διάταξη Νόμου. Επίσης από το Τμήμα Α' γίνονται οι καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. των διασυνοριακών συγχωνεύσεων κεφαλαιουχικών εταιρειών εξαιρουμένων των διασυνοριακών συγχωνεύσεων των εταιρειών που εποπτεύονται από το Τμήμα Β'.

4.2.2 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων.

Στο Τμήμα Β' Τμήμα Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων έχει ανατεθεί η αρμοδιότητα για τις καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. και την έκδοση σχετικών πιστοποιητικών και αντιγράφων: α) των πιστωτικών ιδρυμάτων όλης της χώρας που έχουν την μορφή της ανώνυμης εταιρείας β) των ασφαλιστικών εταιρειών όλης της χώρας που έχουν την μορφή της ανώνυμης εταιρείας γ) των Αωνύμων Εταιρειών Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου. δ) των Αωνύμων Εταιρειών Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων. ε) των Αωνύμων Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών και ζ) κάθε άλλης ανώνυμης εταιρείας, η οποία χαρακτηρίζεται χρηματοδοτική και οι μετοχές της είναι εισηγμένες σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά που λειτουργεί στην Ελλάδα. η) υποκαταστημάτων των ως άνω εταιρειών με έδρα σε άλλο Κράτος – Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποκαταστημάτων των ως άνω εταιρειών με έδρα τρίτες χώρες. Επίσης από το Τμήμα Β' γίνονται οι καταχωρίσεις στο Γ.Ε.ΜΗ. των διασυνοριακών συγχωνεύσεων των ως άνω κεφαλαιουχικών εταιρειών.

4.2.3 Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Διεύθυνση Εταιρειών & Γ.Ε.ΜΗ., Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων και Γενικού Εμπορικού Μητρώου.

Το Τμήμα Γ' Θεσμικών Ρυθμίσεων και Γενικού Εμπορικού Μητρώου δεν έχει αρμοδιότητα καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. αλλά μόνο ερμηνείας και νομοθετικής πρωτοβουλίας που άπτονται της νομοθεσίας περί εταιρειών και Γ.Ε.ΜΗ. όπως ενδεικτικά : α. Η μελέτη και η εισήγηση μέτρων για τη νομοθετική αντιμετώπιση θεμάτων εμπορικών εταιρειών (προσωπικών και κεφαλαιουχικών). β. Η παρακολούθηση της κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, την ευρωπαϊκή εταιρεία και την εναρμόνιση του ελληνικού δικαίου περί κεφαλαιουχικών εταιρειών και εμπορικού μητρώου με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. γ. Η έκδοση εγκυκλίων και η παροχή οδηγιών προς τις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες για την ορθή εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας για τις ημεδαπές ανώνυμες εταιρείες, τις ΕΠΕ, τις Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρείες (Ι.Κ.Ε.), τις προσωπικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών ανωνύμων εταιρειών και εταιρειών περιορισμένης ευθύνης. δ. Η παρακολούθηση της λειτουργίας του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ). ε. Η παροχή οδηγιών προς τις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. και τις κατά τόπους περιφερειακές αρμόδιες υπηρεσίες, που ασκούν εποπτεία επί των ανωνύμων εταιρειών, για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για το Γ.Ε.ΜΗ. ζ. Η μελέτη και η εισήγηση μέτρων για τη νομοθετική αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν στην τήρηση και λειτουργία του Γ.Ε.Μ.Η.

4.2.4 Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.

Η Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. λειτουργεί στην Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος και είναι αρμόδια για την τεχνολογική υποστήριξη των πληροφοριακών συστημάτων του Γ.Ε.ΜΗ., και συγκεκριμένα για: α) την οργάνωση και εποπτεία της βάσης ή των βάσεων δεδομένων που συναπαρτίζουν το Γ.Ε.ΜΗ., καθώς και το διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. β) την κανονική, διαρκή και ασφαλή λειτουργία του λειτουργικού συστήματος, του δικτύου και του εν γένει εξοπλισμού και λογισμικού που εξυπηρετούν τη βάση δεδομένων, γ) τη διαπίστευση των νομιμοποιούμενων, προς καταχώριση, προσώπων και τη διαρκή προσβασιμότητα της βάσης δεδομένων από νομιμοποιούμενα πρόσωπα, δ) την άμεση και, κατά χρονική ακολουθία, λήψη και την αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται ε) τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της ορθότητας, της πληρότητας και της ασφάλειας των δεδομένων στ) την κανονική, διαρκή και ασφαλή λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. στο ευρωπαϊκό σύστημα διασύνδεσης μητρώων.

Η Κεντρική Υπηρεσία ΓΕΜΗ της ΚΕΕ διαθέτει τη νέα «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Υποβολής», μια Υπηρεσία που σκοπό έχει να απαλλάξει τόσο τις εμπορικές επιχειρήσεις όσο και τις Υπηρεσίες ΓΕΜΗ και τις Υπηρεσίες των Περιφερειών από την άσκοπη και χρονοβόρα

γραφειοκρατική διαδικασία, που έως σήμερα υποβάλλονται, για την υποβολή αιτήσεων χορήγησης πιστοποιητικών και αιτήσεων καταχώρισης στο ΓΕΜΗ.

Η νέα Υπηρεσία «Ηλεκτρονικής Υποβολής» περιλαμβάνει δύο διακριτές υπηρεσίες, την «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Χορήγησης Πιστοποιητικών & Αντιγράφων» και την «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Καταχώρισης στο ΓΕΜΗ».

Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Χορήγησης Πιστοποιητικών & Αντιγράφων

Με τη νέα αυτή Υπηρεσία τόσο η αίτηση για τη χορήγηση πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, αποσπασμάτων και αντιγράφων πράξεων και στοιχείων που είναι καταχωρισμένα στο ΓΕΜΗ όσο και η έκδοση αυτών γίνεται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο. Η Υπηρεσία αυτή υλοποιήθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 3419/2005 όπως ισχύει και της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Κ2-4946/2014.

Βάσει αυτών των διατάξεων, κάθε ενδιαφερόμενος να λάβει ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο πράξης ή στοιχείου καταχωρισμένου στο ΓΕΜΗ θα διεκπεραιώνει τη συνολική διαδικασία υποβολής του σχετικού αιτήματος, συμπεριλαμβανομένης και της πληρωμής των σχετικών τελών, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης στο σύστημα του ΓΕΜΗ, που θα εκδίδονται και θα χορηγούνται από τη Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Σημειώνεται ότι η υπηρεσία αυτή θα είναι διαθέσιμη στον οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο για κάποιο πιστοποιητικό, ανεξαρτήτως αν ο ίδιος είναι εγγεγραμμένος στο ΓΕΜΗ ή όχι.

Η διαδικασία έκδοσης των πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, αντιγράφων και αποσπασμάτων θα ολοκληρώνεται από την κατά περίπτωση αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ και το αιτηθέν πιστοποιητικό ή αντίγραφο θα εκδίδεται ηλεκτρονικά με ψηφιακή υπογραφή.

Για όλα τα νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα εγγραφής στο ΓΕΜΗ θα είναι διαθέσιμα ηλεκτρονικά τα παρακάτω πιστοποιητικά:

Πιστοποιητικά για νομικό πρόσωπο:

- Γενικό Πιστοποιητικό
- Αμιγές Πιστοποιητικό Ιστορικότητας
- Αναλυτικό Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης
- Πιστοποιητικό Ισχύουσας Εκπροσώπησης
- Άλλο (ελεύθερης μορφής)

Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Καταχώρισης στο ΓΕΜΗ

Η Υπηρεσία αυτή υλοποιήθηκε σε εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 7 και 8 σε συνδυασμό με το άρθρο 4 του νόμου 3419/2005 όπως ισχύει και των Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων Κ2-4946/2014 και 79752/2015. Χάρη στην υπηρεσία αυτή, κάθε επιχείρηση, εφόσον το

επιθυμεί, θα διεκπεραιώνει τη συνολική διαδικασία υποβολής αιτήματος καταχώρισης στο ΓΕΜΗ, κατάθεσης των απαραίτητων δικαιολογητικών και πληρωμής των σχετικών τελών μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης στο σύστημα του ΓΕΜΗ, που θα εκδίδονται και θα χορηγούνται από τη Κεντρική Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. Ομοίως ηλεκτρονικά θα διεκπεραιώνεται και η διαδικασία ελέγχου, ολοκλήρωσης της καταχώρισης και έκδοσης περιληπτικής ανακοίνωσης για την καταχώριση. Ειδικά δε για τις Ανώνυμες Εταιρείες, ηλεκτρονικά θα γίνονται και οι διαδικασίες διαβίβασης των δικαιολογητικών των Ανωνύμων Εταιρειών στις Περιφέρειες για άσκηση του εποπτικού ελέγχου και για έκδοση σχετικών αποφάσεων ή εγγράφων, όπου και όταν απαιτείται και η λήψη των σχετικών αποφάσεων ή εγγράφων των Περιφερειών.

Σχετικά με την υποβολή των αιτήσεων καταχώρισης και των σχετικών δικαιολογητικών στην «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Καταχώρισης στο ΓΕΜΗ» για τις επιχειρήσεις ισχύει:

Οι αιτήσεις καταχώρισης και τα δικαιολογητικά μπορούν να υποβάλλονται σε ψηφιακή μορφή, με ηλεκτρονικά μέσα και χωρίς χρήση ψηφιακής υπογραφής του εκδότη κάθε εγγράφου, εξοικονομώντας, έτσι, σημαντικό χρόνο από τις διαδικασίες αυτοπρόσωπης προσέλευσης και αναμονής στις διάφορες Υπηρεσίες (ΓΕΜΗ, Περιφερειών κλπ). Παράλληλα, καταργείται η υποχρέωση όσων χρησιμοποιήσουν την ως άνω Υπηρεσία να προσκομίσουν σε έντυπη μορφή, ταχυδρομικά ή με απλή προσέλευση, στο πρωτόκολλο των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ τα σχετικά με την αίτηση καταχώρισης δικαιολογητικά.

Σημειώνουμε ότι η χρήση της «Υπηρεσία Ηλεκτρονικής Υποβολής Αιτήσεων Καταχώρισης στο ΓΕΜΗ» δεν είναι υποχρεωτική για όλες τις αιτήσεις και για όλες τις νομικές μορφές. Ωστόσο, ειδικά για τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, ακόμα και αν ακολουθηθεί ο προηγούμενος τρόπος υποβολής αίτησης καταχώρισης, ήτοι με προσέλευση σε Υπηρεσία ΓΕΜΗ, τα υποβαλλόμενα έγγραφα πρέπει να είναι σε ψηφιακή μορφή, όπως ρητά ορίζεται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005. Τέλος, σημειώνεται ότι η Υπηρεσία θα εμπλουτίζεται σταδιακά με περισσότερες αιτήσεις καταχώρισης με στόχο να καλυφθούν τελικά όλα τα είδη αιτήσεων για όλες τις εταιρικές μορφές.

Διαθέσιμες αιτήσεις μεταβολών ανά νομική μορφή

Α) Αναρτώμενες στο ΓΕΜΗ απ' ευθείας και με ευθύνη της εταιρείας (χωρίς παρέμβαση των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ)

- ΑΕ - Πρόσκληση σε Γενική Συνέλευση
- ΑΕ - Πρόσκληση για ενάσκηση δικαιώματος προτίμησης της παρ.9 του αρ.13 του Κ.Ν. 2190/1920

B) Υποβαλλόμενες στο ΓΕΜΗ με ευθύνη της ΑΕ και μέσω των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ (για Έλεγχο, Καταχώριση και δημοσιότητα)

- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης απόφασης του Πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου για την συγκρότησή του και σώμα και για την παροχή εξουσιοδοτήσεων εκπροσώπησης της εταιρείας (υπό ανάπτυξη).
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης απόφασης Διοικητικού Συμβουλίου για την πιστοποίηση καταβολής αρχικού μετοχικού κεφαλαίου
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης ΔΣ για ορισμό και για αλλαγή διεύθυνσης γραφείων, χωρίς αλλαγή δήμου
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης Ισολογισμού κατά Ε.Λ.Π -Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα ή Δ.Λ.Π. (Αφορά Χρήσεις που λήγουν 31/12/2015 και επόμενες)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης Ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων και δημοσίευσης Ενοποιημένου ισολογισμού (ειδική περίπτωση)
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης οικονομικών καταστάσεων/ συνοπτικών οικονομικών στοιχείων (Αφορά Ισολογισμούς χρήσεων 2014 ή παλαιότερες)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης ΓΣ για την «Έγκριση οικονομικών καταστάσεων» (Χωρίς εκλογή ελεγκτών & χωρίς αλλαγή στοιχείων του ισολογισμού)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης ΓΣ για την «Έγκριση οικονομικών καταστάσεων» με εκλογή ελεγκτών
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης ΓΣ για την «Έγκριση τροποποιημένων οικονομικών καταστάσεων» και επαναδημοσίευση των τροποποιημένων στοιχείων (ισολογισμού κλπ.)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης πρακτικού ΓΣ για την εκλογή ΔΣ και πρακτικού ΔΣ για την συγκρότηση αυτού σε σώμα και παροχής εξουσιοδοτήσεων
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης αλλαγής σύνθεσης ΔΣ (παραίτηση, αντικατάσταση μέλους) ή/και ανασυγκρότησης αυτού
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης Δ.Σ. για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (χωρίς τροποποίηση καταστατικού και ΑΝΩ των 3εκ. ευρώ)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης Δ.Σ. για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου (χωρίς τροποποίηση καταστατικού και ΚΑΤΩ των 3εκ. ευρώ)
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης ΓΣ για την Τροποποίηση καταστατικού
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρισης απόφασης Δ.Σ. για Πιστοποίηση καταβολής της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου (υπό ανάπτυξη)

- ΑΕ - Αίτηση καταχώρησης απόφασης Δ.Σ. για Πιστοποίηση Μερικής Καταβολής της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου και για Προσαρμογή του σχετικού άρθρου του Καταστατικού (υπό ανάπτυξη)
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης Λοιπών αποφάσεων ΓΣ που υπόκεινται σε δημοσιότητα (όπως π.χ. να περιγραφούν οι αποφάσεις π.χ. παροχή εγγύησης, λήψη ομολογιακού δανείου).
- ΑΕ - Αίτηση καταχώρησης Πρακτικών Γενικής Συνέλευσης κατά την οποία ΔΕΝ λήφθηκαν αποφάσεις δημοσιευτές στο ΓΕΜΗ (παρ. 2, Άρθρο 26α, ν.2190/1920)
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρησης Απόφασης ΓΣ για Λύση της εταιρίας και θέση της σε Εκκαθάριση και για ορισμό εκκαθαριστών
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης Ισολογισμού Έναρξης Εκκαθάρισης
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης Ισολογισμού Πέρατος Εκκαθάρισης (δημοσίευση)
- ΑΕ - Αίτηση Καταχώρισης Απόφασης ΓΣ για την έγκριση Ισολογισμού Πέρατος Εκκαθάρισης και για την διαγραφή της εταιρίας από το ΓΕΜΗ.

Μία Υπηρεσία προκειμένου να αξιολογηθεί για την αποτελεσματικότητά της και την χρηστικότητά της, πρέπει να έχει τα ακόλουθα στοιχεία σε εννοιολογικό επίπεδο:

1. Ένα γεγονός που να προσδιορίζει την εκκίνηση της διαδικασίας που αφορά στην παροχή μιας από τις παραπάνω υπηρεσίες ή μια απόφαση που να ορίζεται από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
2. Ένα ενδεικτικό διάγραμμα ροής της εργασίας με τα βήματα του. Αυτό είναι απαραίτητο προκειμένου να προσδιοριστεί καλύτερα ο σκοπός δημιουργίας της συγκεκριμένης υπηρεσίας και να μπορεί να γίνει συγκριτική αξιολόγηση της υφιστάμενης και της προηγούμενης λειτουργίας.
3. Είναι εξίσου σημαντικό να προσδιοριστεί ο υπεύθυνος για την παροχή της υπηρεσίας, δηλαδή ο φορέας που συντονίζει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες προκειμένου να επιτευχθεί το προσδοκώμενο αποτέλεσμα στον απαιτούμενο χρόνο.
4. Οι τελικοί χρήστες της υπηρεσίας δηλαδή οι εταιρείες, των οποίων η υπηρεσία καλείται να καλύψει τις ανάγκες τους.
5. Οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες-φορείς, δηλαδή οι συνεργαζόμενες υπηρεσίες που είναι απαραίτητες για να ολοκληρώσουν τις ενέργειες του φορέα συντονισμού.

4.2.5 Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. των Επιμελητηρίων της χώρας.

Οι Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ των Επιμελητηρίων της χώρας, οι οποίες είναι αρμόδιες για: α) την αρχική καταχώρηση (εγγραφή) των υπόχρεων στο Γ.Ε.ΜΗ. που δεν υπάρχουν στις Υπηρεσίες Μίας Στάσης και κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώρηση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρήσεων όλων των υπόχρεων β) την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή γ) την έκδοση πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων των καταχωρισμένων πράξεων & στοιχείων κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου που υποβάλλεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή δ) την απάντηση σε ερωτήματα που διαβιβάζονται μέσω της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής πλατφόρμας διασύνδεσης των ευρωπαϊκών μητρώων. Σημειώνουμε ότι οι Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ των Επιμελητηρίων είναι αρμόδιες για την καταχώριση πράξεων και την έκδοση πιστοποιητικών όλων των υπόχρεων εγγραφής στο ΓΕΜΗ, ανεξαρτήτως νομικής μορφής πλην εκείνων για τους οποίους αρμοδιότητα έχει η Διεύθυνση Εταιρειών & ΓΕΜΗ της Γεν. Διεύθυνσης Αγοράς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού.

4.3 Εποπτικό Συμβούλιο

Το Γ.Ε.ΜΗ. εποπτεύεται από Εποπτικό Συμβούλιο, που εδρεύει στην Αθήνα, το οποίο απαρτίζεται από ένα μέλος Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. στο γνωστικό αντικείμενο της διοικητικής ή της πολιτικής ή της νομικής ή της οικονομικής επιστήμης ως Πρόεδρο, έναν δικηγόρο, με ειδικευση στο εμπορικό δίκαιο ή στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, που αποδεικνύεται από την κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού διπλώματος, έναν ειδικό επιστήμονα με ειδικευση σε θέματα πληροφορικής, που αποδεικνύεται από την κατοχή διδακτορικού ή μεταπτυχιακού διπλώματος, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με τους αναπληρωτές τους, έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων (Κ.Ε.Ε.), έναν εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Συλλόγων Υπαλλήλων Επιμελητηρίων, που ορίζονται από τους οικείους φορείς με τους αναπληρωτές τους.

Το Εποπτικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για το συντονισμό των Τμημάτων, των Υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. και των Υπηρεσιών Μίας Στάσης, μεριμνά για την έναρξη και εύρυθμη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ., συντονίζει το έργο της μετάπτωσης των αρχείων από τα Μητρώα των Επιμελητηρίων στο Γ.Ε.ΜΗ., μεριμνά για την ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων του νόμου αυτού από όλα τα

Επιμελητήρια της χώρας και τις Υπηρεσίες Μιας Στάσης. Μεριμνά για την εκπαίδευση των χρηστών του Γ.Ε.ΜΗ. Παρακολουθεί τη λειτουργία, συγκεντρώνει τα προβλήματα και προτείνει προς το αρμόδιο - εποπτεύον Υπουργείο τις απαραίτητες νομοθετικές παρεμβάσεις. Επιλύει τα ανωτέρω εκδίδοντας κανονισμούς, εγκυκλίους και αποφάσεις.

4.4 Υπηρεσίες μιας Στάσης

Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση ομόρρυθμων και ετερορρυθμων εταιριών (κάθε μορφής) ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α'), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης»

Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση εταιριών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιριών, καθώς και σε όλες τις άλλες περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης.

Η Σύσταση των ΑΕ & ΕΠΕ (που συστήνονται αυτοτελώς και δεν προέρχονται από μετατροπή ή μετασχηματισμό) γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής των ΥΜΣ στην οποία έχουν πρόσβαση μόνο πιστοποιημένοι συμβολαιογράφοι που λειτουργούν ως ΥΜΣ.

Οι ΟΕ, ΕΕ & ΙΚΕ συστήνονται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής των ΥΜΣ, στην οποία έχουν πρόσβαση μόνο οι ΥΜΣ των αρμόδιων Επιμελητηρίων.

Των συστάσεων μέσω των ΥΜΣ εξαιρούνται α) οι εταιρείες (ΑΕ,ΕΠΕ,ΟΕ & ΕΕ) που για να λάβουν έναρξη επιτηδεύματος πρέπει να έχουν λάβει προηγούμενα σχετική άδεια (όπως π.χ. οι εταιρείες υγειονομικού ενδιαφέροντος), καθώς και β) τα Υποκαταστήματα Αλλοδαπής, που συστήνονται μόνο μέσω των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ των Επιμελητηρίων.

Όλες οι ΙΚΕ συστήνονται μέσω των ΥΜΣ (ανεξαρτήτως αντικειμένου και ανεξαρτήτως αν έχουν λάβει προηγούμενα σχετική άδεια).

Οι Ατομικές εγγράφονται στο ΓΕΜΗ και στα Επιμελητήρια με την βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος της Δ.Ο.Υ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Αξιολόγηση υφιστάμενης κατάστασης

5.1 Περιγραφή υφιστάμενης κατάστασης

Τα τμήματα Ανωνύμων Εταιρειών των Περιφερειακών Ενοτήτων είναι αρμόδια για:

- ❖ Την έκδοση απόφασης έγκρισης σύστασης Ανωνύμων Εταιρειών δια μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων άλλης μορφής (ατομικές, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. κλπ).
- ❖ Την έκδοση απόφασης παροχής άδειας εγκατάστασης στην Περιφερειακή Ενότητα υποκαταστήματος ή πρακτορείου αλλοδαπής Ε.Π.Ε. από χώρες Ευρωπαϊκής Ένωσης και από τρίτες χώρες καθώς και τις προβλεπόμενες από την κείμενη νομοθεσία μεταβολές.
- ❖ Την έγκριση τροποποίησης καταστατικών ανωνύμων εταιρειών με μετοχικό κεφάλαιο άνω των 3.000.000 ευρώ.
- ❖ Την έγκριση συγχώνευσης Ανωνύμων Εταιρειών.
- ❖ Την έγκριση διάσπασης Ανωνύμων Εταιρειών ή την μετατροπή τους σε άλλης μορφής εταιρείες.
- ❖ Την διαβίβαση στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προς δημοσίευση των εκθέσεων εκτίμησης για την απόκτηση πάγιων περιουσιακών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.
- ❖ Την επιμέλεια διορισμού των μελών των εκτιμητικών Επιτροπών του άρθρου 9 και 10 του Κ.Ν.2190/1920 όπως ισχύει και τον έλεγχο και διαβίβαση στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προς δημοσίευση των εκθέσεων εκτίμησης αυτών. Επίσης τον έλεγχο, την αποδοχή και δημοσίευση των εκθέσεων εκτίμησης των Ορκωτών Ελεγκτών.
- ❖ Την άσκηση εποπτείας και ελέγχου της νομιμότητας των καταχωρητέων πράξεων και στοιχείων που διαβιβάζονται από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, οι οποίες αφορούν τις ανώνυμες εταιρείες, τις ευρωπαϊκές εταιρείες, τις ευρωπαϊκές συνεταιριστικές εταιρείες και τα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του, καθώς και τις αρμοδιότητες των Ειρηνοδικείων σχετικά με τους συνεταιρισμούς που υπάγονται σε αυτά.
- ❖ Την άσκηση ελέγχου επί των Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 39Α και 53 του Κ.Ν.2190/1920.
- ❖ Παροχή προς την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων των φακέλων ανωνύμων εταιρειών που είχαν συσταθεί μέχρι 04/4/2011 και τηρούνται στο αρχείο του Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών της Διεύθυνσης.

❖ Έκδοση βεβαιώσεων και χορήγηση στοιχείων για Ανώνυμες Εταιρείες που είχαν διαγραφεί από Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Διεύθυνσης πριν από την 31/12/2012, ημερομηνία λήξης της προθεσμίας απογραφής των Α.Ε. στο Γ.Ε.ΜΗ.

Οι υπόχρεες εταιρείες που αναφέρονται στις διατάξεις του Νόμου για το ΓΕΜΗ (περιπτώσεις β, η και θ της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/2005) των οποίων κατά περίπτωση η σύσταση ή η έναρξη οικονομικής δραστηριότητας έγινε πριν τις 04/4/2011, όφειλαν με αίτησή τους να ζητήσουν την εγγραφή τους στο Γ.Ε.ΜΗ., που μπορούσε να γίνει με δύο τρόπους ή με τη διαδικασία αυτοαπογραφής ή με τη διαδικασία απογραφής των μέσω των Υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ των Επιμελητηρίων.

Δεδομένου ότι ο έλεγχος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920 αναφορικά με τις πράξεις και τα στοιχεία των ανωνύμων εταιρειών που υποβάλλονται σε δημοσιότητα εξακολουθεί να ισχύει, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. πρέπει να διαβιβάζουν τα στοιχεία του φακέλου που τηρούν στις αρμόδιες κατά τόπο Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων, προκειμένου αυτές να είναι σε θέση να ασκούν τον έλεγχο των πράξεων και στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, όπως οι πράξεις και τα στοιχεία αυτά απαριθμούνται αναλυτικά στις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920.

Εξαίρεση από τον έλεγχο νομιμότητας στις τροποποίησης καταστατικού από τις Υπηρεσίες της Περιφέρειας, έχουν οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων ευρώ.

Η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. προβαίνει στην παραλαβή, πρωτοκόλληση και έλεγχο νομιμότητας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3419/2005. Εν συνεχεία ακολουθεί η διαβίβαση στην αρμόδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν.2190/1920, Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας.

Η Υπηρεσία της Περιφερειακής Ενότητας ασκεί την αρμοδιότητά της εντός των προθεσμιών που ορίζει η νομοθεσία και κατόπιν κοινοποιεί αυθημερόν με ηλεκτρονικά μέσα την ή τις διοικητικές πράξεις που εκδίδει στην αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.

Σε περιπτώσεις που η Υπηρεσίες των Περιφερειακών Ενοτήτων έχει παρατηρήσεις ως προς την ορθότητα των αναγραφόμενων στο καταστατικό ή τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά, αποστέλλει ηλεκτρονικά τις παρατηρήσεις της, ώστε η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. να ενημερώσει την εταιρεία για τις αλλαγές που απαιτούνται. Σε αυτές τις περιπτώσεις η διαδικασία επαναλαμβάνεται από την αρχή.

Μόλις η αρμόδια Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. παραλάβει τις σχετικές διοικητικές πράξεις προχωρεί στην καταχώρηση των στοιχείων στο Γ.Ε.ΜΗ. και τη δημοσίευση στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.

Τα Πεπραγμένα των Τμημάτων Ανωνύμων Εταιρειών των Διευθύνσεων Ανάπτυξης όλων των Περιφερειακών Ενοτήτων, για το 2015 είναι:

Πίνακας 5.1 Απολογιστικά Περιφέρειας Αττικής για το έτος 2015

	ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	Κ.Τ.	Ν.Τ.	Β.Τ.	Δ.Τ.	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	ΝΗΣΙΑ	ΑΝ/ΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΑ
1	Αριθμός εμποτευόμενων Α.Ε.	36.327	11.581	9.180	1.845	3.606	95	4.064	1.161	67.859
2	Αριθμός εγκρίσεων τροποποίησης καταστατικών Α.Ε. με Μ.Κ. άνω των 3.000.000.€	249	30	218	45	45	2	100	25	714
3	Αριθμός Α.Ε. που ασκείται έλεγχος νομιμότητας των στοιχείων τους που διαβιβάζονται από το Γ.Ε.ΜΗ. (μετά την 04/4/11)	28.610	11.581	14.552	1.845	-	95	4.064	1.161	61.908
4	Αριθμός εγκρίσεων σύστασης Α.Ε. δια μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων άλλης μορφής (ατομικές, Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., κ.λπ.)	29	11	19	12	13	-	10	3	97
5	Αριθμός αδειών εγκατάστασης αλλοδαπών εταιρειών ή πρακτορείων στην Ελλάδα – Ε.Π.Ε.	50	17	23	5	20	-	6	2	123
6	Αριθμός εγκρίσεων συγχώνευσης & διασπάσεων Α.Ε.	45	13	45	11	6	1	15	10	146
7	Αριθμός Α.Ε. σε διαδικασία λύσης σύμφωνα με το άρθρο 48 του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει.	12	28	407	300	12	-	297	151	1.207
8	Αριθμός Α.Ε. σε αναβίωση	15	2	2	0	3	-	0	0	22
9	Συνολικός αριθμός μεταφερθεισών εταιρειών	166	87	142	29	54	2	98	26	574
	α. Από άλλη Π.Ε. προς εμάς	63	36	72	-	18	1	40	16	246
	β. Προς άλλη Π.Ε. από εμάς	103	51	70	-	36	-	58	10	328
10	Συνολικό Ποσό επιβληθέντων προστίμων	392.429 €	109.500€	168.600€	35.550€	82.050€	6.150 €	83.100 €	38.400 €	833.729 €

Πηγή: Περιφέρεια Αττικής, Απολογιστικά στοιχεία

Στα Τμήματα Ανωνύμων Εταιρειών των Διευθύνσεων Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής υπηρετούσαν το 2015 & 2016 εξήντα έξι (66) υπάλληλοι κατανεμημένοι σε οχτώ Περιφερειακές Ενότητες ως εξής:

Πίνακας 5.2 Κατανομή υπαλλήλων Περιφέρειας Αττικής / Αριθμό εποπτευόμενων Α.Ε. για το έτος 2015-2016

ΤΜΗΜΑΤΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ	Κ.Τ.	Ν.Τ.	Β.Τ.	Δ.Τ.	ΠΕΙΡΑΙΑΣ	ΝΗΣΙΑ	ΑΝ/ΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	ΣΥΝΟΛΑ
1 Αριθμός εποπτευόμενων Α.Ε.	36.327	11.581	9.180	1.845	3.606	95	4.064	1.161	67.859
2 Αριθμός υπαλλήλων	20	9	13	3	9	1	7	4	66

Πηγή: Περιφέρεια Αττικής, Απολογιστικά στοιχεία

Το πρώτο τρίμηνο του 2017 οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης της Περιφέρειας Αττικής προέβησαν σε επικαιροποίηση των στοιχείων των Ανωνύμων Εταιρειών που είναι καταχωρημένες στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα της Περιφέρειας Αττικής (Ο.Π.Σ.Π.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ – ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ). Τα συνολικά στοιχεία των Περιφερειακών Ενοτήτων δεν έχουν ακόμα δημοσιευτεί. Από τις αναφορές του Ο.Π.Σ.Π.Α. όπου οι εταιρείες εμφανίζονται σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση κατάστασης που προβλέπεται στο σύστημα, προκύπτει ότι στο μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών που εδρεύουν στους δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Βόρειου Τομέα Αθηνών περιλαμβάνονται 9.457 εγγραφές εταιρειών, εκ των οποίων 6.864 εταιρείες είναι ενεργές ενώ 2.593 εταιρείες είναι ανενεργές.

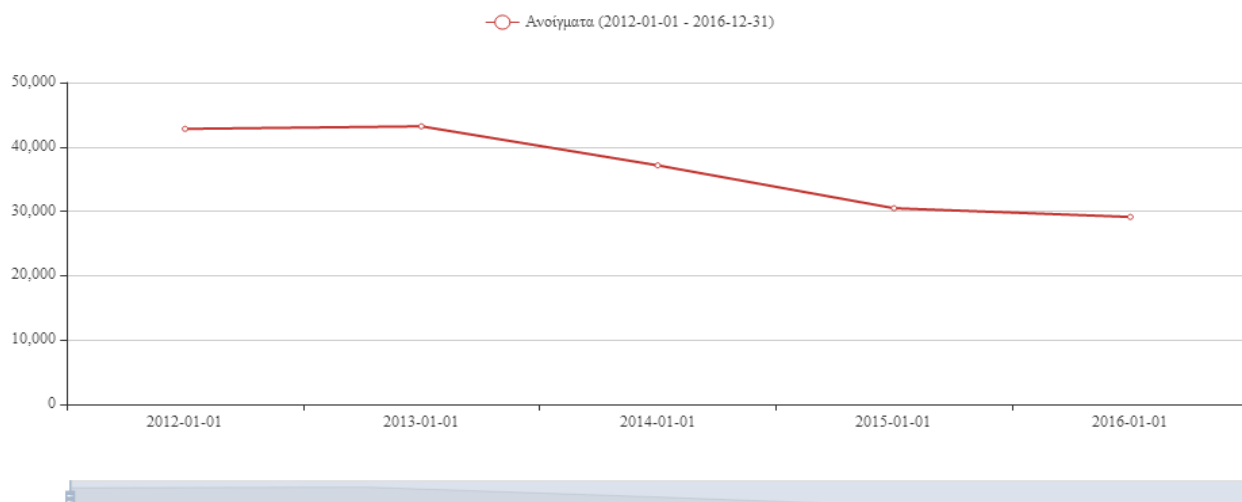
Στις ανενεργές εταιρείες περιλαμβάνονται 8 εταιρείες που έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο αξιών, 42 εταιρείες που είναι υπό μεταφοράς έδρας, 2.009 εταιρείες που έχουν διαγραφεί, 398 εταιρείες που έχουν απορροφηθεί από άλλες εταιρείες, 49 εταιρείες που έχουν μετατραπεί σε άλλης μορφής εταιρεία (Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. κλπ.) και 87 υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών που έχουν διακόψει τις εργασίες τους στην Ελλάδα.

Επισημαίνεται ότι, το Ο.Π.Σ.Π.Α. είναι δυναμικό σύστημα, ενημερώνεται καθημερινά, συνεπώς τα ανωτέρω στοιχεία μεταβάλλονται ανάλογα με την πορεία των εταιρειών.

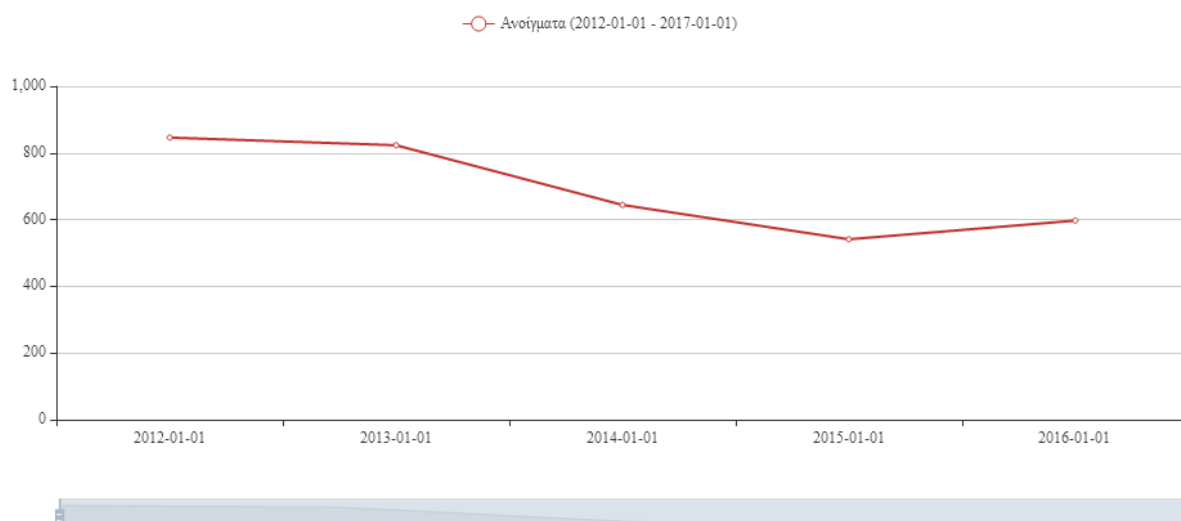
Στη συνέχεια παραθέτουμε στοιχεία σχετικά με την μεταβολή κατάστασης επιχειρήσεων για το χρονικό διάστημα από 01/01/2012 έως 31/12/2016 για τις επιχειρήσεις που συστάθηκαν και που διαγράφηκαν ή έκαναν διακοπή λειτουργίας και αντίστοιχα τα ανάλογα στοιχεία για τις ανώνυμες εταιρείες.

Εκτός από τα αποτελέσματα της δικής μας έρευνας, σε αυτό το σημείο παρατίθενται ενδεικτικά απολογιστικά στοιχεία συστάσεων και διαγραφών εταιρειών της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

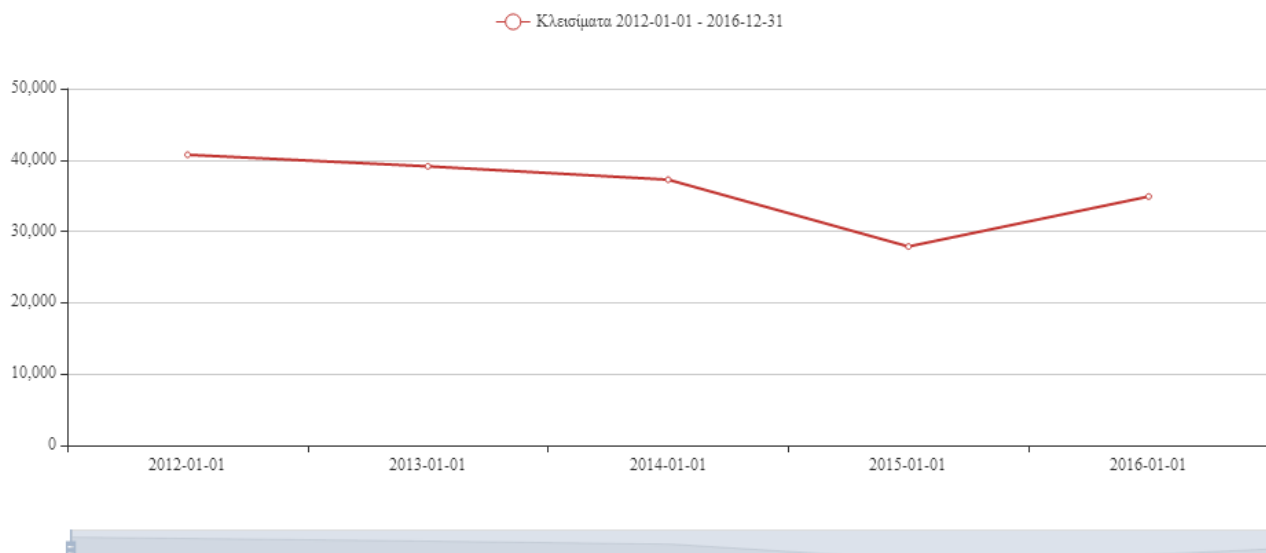
Διάγραμμα 5.1 Επιχειρήσεις που συστάθηκαν από 01/01/2012 έως 31/12/2016

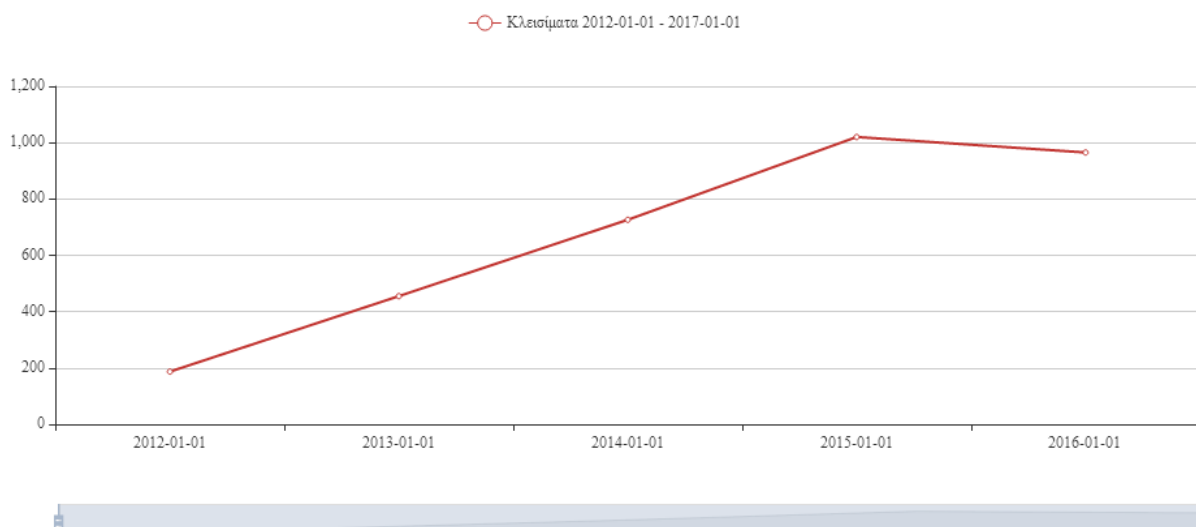
Διάγραμμα 5.2 Ανώνυμες Εταιρείες που συστάθηκαν από 01/01/2012 έως 31/12/2016

Διάγραμμα 5.3 Επιχειρήσεις που, για το διάστημα από 01/01/2012 έως 31/12/2016 είναι σε κάποια από τις παρακάτω καταστάσεις: Πτώχευση, Διακοπή (Δ.Ο.Υ.), Λύση - Εκκαθάριση, Υπό εκκαθάριση, Διαδικασία Συνδιαλλαγής, Διαγραφή, Διαγραφή λόγω συγχώνευσης, Αναγκαστική διαχείριση, Διαγραφή λόγω διάσπασης.

Διάγραμμα 5.4 Ανώνυμες εταιρείες που, για το διάστημα από 01/01/2012 έως 31/12/2016 είναι σε κάποια από τις παρακάτω καταστάσεις: Πτώχευση, Διακοπή (Δ.Ο.Υ.), Λύση - Εκκαθάριση, Υπό εκκαθάριση, Διαδικασία Συνδιαλλαγής, Διαγραφή, Διαγραφή λόγω συγχώνευσης, Αναγκαστική διαχείριση, Διαγραφή λόγω διάσπασης.

5.2 Ανάλυση SWOT: δυνάμεις / αδυναμίες και ευκαιρίες / απειλές

Με βάση την αναλυτική προσέγγιση του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος του Γ.Ε.ΜΗ. που παρουσιάστηκε, προκύπτει η ανάλυση SWOT που ακολουθεί, ώστε μετά από κατάλληλη αξιολόγηση και ιεράρχηση να διευκολυνθεί η διατύπωση προτάσεων ανασχεδιασμού.

ΔΥΝΑΜΕΙΣ	ΑΔΥΝΑΜΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Στα πλαίσια υλοποίησης του ως άνω μοντέλου γίνεται μια προσέγγιση να μειωθούν στο ελάχιστο δυνατό οι ανάγκες διεπαφής του κοινού με τις δημόσιες υπηρεσίες που σχετίζονται άμεσα με τη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ. • Το Ελληνικό Δημόσιο συγκεντρώνει τα δεδομένα που αφορούν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες σε όλη την επικράτεια με σκοπό την εφαρμογή των όποιων ελεγκτικών και άλλων διεργασιών του. • Επιτρέπει η συναλλαγή με τους εμπλεκόμενους φορείς του Εμπορικού Μητρώου να πραγματοποιείται μέσω ενός σημείου εξυπηρέτησης του πολίτη / επιχειρηματία (one stop-shop). • Εξαλείφει τις ανάγκες πολλαπλής εισόδου στο δημοσιονομικό σύστημα ταυτόσημων στοιχείων με τη δημιουργία επιπλέον διαδικασιών εσωτερικής μεταφοράς και ενημέρωσης με χρήση των δυνατοτήτων της πληροφορικής. • Σημαντικό στοιχείο της συγκεκριμένης εφαρμογής είναι η κατάργηση της υποχρέωσης των Πρωτοδικείων να τηρούν αρχείο για συγκεκριμένες μορφές επιχειρήσεων και η μεταφορά της αρμοδιότητας αυτής στα Επιμελητήρια. Έτσι απομακρύνεται η ανάγκη εμπλοκής των Πρωτοδικείων για όσες διαδικασίες δεν απαιτούν δικαστικές αποφάσεις. • Αν και το μοντέλο αυτό λειτουργίας είναι προορισμένο να κινείται στα πλαίσια του άμεσα εφικτού είναι προφανές ότι εύκολα θα μπορούσε να ενσωματώσει χαρακτηριστικά πλήρους ηλεκτρονικοποίησης, όπου πλέον ο πολίτης θα συναλλάσσεται συνολικά ηλεκτρονικά με το Ελληνικό Δημόσιο σε θέματα που αφορούν την 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι διαδικασίες έναρξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και μεταβολής αυτής, όπως ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, πραγματοποιούνται σε διαφορετικά στάδια και σε διάφορες υπηρεσίες. Αποτέλεσμα της πολυδιάσπασης με την μεσολάβηση και της υπηρεσίας του Γ.Ε.ΜΗ., είναι ο αυξημένος χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών. • Το νέο μοντέλο εφαρμογής μεταφέρει τις διαδικασίες από μια σειρά εμπλεκόμενων φορέων (Πρωτοδικεία, Διευθύνσεις Α.Ε., Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες) στα επιμελητήρια με αποτέλεσμα να διαφαίνεται μια σοβαρή αύξηση του όγκου των εργασιών που θα κληθούν να αναλάβουν οι επιμελητηριακές υπηρεσίες, ενώ δημιουργείται ο κίνδυνος αύξησης παραμονής των ενδιαφερομένων σε αυτές. Μέχρι να γίνει υποχρεωτική η ηλεκτρονική κατάθεση των δικαιολογητικών, προβλεπόταν η καταχώρηση να γίνεται και με τους δυο τρόπους. • Απαιτείται η υποστήριξη της συνεργασίας των αρμόδιων φορέων στα πλαίσια εμπλοκής τους στην τήρηση του Γ.Ε.ΜΗ. • Η συνεχής ανάγκη πρόσβασης σε ογκώδη δεδομένα (όπως για παράδειγμα τα έγγραφα) με τη μη ύπαρξη αντίστοιχων τηλεπικοινωνιακών πόρων, θα έχει σαν αποτέλεσμα τη χαμηλή απόδοση του συστήματος. • Οι Περιφέρειες διέθεταν ήδη από το 2008 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ.Π.Α.) για την καταχώρηση των στοιχείων των Ανωνύμων Εταιρειών και την τήρηση μητρώου. Ωστόσο το Γ.Ε.ΜΗ. δημιούργησε νέο πληροφοριακό σύστημα.

<p>επιχειρηματική δραστηριότητα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Απλοποίηση της διαδικασίας πληρωμής φόρων, παραβόλων και όλων των εξόδων που αφορούν την έναρξη και μεταβολή της επιχειρηματικής δραστηριότητας. • Η συγκεκριμένη εφαρμογή υλοποίησης του Γ.Ε.ΜΗ. αποσκοπεί στη μείωση των διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη, μεταβολή και λήξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς και στη δημιουργία ενός πλήρως ενημερωμένου και επικαιροποιημένου μητρώου που θα παρέχει αμφίδρομη πληροφόρηση μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και των επιχειρήσεων. • Χρήση πληροφοριακού συστήματος που τηρεί σύγχρονους κανόνες δημιουργίας διεπαφής. • Αύξηση εσόδων των επιμελητηρίων αφού η υποβολή αιτήσεων από τις επιχειρήσεις συνοδεύεται από αμοιβή – παράβολο. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η διαδικασία μετάπτωσης των δεδομένων από το Ο.Π.Σ.Π.Α. στο πληροφοριακό σύστημα του Γ.Ε.ΜΗ. δεν έγινε ηλεκτρονικά. Ως αποτέλεσμα μεγάλο μέρος του αρχείου των Περιφερειών μεταφέρθηκε στο Γ.Ε.ΜΗ. χειρόγραφα αρχικά και ψηφιοποιήθηκε αργότερα. Αυξημένος όγκος εργασίας, αδυναμία χρήσης κοινών δεδομένων, αύξηση χρόνου αναμονής και απόκρισης. • Οι Περιφέρειες, σε θέματα Ανωνύμων Εταιρειών, απαιτούν σχεδόν άμεση πρόσβαση στα δεδομένα που ενημερώνονται από τα επιμελητήρια, όμως το νέο πληροφοριακό σύστημα δεν προσφέρει ταυτόχρονη πρόσβαση δυο φορέων στα ίδια δεδομένα. • Οικονομική επιβάρυνση των εταιρειών, αφού πριν την εφαρμογή του Γ.Ε.ΜΗ, η υποβολή των δικαιολογητικών και αιτήσεων απευθείας στις Διευθύνσεις Ανωνύμων Εταιρειών δεν επέφεραν κόστος. • Αδυναμίες στην εκπαίδευση, επιμόρφωση και κατάρτιση των υπαλλήλων του νέου φορέα, με αποτέλεσμα αύξηση του χρόνου εφαρμοστικότητας. • Συσσώρευση μεγάλου όγκου δεδομένων ανωνύμων εταιρειών, που πριν ήταν καταναμημένος σε περιφερειακές ενότητες, χωρίς την υποστήριξη από ισάριθμο και εκπαιδευμένο εργατικό δυναμικό.
ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ	ΑΠΕΙΛΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχει η τεχνολογία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και η ψηφιοποίηση διαδικασιών που επιτάσσει το νέο νομοθετικό πλαίσιο, βοηθάει στον εξορθολογισμό των παρεχόμενων υπηρεσιών. • Η συνεχής ενημέρωση και επικαιροποίηση της αποτύπωσης των υπηρεσιών που παρέχονται στις επιχειρήσεις, της διαγραμματικής απεικόνισης τους και της παροχής προτύπων εγγράφων μέσω του portal του φορέα ενισχύει την απλούστευση των διαδικασιών και υπηρεσιών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η αδυναμία διασφάλισης της διαλειτουργικότητας των φορέων σε οργανωσιακό επίπεδο καθιστά αδύνατη συνολικά τη μεταξύ τους διαλειτουργικότητα. • Η διεκπεραίωση συνόλου διοικητικών θεμάτων και εγγράφων μέσω δυο διαφορετικών βάσεων δεδομένων αυξάνει τον χρόνο παροχής υπηρεσιών. • Αδυναμία εύστοχου προσδιορισμού των προτεραιοτήτων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. • Αδυναμία αξιοποίησης έμπειρου και εκπαιδευμένου προσωπικού των Περιφερειών

<ul style="list-style-type: none"> • Η κατανόηση εκπαιδευτικών αναγκών της δημόσιας διοίκησης και η διαμόρφωση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση αναγκών του φορέα. • Ο συντονισμός της δημόσιας διοίκησης, που ρυθμίζει τα νομοθετικά και νομικά θέματα, με τους εμπλεκόμενους φορείς για ενίσχυση της συνεργασίας. • Προώθηση ενός πιο ευέλικτου νομοθετικού πλαισίου για την ίδρυση και την λειτουργία των εταιρειών. 	<p>που ασκούν τις αρμοδιότητες επί σειρά ετών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αναποτελεσματικά συστήματα αξιολόγησης του ανθρώπινου δυναμικού στο δημόσιο, τα οποία υπονομεύουν την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των φορέων της διοίκησης. • Η εμπειρία που αναπτύχθηκε κατά τη διάρκεια εφαρμογής των υπηρεσιών του Γ.Ε.ΜΗ. δεν έχει οδηγήσει στη μείωση του χρόνου παροχής των υπηρεσιών. • Απουσία αξιολόγησης παρεχόμενων υπηρεσιών, αυξημένο κόστος παροχής, αυξημένα παράπονα. • Έλλειψη κατάρτισης αρμοδίων στελεχών του νέου φορέα που καλούνται να ανταπεξέρθουν σε αυξημένο φόρτο εργασίας δίχως προηγούμενη εκπαίδευση. • Μεγάλο κόστος προσαρμογής.
--	---

5.3 Εκτίμηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης και αλλαγής

Το Γενικό Εμπορικό Μητρώο δημιουργήθηκε με σκοπό τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Το αποτέλεσμα εκείνο το οποίο στόχευε να παράγει το συγκεκριμένο έργο, δεν είναι άλλο παρά η δημιουργία ενιαίου, γενικού και συνεπούς μητρώου επιχειρήσεων της ελληνικής επικράτειας για την υποστήριξη ελεγκτικών διαδικασιών και γενικά εποπτείας της επιχειρηματικότητας.

Το γεγονός ότι στη ροή εργασιών του Γ.Ε.ΜΗ. εμπλέκονται μια σειρά από φορείς οι οποίοι σήμερα κινούνται σχεδόν ανεξάρτητα και στο επίπεδο της λειτουργίας αλλά ακόμα περισσότερο σε αυτό της μηχανοργάνωσής τους, θα απαιτούσε:

- ❖ την αναζήτηση ενός κατάλληλου και επεξηγηματικού θεωρητικού πλαισίου αναδιοργάνωσης των φορέων της δημόσιας διοίκησης προκειμένου να αποτελέσει μία σύνθετη και παραγοντική διαδικασία, εξαιτίας του εύρους της μεταρρύθμισης και της παρουσίας πλήθους διαφοροποιημένων αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή των αλλαγών, τόσο σε εθνικό, όσο και σε τομεακό επίπεδο (Bouckaert 2015, Bryson 2014).
- ❖ Την κατάλληλη προετοιμασία και προγραμματισμό των προωθούμενων αλλαγών.
- ❖ Την επικέντρωση των επιλεγέντων δράσεων του προγράμματος αλλαγής στην επίτευξη στόχων βελτίωσης της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του φορέα, καθώς και της ανάπτυξης μίας νέας οργανωτικής κουλτούρας μεταξύ των στελεχών του. Την ενσωμάτωση των

αναγκών και απόψεων των στελεχών του φορέα, των ωφελομένων και των εμπλεκόμενων, στο σχεδιασμό των δράσεων αλλαγής.

❖ Τη δημιουργία περιβάλλοντος αποδοχής και υποστήριξης των αλλαγών από τα στελέχη του φορέα. Την πληροφόρηση και εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα που αφορούν την εφαρμογή των δράσεων του προγράμματος αλλαγής. Την ανάπτυξη ενός συγκεκριμένου πλάνου προώθησης και διαχείρισης αλλαγής στον οργανισμό.

❖ Την επιλογή συγκριμένων κριτηρίων – δεικτών αξιολόγησης των επιπτώσεων του προγράμματος. Την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αλλαγής. Την ανάπτυξη και διάχυση μίας κουλτούρας αλλαγής στο φορέα.

Η αλλαγή της οργανωτικής κουλτούρας αποτελεί μία ιδιαίτερα πολύπλοκη και συνθέτη διαδικασία του στρατηγικού προγραμματισμού, η επιτυχία της οποίας καθορίζει σε σημαντικό βαθμό την αποτελεσματικότητα των υλοποιούμενων δράσεων αλλαγής του φορέα. Η αποτελεσματικότητα της πολύπλοκης και σημαντικής διαδικασίας απαιτεί την εφαρμογή μιας αλληλουχίας δράσεων, η οποία με την οργανωμένη υλοποίησή της, οδηγεί στην δημιουργία μιας οργανωμένης και λειτουργικής υπηρεσίας (Kotter 1996 / 2002, Mintzberg 1994, Bryson 2014, Cameron 2006).

Η αποτελεσματική εφαρμογή των προβλεπόμενων διαδικασιών του προγράμματος αλλαγής, προϋποθέτει την ενεργό συμμετοχή του προσωπικού του φορέα και την συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων (Wirick 2009).

Μία εταιρεία κατά τη διάρκεια ζωής και λειτουργίας της αντιμετωπίζει ζωτικά προβλήματα κατά την επιχειρηματική της δραστηριότητα {σύσταση επιχείρησης, εγκατάσταση επιχείρησης, εργασιακά και ασφαλιστικά θέματα, μεταφορές (εγχώριες-διασυνοριακές), προβλήματα στη λειτουργία αγορών, φορολογία, συναλλαγές με το δημόσιο και ανάληψη κρατικών προμηθειών, υλοποίηση ΕΣΠΑ 2007-2013, δραστηριότητες Έρευνας και Ανάπτυξης, λύση-εκκαθάριση επιχείρησης}. Απαιτούνται λοιπόν δράσεις για την άρση των εμποδίων στην επιχειρηματικότητα και τη διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα στις παραπάνω περιοχές, με στόχο την καλυτέρευση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Οι δράσεις αυτές καλύπτουν όλο το κύκλο ζωής μιας επιχείρησης, από την ίδρυση και την αδειοδότηση μέχρι την λύση και την εκκαθάρισή της, καθώς και εξειδικευμένους τομείς, όπως παραδείγματος χάριν, οι εξαγωγές, οι συναλλαγές με το κράτος κ.α.

5.4 Νομοθετικές παρεμβάσεις για την άρση των εμποδίων στην εκκίνηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας

Η λειτουργία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.) που ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2011, αποτελεί μία πολύ σημαντική παρέμβαση για τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Μέσω ενός ευρύτατου δικτύου σημείων επαφής, το οποίο περιλαμβάνει 59 Εμπορικά Βιομηχανικά Επιμελητήρια, 3200 συμβολαιογραφικά γραφεία (στα οποία προσεχώς θα προστεθούν και 52 πιστοποιημένα Κ.Ε.Π.), το Γ.Ε.Μ.Η. - που λειτουργεί ως υπηρεσία μίας στάσης (*one stop shop*) – επιτρέπει πλέον την ίδρυση μιας νέας επιχείρησης αυθημερόν, με πολύ χαμηλότερο μάλιστα κόστος. Με την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.Μ.Η. ο χρόνος ίδρυσης μίας Ε.Π.Ε. μειώθηκε από 38, κατά μέσο όρο, ημέρες σε λίγες μόνο ώρες. Τον πρώτο ήδη μήνα λειτουργίας του Γ.Ε.Μ.Η. ιδρύθηκαν με το νέο σύστημα 418 Ε.Π.Ε., ενώ το κόστος μειώθηκε κατά 62%.

Οι σκοποί του Γ.Ε.Μ.Η. καθώς και η γενικότερη φιλοσοφία που διέπει τη δημιουργία του, αναλυτικότερα είναι:

- Η θέσπιση και λειτουργία του Γ.Ε.Μ.Η. εντάσσεται στη γενικότερη στρατηγική της σύνδεσης των υπηρεσιών του Δημοσίου με ηλεκτρονικό τρόπο.
- Αυτή τη στρατηγική εξυπηρετεί ο νόμος για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, σύμφωνα με τον οποίο θα φτιαχτούν μητρώα στοιχείων, *data rooms*, στα οποία θα διατηρούνται με ασφαλή τρόπο οι πληροφορίες που χρειάζονται στη δημόσια διοίκηση και στα οποία θα έχουν πρόσβαση οι δημόσιες υπηρεσίες.
- Μεταξύ των *data rooms* θα υπάρχει διεπαφή, μειώνοντας το υφιστάμενο διοικητικό κόστος συγκέντρωσης πληροφοριών από διαφορετικούς φορείς, διευκολύνοντας τη διασταύρωσή τους, ενώ θα αποτραπεί η πολλαπλή υποβολή από τους ιδιώτες, πολίτες και επιχειρήσεις, των ίδιων στοιχείων τους.
- Προκειμένου να επιτευχθεί η συλλογή των στοιχείων, ορίστηκαν θεματοφύλακές τους ανά κατηγορία, που θα τις διοχετεύουν στο επιφορτισμένο με τη συγκέντρωσή τους *data room*.
- Στο πλαίσιο της υλοποίησης των παραπάνω στόχων, το Γ.Ε.Μ.Η. θα συλλέγει στοιχεία που θα αφορούν την επιχειρηματικότητα, από τους ορισμένους επιμέρους θεματοφύλακές τους.
- Ήδη έχει πραγματοποιηθεί η σύνδεση μεταξύ Γ.Ε.Μ.Η. και TAXISNET ενώ, ενδεικτικά, στοιχεία για την επιχειρήσεις μπορούν να αντληθούν από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.
- Οι επιδράσεις αυτής της εξέλιξης στις διαδικασίες ίδρυσης, εγκατάστασης και αδειοδότησης συνίστανται: α) στη δυνατότητα που θα αποκτήσουν οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με το κάθε στάδιο αυτών των διαδικασιών να αντλούν στοιχεία ήδη διαθέσιμα από άλλες πηγές και να μη

χρειάζεται να τα υποβάλει ξανά ο ενδιαφερόμενος β) στη δυνατότητα διασταύρωσης των υποβαλλόμενων στοιχείων γ) Στην εύκολη αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε θέματα τα οποία ενδεχομένως χρήζουν παρεμβάσεων.

Βασική επιδίωξη του ανασχεδιασμού μιας υφιστάμενης διαδικασίας¹¹ είναι η αναθεώρηση ορισμένων διαδικασιών – βημάτων, ώστε να επέλθει η βελτίωση στην ποιότητα εξυπηρέτησης των πολιτών, καθώς κι η μείωση της γραφειοκρατίας που θα οδηγήσει και σε μείωση του χρόνου αναμονής. Λόγω υψηλού βαθμού δυσλειτουργικότητας που παρουσιάζει η υφιστάμενη διαδικασία απαιτείται η ανάπτυξη ενός πληροφοριακού συστήματος υποστήριξης των λειτουργιών εντός του φορέα, που επιτρέπει την παράλληλη εκτέλεση βημάτων μέσω παροχής στους εκτελούντες τα βήματα, της δυνατότητας ταυτόχρονης ηλεκτρονικής πρόσβασης στα βασικά δεδομένα της διαδικασίας, ενώ ταυτόχρονα και ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών αυτών (Αποστολάκης κ.α., 2008).

5.5 Προτάσεις για τη βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος

- Η κεντρική επενδυτική πολιτική του κράτους οφείλει να είναι μακροχρόνια και συνεκτική. Να λαμβάνει υπόψη της μεταξύ άλλων μια εξαιρετικά σημαντική παράμετρο για την υλοποίηση των επενδύσεων: τη δημιουργία των αναγκαίων υποδομών.
- Οι συνεχείς μεταβολές του νομικού πλαισίου επηρεάζουν αρνητικά την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών. Θα πρέπει συνεπώς να περιοριστούν η πανσπερμία και η ασάφεια των νόμων, που αντιβαίνει στις επιθυμίες των δυνητικών επενδυτών για καθαρούς όρους και σαφή χρονικά όρια για την υλοποίηση των σχεδίων τους. Το περίπλοκο νομικό σύστημα αποτελεί και έναν από τους λόγους για την αργή απόδοση δικαιοσύνης.
- Απαιτείται τυποποίηση επειγόντως των διαδικασιών που σχετίζονται με συναρμοδιότητες και συνεργασίες μεταξύ φορέων.
- Ανάδειξη μίας νέας επιχειρηματικής κουλτούρας

Σημαντική θέση ανάμεσα στους παράγοντες που συντελούν στην εξέλιξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατέχει το έλλειμμα επιχειρηματικής κουλτούρας στην Ελλάδα. Οφείλεται κυρίως στην περιορισμένη σε έκταση αλλά και σε ποιότητα, εκπαίδευση που λαμβάνεται σε αυτό το πεδίο. Το έλλειμμα διευρύνεται από την έλλειψη εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια του εργασιακού βίου, όχι μόνο για τους εργαζόμενους και για τους επιχειρηματίες, αλλά και για τους δημόσιους λειτουργούς που καλούνται να ελέγχουν και να συνεπικουρούν τις επιχειρήσεις.

Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος συνδέεται άρρηκτα με την ανάδειξη μίας νέας επιχειρηματικής κουλτούρας και την ενίσχυση της υγιούς επιχειρηματικότητας, η οποία

(11) βλ. σχετ. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε. «Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα Διαλειτουργικότητας» 2008

καλείται να σφυρηλατήσει ένα καινούργιο πρότυπο υγιούς, καινοτόμου και κοινωνικά υπεύθυνης επιχειρηματικής δραστηριότητας που καλείται να πάρει ρίσκα και να ανακαλύψει την ανάπτυξη.

Για να επιτύχουμε τα ως άνω αναφερόμενα, απαιτείται να εξετάσουμε τα προβλήματα, τα κίνητρα και τις αιτίες που επηρεάζουν την επιχειρηματική δραστηριότητα. Για να ανακάμψει η ελληνική οικονομία θα πρέπει να βρεθούν εναλλακτικές μέσα από την επιχειρηματικότητα, ώστε να δημιουργηθεί ένα ελκυστικό περιβάλλον που να προσελκύει νέους επιχειρηματίες και να στηρίζει τους ήδη υπάρχοντες. Προς επικύρωση, ο δημόσιος φορέας θα πρέπει να ενισχύσει με τη στάση του τον ιδιωτικό τομέα και όχι να τον αποτρέπει με δυσκίνητους φορείς και νομοθετικά αναχώματα.

Όμως από την άλλη, επειδή η συνεχής αλλαγή του νομοθετικού και φορολογικού συστήματος σε συνδυασμό με τις ελάχιστες κυβερνητικές παρεμβάσεις μπορεί να οδηγήσει σε αντίθετα και αρνητικά αποτελέσματα ως προς την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, πρέπει οι ενέργειες που θα γίνουν να είναι μελετημένες και καινοτόμες και προσεκτικές (Baumol, 1993).

Τέλος, η αντικειμενική αντίληψη της οικονομικής κατάστασης που βρίσκεται μια χώρα σε συνδυασμό με μια νόμιμη αλλά ευνοϊκή πολιτική (χαμηλή φορολογία, χρηματοδοτική ικανότητα, ευελιξία και εξοικονόμηση χρόνων, μείωση χρόνου προσαρμογής) που ασκεί η πολιτική ηγεσία μιας χώρας, αποτελούν κίνητρα ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας (Jain R., Ali S.W. 2013).

Αντίθετα, το ανεπαρκές και δαιδαλώδες νομικό σύστημα, η γραφειοκρατία και η πολυνομία που οδηγούν στη διαφθορά, αποτελούν παράγοντες, οικονομικούς και πολιτικούς, που οδηγούν στην αποτροπή του να πάρει κάποιος ρίσκο και να ασχοληθεί με την επιχειρηματικότητα (Gill et al 2010).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 Εμπειρική προσέγγιση – Μεθοδολογικός σχεδιασμός της έρευνας – Ανάλυση αποτελεσμάτων

6.1 Μεθοδολογία της έρευνας

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση θέσεων κι αντιλήψεων σχετικά με το Γ.Ε.ΜΗ. και την απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης ανωνύμων εταιριών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της ανάλυσης και της ερμηνείας των ερευνητικών δεδομένων τα οποία προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια τα οποία δημιουργήθηκαν και τη συμπλήρωση των οποίων ζητήσαμε από ανώνυμες εταιρείες που εδρεύουν στον Βόρειο Τομέα της Περιφέρειας Αττικής, όσο και από στελέχη της Περιφέρειας Αττικής που εποπτεύουν το πλήθος των ανωνύμων εταιρειών που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής. Τα βασικά ερωτήματα στα οποία αποπειράται να απαντήσει αυτή η έρευνα αφορούν: τη γνώση για το Γ.Ε.ΜΗ., τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας, το θετικό ή όχι αντίκτυπο του σχετικού νόμου, τη συμβολή στη μείωση της γραφειοκρατίας και του χρόνου σύστασης μιας εταιρίας και την εκπλήρωση των σκοπών του νόμου.

Η αξιολόγηση θα στηριχτεί στην ανάλυση και αποτύπωση του νομοθετικού πλαισίου, των εμπειρικών στοιχείων και σε τεχνικές έρευνας και συλλογής στοιχείων από τους εμπλεκόμενους φορείς με την αποτύπωση ευρημάτων.

Προκειμένου να πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, συνίσταται αρχικά από υπεύθυνους λογιστηρίων, οικονομικούς διευθυντές και νομικούς συμβούλους των εταιρειών να απαντήσουν στα ερωτηματολόγια και εν συνεχεία οι αρμόδιοι υπάλληλοι που ασκούσαν την εποπτεία των εταιρειών πριν τη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. αλλά και μετά. Ως μέθοδος συλλογής πρωτογενών στοιχείων, υιοθετήθηκε η δημοσκόπηση μέσω συμπλήρωσης δομημένου ερωτηματολογίου με ανοιχτού και κλειστού τύπου ερωτήσεις. Κάθε ερωτηματολόγιο συνοδεύτηκε από επιστολή για τους στόχους της έρευνας και οδηγίες για επιμέρους πεδία του ερωτηματολογίου.

Από τους τεθέντες στόχους της έρευνας προκύπτει ότι ο πληθυσμός της έρευνας είναι:

Α) οι ενεργές εταιρείες που εδρεύουν στους 12 δήμους της Π.Ε. Βόρειου Τομέα Αθηνών, οι οποίες ανέρχονται σε 6.864. Για να εντοπιστεί ο αριθμός αυτός, ζητήθηκε η συνδρομή του τμήματος Ανωνύμων Εταιρειών της Διεύθυνσης Ανάπτυξης όπου σύμφωνα με την τελευταία απογραφή και τα στοιχεία που προκύπτουν από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα της ανιχνεύθηκε ο αριθμός τους, τα στοιχεία της έδρας κάθε μιας καθώς και η ηλεκτρονική της διεύθυνση που είναι υποχρεωμένη να έχει καταχωρήσει στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ..

Από αυτές, στάλθηκαν ερωτηματολόγια σε τριακόσιες (300), που αποτελεί και το δείγμα μου, από τις οποίες απάντησαν οι 184, ήτοι ποσοστό 61,3%. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια εισήχθησαν ηλεκτρονικά (σε Google Doc μορφή) και επεξεργάστηκαν αναλόγως.

Η μεθοδολογία που ακολουθήσαμε είναι δειγματοληψία συστάδων. Χωρίσαμε τον πληθυσμό μας στους δώδεκα δήμους της περιφερειακής ενότητας (συστάδες) του Βόρειου Τομέα Αθηνών και επιλέχθηκαν τυχαία δείγματα από έναν από τους δώδεκα δήμους (Σφακιανάκης, 2013).

Β) οι υπάλληλοι των τμημάτων Αωνόμων Εταιρειών των Διευθύνσεων Ανάπτυξης των οχτώ Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Αττικής, οι οποίοι εποπτεύουν και ελέγχουν το σύνολο των αωνόμων εταιρειών που εδρεύουν στην Περιφέρεια Αττικής και είναι εγγεγραμμένοι χρήστες του πληροφοριακού συστήματος του Γ.Ε.ΜΗ. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας ο αριθμός των υπαλλήλων ανέρχεται στους 66. Για να εντοπιστεί ο αριθμός αυτός, ζητήθηκε η συνδρομή της Διεύθυνσης Ανθρωπίνου Δυναμικού της Περιφέρειας και η ηλεκτρονική σελίδα της Περιφέρειας, προκειμένου να μας δώσει επίσημα στοιχεία για τον αριθμό των υπαλλήλων που είναι τοποθετημένοι στα σχετικά τμήματα, καθώς και τις ηλεκτρονικές τους διευθύνσεις.

Ερωτηματολόγια στάλθηκαν και στους 66 και απαντήθηκαν 28, ήτοι ποσοστό 43%. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια εισήχθησαν ηλεκτρονικά (σε Google Doc μορφή) και επεξεργάστηκαν αναλόγως.

Η στρατηγική διαμορφώθηκε μέσα από την έρευνα και τη διαρκή αναζήτηση πληροφοριών. Χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα από διάφορους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, που με τη βοήθειά του συλλέξαμε πολύ σημαντικά δεδομένα προκειμένου να βγάλουμε χρήσιμα συμπεράσματα για τον αριθμό των εποπτευόμενων εταιρειών, τη μορφή και την κατάσταση τους, αλλά και την κατανομή αυτών στην Περιφέρεια Αττικής.

6.2 Δομή ερωτηματολογίου

6.2.1 Ερωτηματολόγιο αωνόμων εταιρειών

Το ερωτηματολόγιο που συντάχθηκε για τις ανάγκες της έρευνας αποτελείται από δεκαεννέα (19) ερωτήσεις εκ των οποίων οι δεκατέσσερις (14) είναι κλειστού τύπου. Από αυτές οι εννέα (9) είναι ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και οι πέντε (5) διπολικές. Οι υπόλοιπες πέντε (5) είναι ανοιχτού τύπου.

Αναλυτικά:

Η πρώτη ερώτηση αφορά στα στοιχεία της εταιρείας. Η δεύτερη ερώτηση είναι αναγνωριστική της ιδιότητας του ερωτώμενου και συνεπώς της σχέσης του με τη χρήση των εφαρμογών των φορέων που εξετάζονται. Οι ερωτήσεις 5, 7, 8, 9 και 10 προσπαθούν να αναλύσουν τις λειτουργικές δομές της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. και οι υπόλοιπες είναι γενικής ενημέρωσης που σχετίζονται με την ικανοποίηση ή όχι των λειτουργιών του φορέα.

Ερώτηση (1): Επωνυμία εταιρείας / έτος ίδρυσης / έδρα

Ερώτηση (2): Ποίος συμπληρώνει το παρόν ερωτηματολόγιο;

Ερώτηση (3): Γνωρίζετε τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (4): Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο εξυπηρέτησης της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.
(0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (5): Πιστεύετε πως η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. έχει θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών σε σύγκριση με την εποπτεία των εταιρειών από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (6): Θεωρείτε ότι η υπηρεσία μιας στάσης έχει μειώσει το χρόνο σύστασης μιας εταιρείας; (0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (7): Έχει υπάρξει πραγματική μείωση της γραφειοκρατίας;

(0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (8): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (9): Έχετε αντιμετωπίσει κάποιο ή κάποια από τα παρακάτω προβλήματα;

1. Καθυστέρηση στην καταχώριση πράξεων και στοιχείων στο ΓΕΜΗ
2. Έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και Εμπορικού Μητρώου
3. Όλα τα παραπάνω
4. Κανένα από τα παραπάνω
5. Ανεπαρκής εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ

Ερώτηση (10): Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ η πράξη που σας ενδιαφέρει;

1. Εντός 21 ημερών όπως ορίζεται στο νόμο
2. Από 22 ημέρες έως 2 μήνες
3. Από 2 μήνες έως 4 μήνες
4. Από 4 μήνες έως 6 μήνες
5. Από 6 μήνες έως 1 έτος
6. Πάνω από ένα έτος

Ερώτηση (11): Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

1. Έως 10 ημέρες ως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις

2. Από 10 ημέρες έως 20 ημέρες

3. Από 20 ημέρες έως 30 ημέρες

4. Πάνω από 30 ημέρες

Ερώτηση (12): Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η Υπηρεσία ΓΕΜΗ έχει προβεί σε εσφαλμένη έκδοση πιστοποιητικού ή αντιγράφου;

1. Σε καμία περίπτωση

2. Σε ελάχιστες περιπτώσεις

3. Σε μερικές περιπτώσεις

4. Σε αρκετές περιπτώσεις

5. Σε όλες τις περιπτώσεις

Ερώτηση (13): Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο ηλεκτρονικοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών; (NAI) – (OXI)

Ερώτηση (14): Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφάνεια στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας; (0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (15): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (16): Πιστεύετε ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιρειών; (NAI) – (OXI)

Ερώτηση (17): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (18): Θεωρείτε ότι είναι απαραίτητη η κρατική παρέμβαση ή εποπτεία στη λειτουργία των εταιρειών; (NAI) – (OXI)

Ερώτηση (19): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

6.2.2 Ερωτηματολόγιο υπηρεσιών

Το ερωτηματολόγιο που συντάχθηκε για τις ανάγκες της έρευνας αποτελείται από δεκαεννέα (19) ερωτήσεις εκ των οποίων οι δεκατέσσερις (14) είναι κλειστού τύπου. Από αυτές οι δέκα (10) είναι ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και οι τέσσερις (4) διπολικές. Οι υπόλοιπες πέντε (5) είναι ανοιχτού τύπου.

Αναλυτικά:

Η πρώτη ερώτηση είναι αναγνωριστική της ιδιότητας του ερωτώμενου και συνεπώς της σχέσης του με τη χρήση των εφαρμογών των φορέων που εξετάζονται. Οι ερωτήσεις 8, 9, 10 και 11 προσπαθούν να αναλύσουν την οργανωτική λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. και οι υπόλοιπες είναι γενικής ενημέρωσης που σχετίζονται με την ικανοποίηση ή όχι των λειτουργιών του φορέα.

Ερώτηση (1): Ποίος συμπληρώνει το παρόν ερωτηματολόγιο;

Υπάλληλος τμήματος – Προϊστάμενος τμήματος – Προϊστάμενος διεύθυνσης

Ερώτηση (2): Γνωρίζετε τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (3): Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο συνεργασίας με την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.

(0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (4): Πιστεύετε πως η Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. έχει θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών σε σύγκριση με την εποπτεία των εταιρειών από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (5): Θεωρείτε ότι η υπηρεσία μιας στάσης έχει μειώσει το χρόνο σύστασης μιας εταιρείας; (0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (6): Έχει υπάρξει πραγματική μείωση της γραφειοκρατίας;

(0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (7): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (8): Έχετε αντιμετωπίσει κάποιο ή κάποια από τα παρακάτω προβλήματα;

1. Καθυστέρηση παραλαβής πράξεων και στοιχείων από το ΓΕΜΗ
2. Έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και Εμπορικού Μητρώου
3. Ανεπαρκής εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ
4. Όλα τα παραπάνω
5. Κανένα από τα παραπάνω

Ερώτηση (9): Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ η πράξη;

1. Εντός 21 ημερών όπως ορίζεται στο νόμο
2. Από 22 ημέρες έως 2 μήνες
3. Από 2 μήνες έως 4 μήνες
4. Από 4 μήνες έως 6 μήνες
5. Από 6 μήνες έως 1 έτος
6. Πάνω από ένα έτος

Ερώτηση (10): Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

1. Έως 10 ημέρες ως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις

2. Από 10 ημέρες έως 20 ημέρες

3. Από 20 ημέρες έως 30 ημέρες

4. Πάνω από 30 ημέρες

Ερώτηση (11): Οι παραπάνω προθεσμίες αυξήθηκαν ή μειώθηκαν μετά την έναρξη λειτουργίας του ΓΕΜΗ;

Αυξήθηκαν – Μειώθηκαν – Παρέμειναν στα ίδια επίπεδα

Ερώτηση (12): Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο ηλεκτρονικοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη διασύνδεση με το ΓΕΜΗ; (0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (13): Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφάνεια στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας; (0:καθόλου, 1:λίγο, 2:μέτρια, 3:αρκετά, 4:πολύ)

Ερώτηση (14): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (15): Πιστεύετε ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιρειών; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (16): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (17): Θεωρείτε ότι είναι απαραίτητη η κρατική παρέμβαση ή εποπτεία στη λειτουργία των εταιρειών; (ΝΑΙ) – (ΟΧΙ)

Ερώτηση (18): Αιτιολογήστε την απάντησή σας

Ερώτηση (19): Προτάσεις βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών

6.3 Διαδικασία αποστολής και συλλογής ερωτηματολογίων

Για αμεσότερα αποτελέσματα προτιμήθηκε να αποσταλούν τα ερωτηματολόγια μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τόσο στις εταιρείες όσο και στους υπαλλήλους των Περιφερειών. Σε αρκετές περιπτώσεις χρειάστηκε να γίνουν τηλεφωνικές επικοινωνίες προκειμένου να διευκρινιστεί η χρήση του αλλά και για την υπενθύμιση συμπλήρωσής του.

Η διαδικασία αποστολής και συλλογής ερωτηματολογίων διήρκησε σαράντα (40) ημέρες και συγκεκριμένα από 06-3-2017 έως 14-4-2017. Τελικά συγκεντρώθηκαν 184 και 28 ερωτηματολόγια αντίστοιχα, με στοιχεία που μπορούσαν να επεξεργαστούν. Το πλήθος και ο βαθμός συμπλήρωσης τους κρίθηκε ικανοποιητικός. Στο επόμενο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά τα αποτελέσματά τους.

6.4 Ανάλυση αποτελεσμάτων

4.2.1 Από τις 6.864 ενεργές εταιρείες που εδρεύουν στους 12 δήμους της Π.Ε. Βόρειου Τομέα Αθηνών στάλθηκαν ερωτηματολόγια σε τριακόσιες (300), από τις οποίες απάντησαν οι 184,

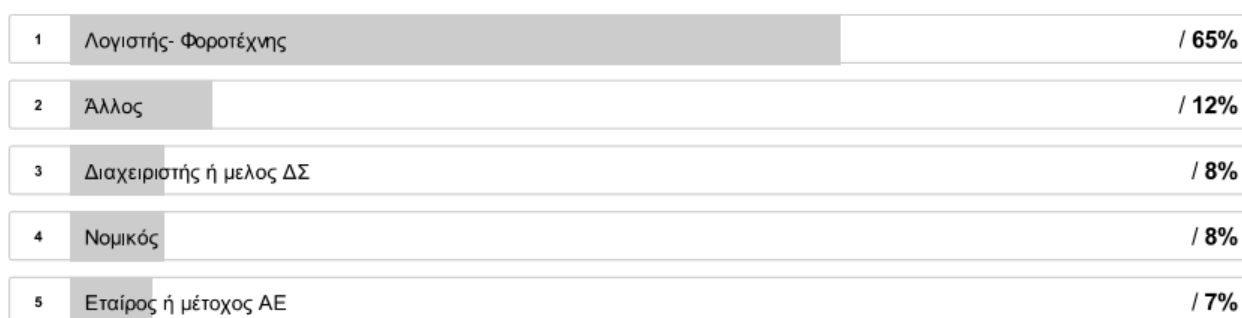
ήτοι ποσοστό 61,3%. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια εισήχθησαν ηλεκτρονικά (σε Google Doc μορφή) και επεξεργάστηκαν αναλόγως.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα της έρευνας βάση των απαντήσεων διαπιστώνουμε τα εξής:

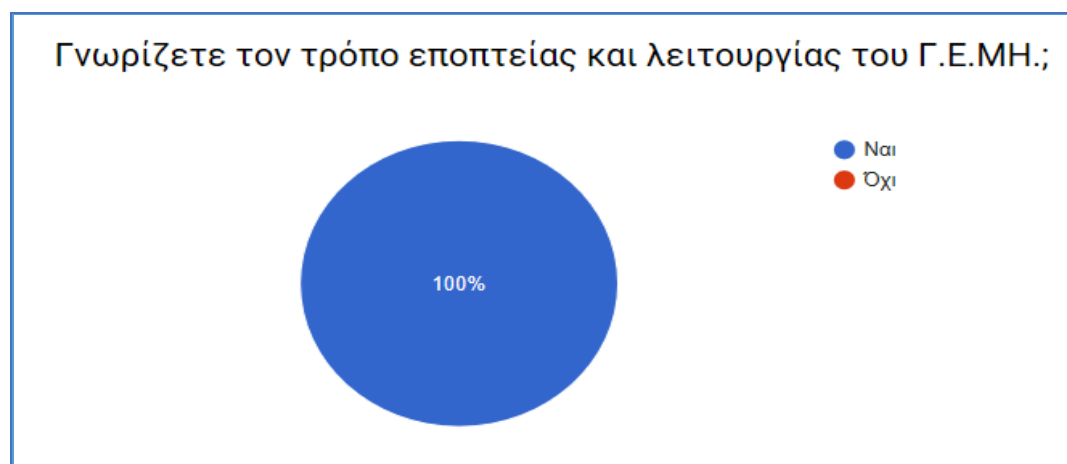
Αρχικά, το 65% των εκπροσώπων των εταιρειών που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είναι λογιστές / φοροτεχνικοί, δηλαδή οι πιο αντιπροσωπευτικοί εκπρόσωποι αφού αυτοί είναι που συνεργάζονται με τους φορείς ελέγχου και εποπτείας. Και φυσικά το δείγμα στο σύνολό του γνωρίζει τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.

Ερώτηση 1

Ποιος συμπληρώνει το παρόν ερωτηματολόγιο?

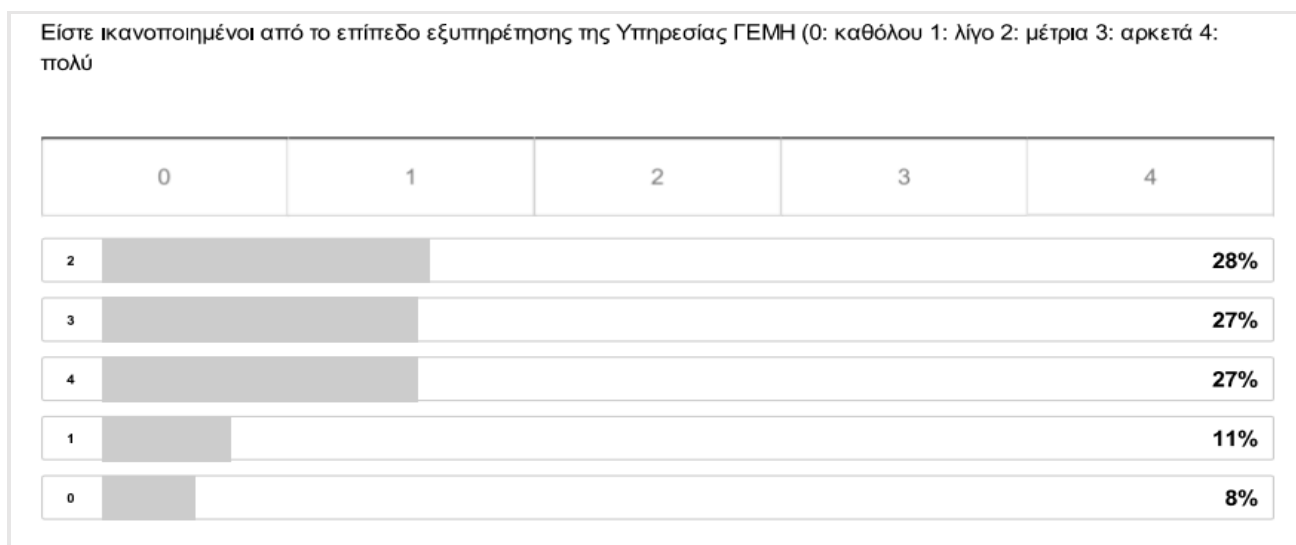

Ερώτηση 2

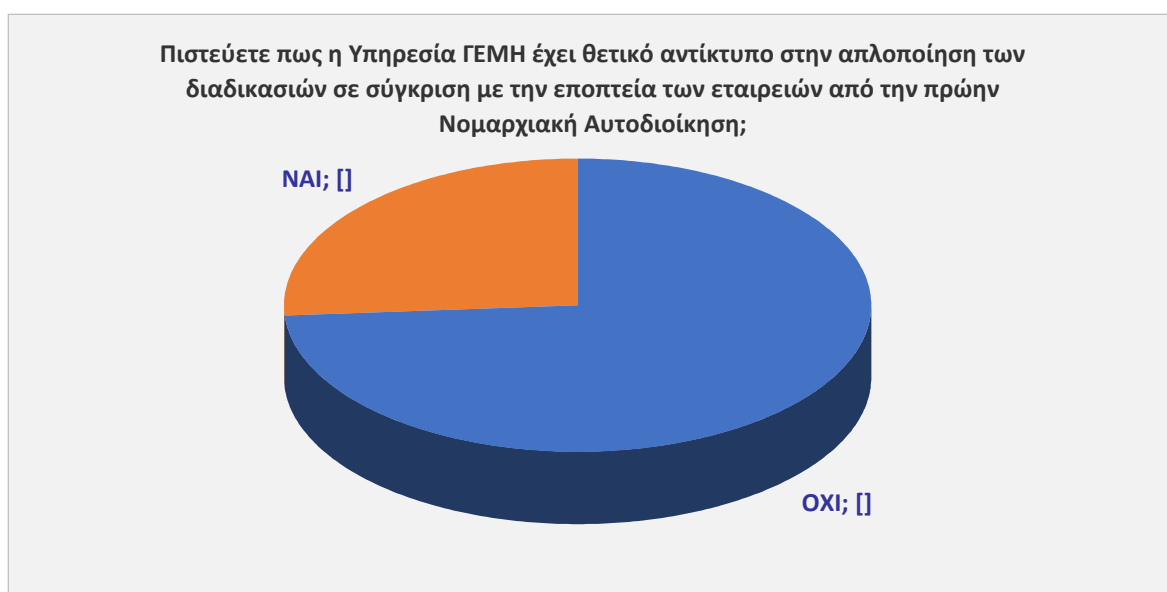
Στην απάντηση της 3^{ης} ερώτησης, το 27% του δείγματος είναι πολύ ικανοποιημένοι από το επίπεδο εξυπηρέτησης από την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ., όσο και το ποσοστό των αρκετά ικανοποιημένων, ενώ το ποσοστό των μέτρια ικανοποιημένων ανέρχεται στο 28%. Από τα αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι υπάρχει ένα σχετικά υψηλό ποσοστό (28%) “χρηστών” της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ που θεωρεί ότι υπάρχουν δυνατότητες βελτίωσης και εξεύρεσης τρόπων που να οδηγούν σε πιο αποτελεσματική εξυπηρέτηση και ίσως σε εξεύρεση πιο ευέλικτων τρόπων λειτουργίας με πιο άμεσα αποτελέσματα.

Ερώτηση 3

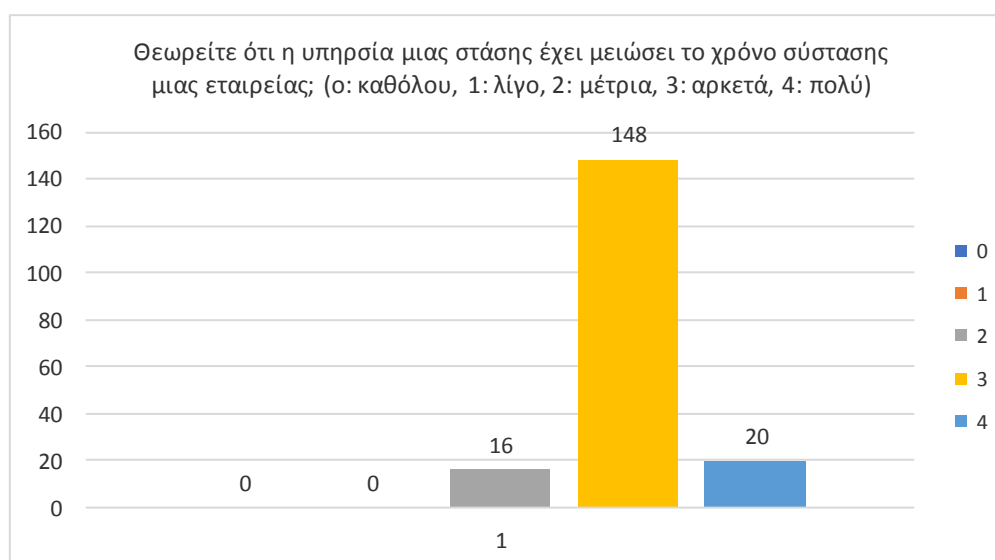
Ένα μεγάλο ποσοστό του δείγματος, το 74%, **δεν θεωρεί** ότι η λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. είχε θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών συγκριτικά με το προγενέστερο καθεστώς εποπτείας απευθείας από τις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις. Γεγονός που καταδεικνύει ότι ο βασικός σκοπός δημιουργίας του νέου αυτού φορέα δεν έχει επιτευχθεί, αφού δεν προσφέρει, σύμφωνα με τους ερωτώμενους μείωση της γραφειοκρατίας, εξάλειψη φαινομένων επικάλυψης αρμοδιοτήτων και πολυνομοθεσίας.

Ερώτηση 4

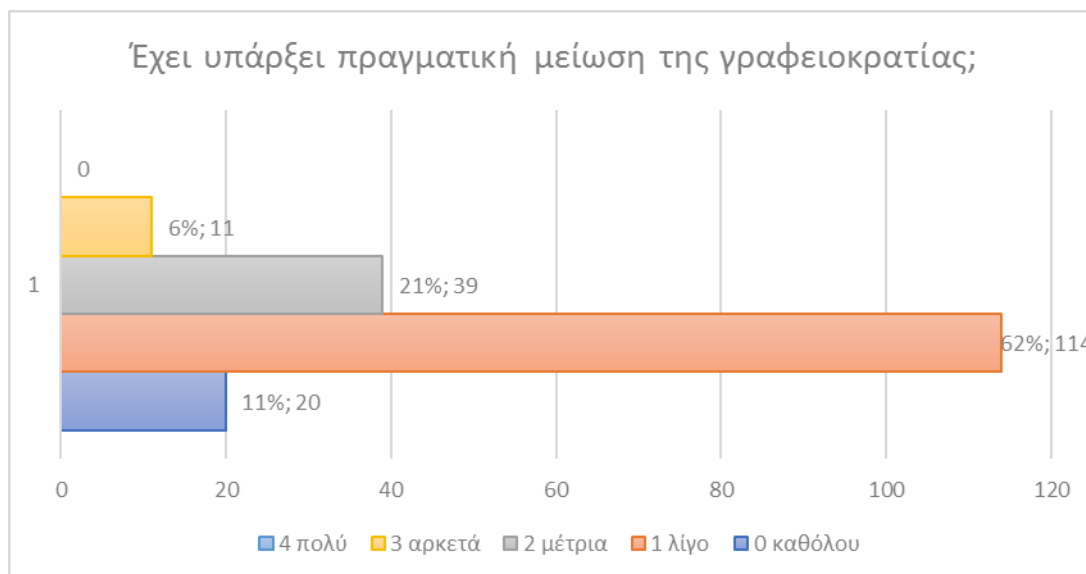
Σε αντίθεση με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ., ένα μεγάλο ποσοστό, 80% του δείγματος θεωρεί ότι η Υπηρεσία μιας Στάσης έχει μειώσει αρκετά το χρόνο σύστασης μιας εταιρείας, γεγονός που αποδεικνύει την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος που επιχειρείται όλο και περισσότερο μέσω της προώθησης με ταχείς διαδικασίες. Επιπλέον, προωθείται η απλούστευση και ένταξη αδειοδοτικής διαδικασίας στις ΥΜΣ. Συνεπώς το μεγαλύτερο ποσοστό του δείγματος θεωρεί ότι η ΥΜΣ κατάφερε να δημιουργήσει ένα φιλικότερο προς το χρήστη περιβάλλον με παράλληλη μείωση των διαδικασιών, του κόστους και του χρόνου που απαιτείται για τη σύσταση μιας νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Ερώτηση 5

Σε αντίθεση με το θετικό αντίκτυπο της ΥΜΣ, η λειτουργία των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ δε φαίνεται να έχει πείσει τις συνεργαζόμενες με το φορέα ανώνυμες εταιρείες για τη μείωση της γραφειοκρατίας, η οποία αποτελούσε βασικός στόχος κατά τη σχεδιάσή του. Το υψηλό ποσοστό του 62% του δείγματος θεωρεί ότι η γραφειοκρατία έχει μειωθεί λίγο, ενώ υπάρχει και ένα σημαντικό ποσοστό 11% που θεωρεί ότι δεν έχει υπάρξει καθόλου μείωση της γραφειοκρατίας.

Ερώτηση 6

Το μεγάλο ποσοστό του δείγματος που υποστηρίζει ότι δεν έχει επέλθει μείωση της γραφειοκρατίας, αντικατοπτρίζεται και στα αποτελέσματα της επόμενης ερώτησης. Το 49% του δείγματος έχει αντιμετωπίσει καθυστερήσεις στην καταχώριση πράξεων και στοιχείων στο ΓΕΜΗ, το 22% του δείγματος έχει διαπιστώσει έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και συνεπώς καθυστέρηση στην επίλυση προβλημάτων και ένα ποσοστό 11% έχει αντιμετωπίσει ανεπαρκή εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ. Μάλιστα ένα ποσοστό 20% του δείγματος έχει αντιμετωπίσει όλα τα παραπάνω προβλήματα και ένα αντίστοιχο 17% κανένα από αυτά.

Ερώτηση 7

Έχετε αντιμετωπίσει κάποιο ή κάποια από τα παρακάτω προβλήματα;

1	Καθυστέρηση στην καταχώριση πράξεων και στοιχείων στο ΓΕΜΗ	49%
2	Έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και Εμπορικού Μητρώου	22%
3	Όλα τα παραπάνω	20%
4	Κανένα από τα παραπάνω	17%
5	Ανεπαρκής εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ	11%

Το 47% των εταιρειών που συμμετείχαν στην έρευνα θεωρεί ότι οι καταχωρήσεις πράξεων στο ΓΕΜΗ γίνονται εντός των 21 ημερών όπως ορίζεται, το 18% ότι γίνονται από 22 ημέρες έως 2

μήνες, ενώ υπάρχει κι ένα ποσοστό 9% που θεωρεί ότι ο χρόνος καταχώρισης κυμαίνεται από 6 μήνες έως 1 χρόνο.

Ερώτηση 8

Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχεπικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ η πράξη που σας ενδιαφέρει;

1	Εντός 21 ημερών όπως ορίζεται στον νόμο	47%
2	Από 22 ημέρες έως 2 μήνες	18%
3	Πάνω από ένα έτος	14%
4	Από 6 μήνες έως 1 έτος	9%
5	Από 2 μήνες έως 4 μήνες	8%
6	Από 4 μήνες έως 6 μήνες	4%

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων, 69%, πιστεύει ότι η αρμόδια υπηρεσία εκδίδει τα πιστοποιητικά εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Το 21% του δείγματος θεωρεί ότι τα πιστοποιητικά εκδίδονται από 10 έως 2 ημέρες από την υποβολή της αίτησης. Η εμπρόθεσμη έκδοση πιστοποιητικών είναι σημαντική ενέργεια, γιατί τα πιστοποιητικά αποτελούν απαραίτητα δικαιολογητικά για τη συμμετοχή των εταιρειών σε πολλές επιχειρηματικές δραστηριότητες.

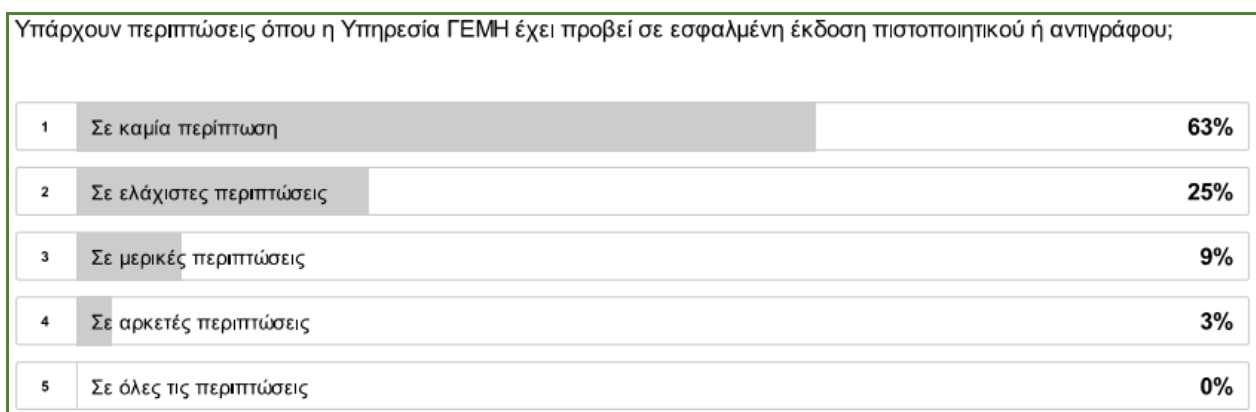
Ερώτηση 9

Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχεπικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

1	Έως 10 ημέρες ως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις	69%
2	Από 10 ημέρες έως 20 ημέρες	21%
3	Πάνω από 30 ημέρες	5%
4	Από 20 ημέρες έως 30 ημέρες	5%

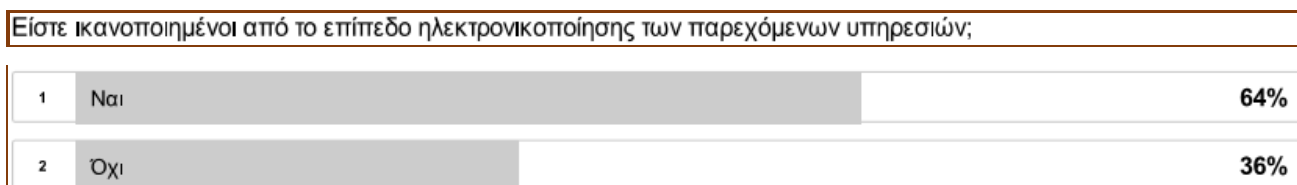
Το 25% του δείγματος έχει παραλάβει εσφαλμένη έκδοση πιστοποιητικού σε ελάχιστες περιπτώσεις, το 9% σε μερικές περιπτώσεις, ενώ το 63% ποτέ. Από τα αποτελέσματα οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι το βασικό ίσως πρόβλημα στη λειτουργία του Γ.Ε.ΜΗ δεν είναι τόσο η αναποτελεσματικότητα αλλά η καθυστέρηση και η αδυναμία εκσυγχρονισμού του τρόπου εποπτείας.

Ερώτηση 10

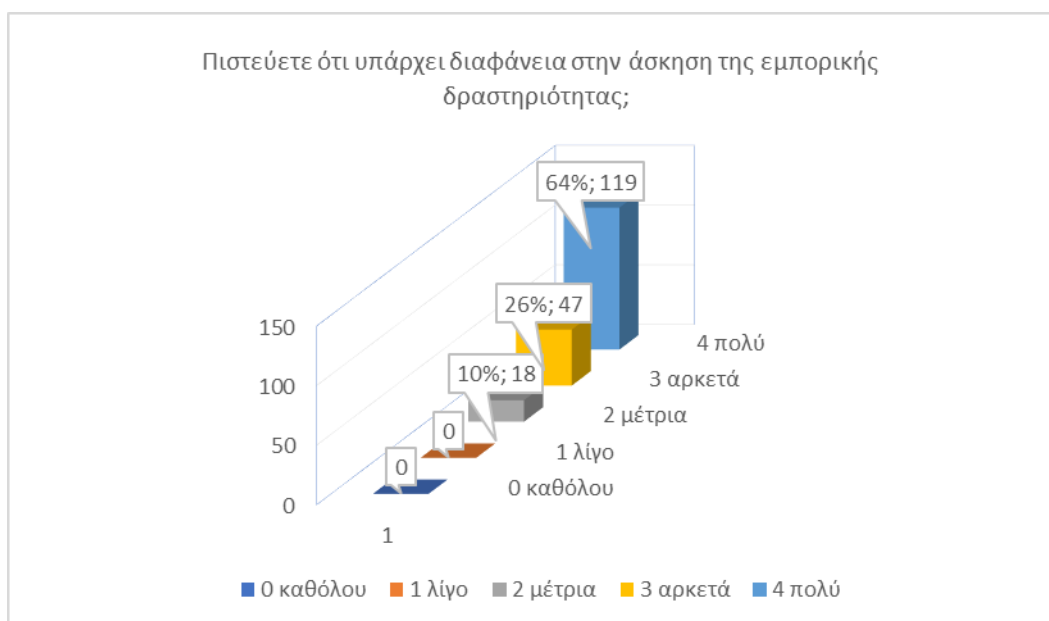
Το 64% του δείγματος είναι ικανοποιημένο από το επίπεδο ηλεκτρονικοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών, που ενισχύθηκε μετά την λειτουργία του ΓΕΜΗ, ενώ το 36% θεωρεί ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση απαιτεί μεγάλο βαθμό βελτίωσης και εκσυγχρονισμού.

Ερώτηση 11

Το 64% του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα πιστεύει ότι υπάρχει διαφάνεια στην εμπορική δραστηριότητα και το 26% αντίστοιχα θεωρεί ότι υπάρχει διαφάνεια σε αρκετά υψηλό βαθμό. Κατά συνέπεια οι εκπρόσωποι των εταιρειών θεωρούν ότι κινούνται μέσα στα πλαίσια της νομιμότητας που υπαγορεύουν τα νομοθετικά όρια.

Ερώτηση 12

Το 96% του δείγματος θεωρεί ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιριών. Επισημαίνουν μάλιστα ότι η διαδικασία ίδρυσης και σύστασης μιας επιχείρησης θα πρέπει να είναι πιο εύκολη και λιγότερο γραφειοκρατική, ενώ θα έπρεπε να δίνεται έμφαση στους ελέγχους επιβεβαίωσης των νόμιμων διαδικασιών κατά τη λειτουργία. Έμφαση δόθηκε επίσης στο γεγονός της πολυνομίας που διέπει τη σύσταση και λειτουργία των εταιρειών αλλά και στο πλήθος των εμπλεκόμενων φορέων με την αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων.

Ερώτηση 13

Το 66% θεωρεί ότι η κρατική παρέμβαση δεν είναι απαραίτητη στη λειτουργία των εταιριών και προφανώς δυσχεραίνει το έργο τους. Αντίθετα το 34% θεωρεί ότι η κρατική εποπτεία συνεπικουρεί το έργο τους.

Ερώτηση 14

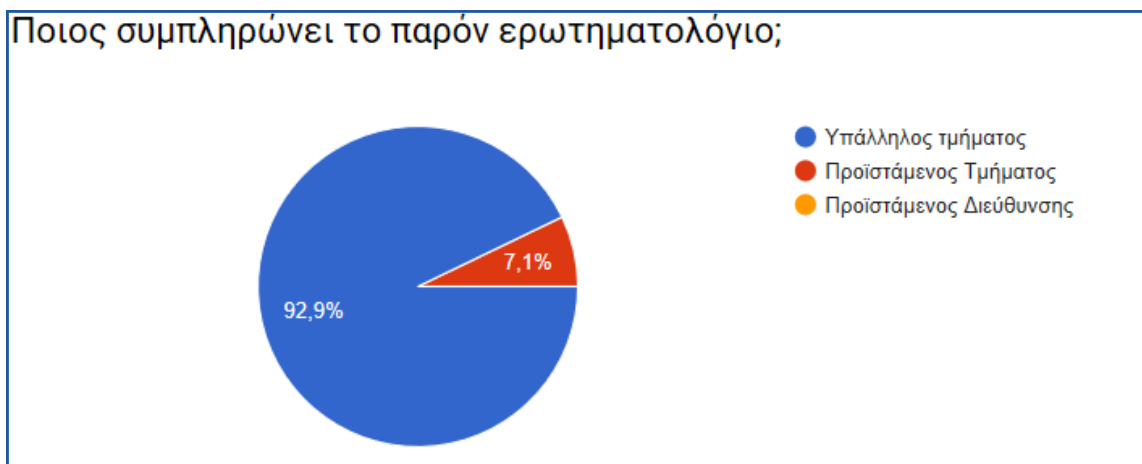

4.2.2 Για την έρευνα μας, στάλθηκαν ερωτηματολόγια στους 66 υπαλλήλους που υπηρετούν στα Τμήματα Αωνόμων Εταιρειών των Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Αττικής και απαντήθηκαν τα 28, ήτοι ποσοστό 43%. Τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια επεξεργάστηκαν αναλόγως.

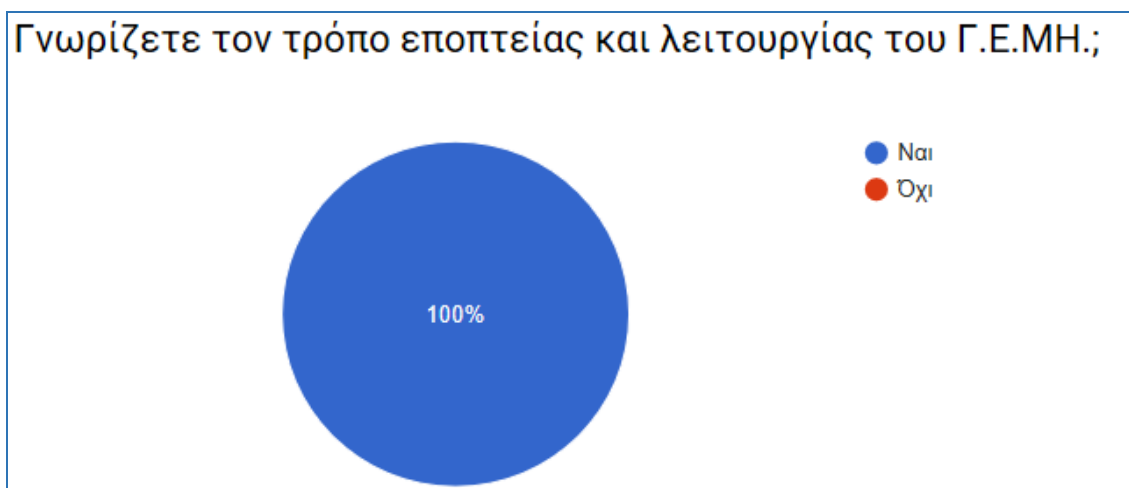
Αναλύοντας τα αποτελέσματα της έρευνας βάση των απαντήσεων διαπιστώνουμε τα εξής:

Αρχικά, το 93% των υπαλλήλων που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο είναι εισηγητές (26) και μόλις 7% προϊστάμενοι τμήματος (2). Το δείγμα αποτελείται από εκπροσώπους που η δουλειά τους είναι σε άμεση και καθημερινή συνεργασία με τις Υπηρεσίες ΓΕΜΗ. Και φυσικά το δείγμα στο σύνολό του γνωρίζει τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.

Ερώτηση 1

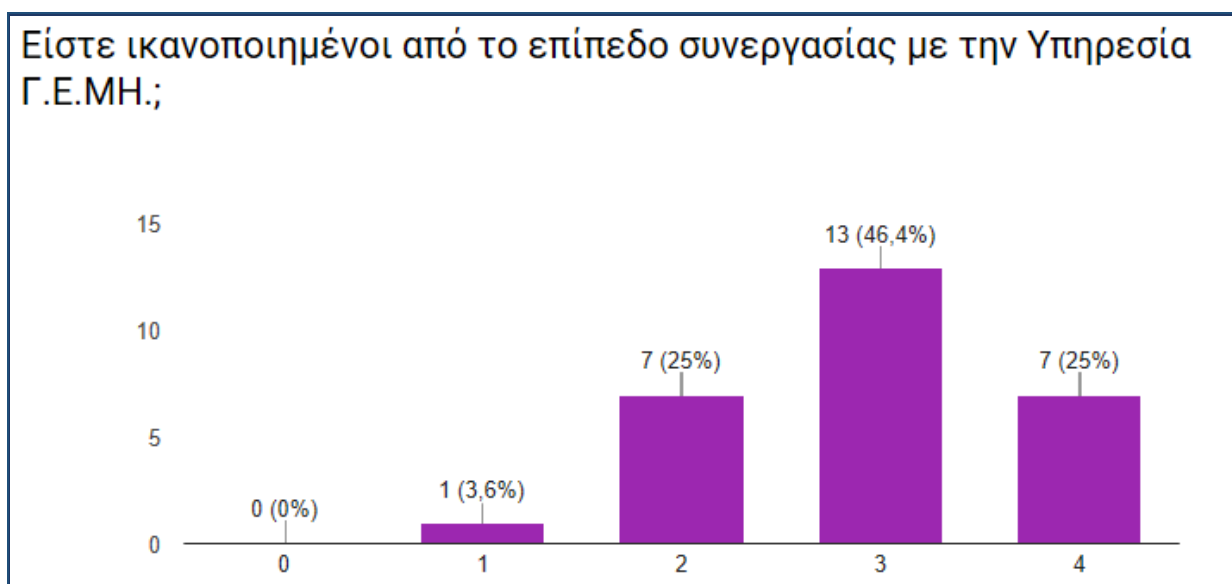

Ερώτηση 2

Το 46% του δείγματος είναι αρκετά ικανοποιημένο από το επίπεδο συνεργασίας με την Υπηρεσία Γ.ΕΜΗ., το 25% είναι πολύ ικανοποιημένο, ενώ ένα άλλο 25% είναι μέτρια ικανοποιημένο. Είναι εμφανές ότι δύναται και απαιτείται να βρεθούν τρόποι βελτίωσης των τρόπων διασύνδεσης των δύο φορέων, με βασικό σκοπό τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών που πρέπει να παρέχεται στον ιδιωτικό τομέα.

Ερώτηση 3

Ένα πολύ μεγάλο ποσοστό του δείγματος, το 89% των υπαλλήλων της Περιφέρειας, θεωρεί ότι η λειτουργία του ΓΕΜΗ δεν επέφερε το αναμενόμενο θετικό αντίκτυπο στο οποίο στόχευε, δεν πέτυχε δηλαδή έναν σημαντικό στόχο του σκοπού του, αντίληψη που ταυτίζεται με το μεγάλο ποσοστό των εκπροσώπων των εταιρειών – ιδιωτικού τομέα.

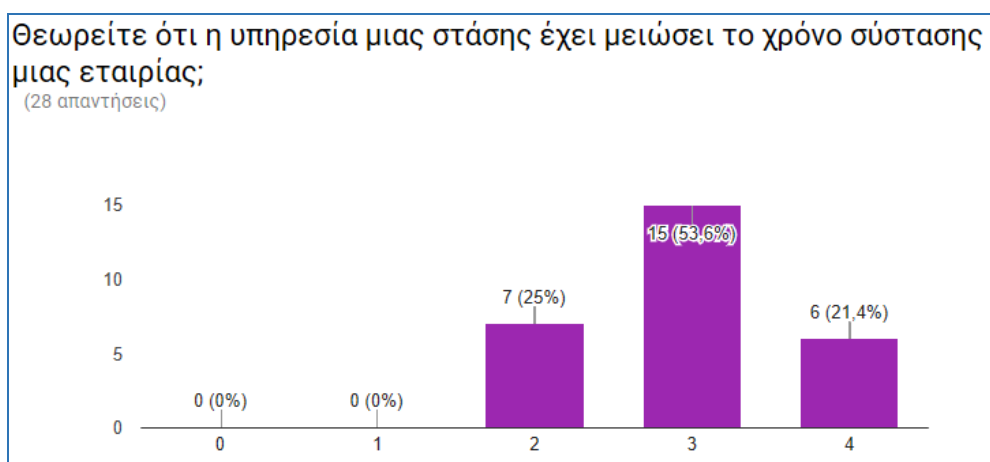
Ερώτηση 4

Το 54% του δείγματος θεωρεί ότι η Υπηρεσία μιας Στάσης έχει μειώσει αρκετά το χρόνο σύστασης μιας εταιρείας, γεγονός που αποδεικνύει την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, Το 25% θεωρεί ότι η ΥΜΣ έχει μειώσει μέτρια το χρόνο σύστασης και το 21% ότι τον έχει μειώσει πολύ.

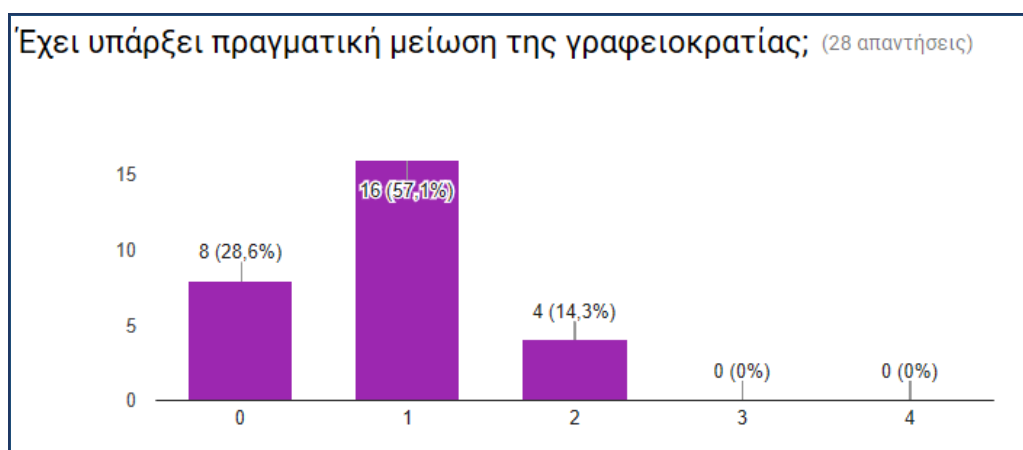
Εκπρόσωποι του ιδιωτικού τομέα και εκπρόσωποι του δημόσιου φορέα συμφωνούν ως προς την αποδοτικότητα της ΥΜΣ και θεωρούν ότι έχει επιτύχει αρκετά τη μείωση του χρόνου σύστασης μιας εταιρείας συγκριτικά με το παρελθόν.

Ερώτηση 5

Και εδώ, σε αντίθεση με το θετικό αντίκτυπο της ΥΜΣ, η λειτουργία των Υπηρεσιών ΓΕΜΗ δε φαίνεται να έχει πείσει τους συνεργαζόμενους φορείς για τη μείωση της γραφειοκρατίας. Το υψηλό ποσοστό του 57% του δείγματος θεωρεί ότι η γραφειοκρατία έχει μειωθεί λίγο, ενώ υπάρχει και ένα σημαντικό ποσοστό 29% που θεωρεί ότι δεν έχει υπάρξει καθόλου μείωση της γραφειοκρατίας.

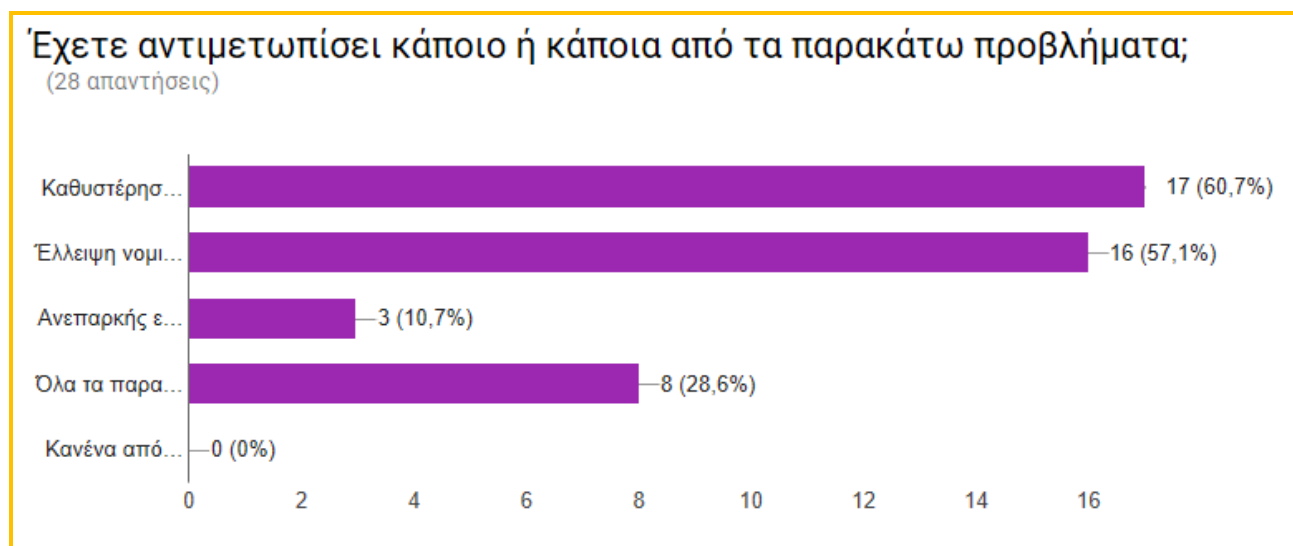
Ερώτηση 6

Προς αιτιολόγηση των αναφερομένων οι εκπρόσωποι των Περιφερειών αναφέρουν ως λόγους ότι δεν τηρείται ιστορικότητα στην καταχώρηση των πράξεων των Α.Ε. και το ΓΕΜΗ δεν μπορεί να προβεί στον έλεγχο των πράξεων και στοιχείων των εταιρειών λόγω ελλιπούς ενημέρωσης σχετικά με το νομοθετικό πλαίσιο και ως εκ τούτου απαιτείται πολλές φορές η διαμεσολάβηση των Διευθύνσεων Ανάπτυξης. Επίσης, στις αυθημερόν καταχωρήσεις που είναι αποκλειστική αρμοδιότητα των Υπηρεσιών του ΓΕΜΗ, παρατηρούνται αρκετά λάθη. Επισημαίνεται ακόμη ότι έχουν αυξηθεί κατά πολύ τα εισερχόμενα έγγραφα των Διευθύνσεων Ανάπτυξης, παρά το γεγονός ότι πολλές εταιρείες έχουν διακόψει τη λειτουργία τους ή έχουν διαγραφεί, λόγω της εκατέρωθεν αλληλογραφίας μεταξύ των συναρμόδιων υπηρεσιών.

Όπως και στη περίπτωση των εταιρειών, έτσι και στους εκπροσώπους των Περιφερειών, ένα μεγάλο ποσοστό (61%) υποστηρίζει ότι αντιμετωπίζει καθυστερήσεις στην καταχώριση πράξεων και στοιχείων στο ΓΕΜΗ, το 57% του δείγματος έχει διαπιστώσει έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και συνεπώς καθυστέρηση στην επίλυση προβλημάτων και ένα ποσοστό 11% έχει αντιμετωπίσει ανεπαρκή εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ. Μάλιστα ένα ποσοστό 28% του δείγματος έχει αντιμετωπίσει όλα τα παραπάνω προβλήματα, ενώ είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι το ποσοστό που δεν έχει αντιμετωπίσει κανένα πρόβλημα είναι μηδενικό. Και εδώ παρατηρούμε ταύτιση απόψεων των ερωτηθέντων.

Ερώτηση 7

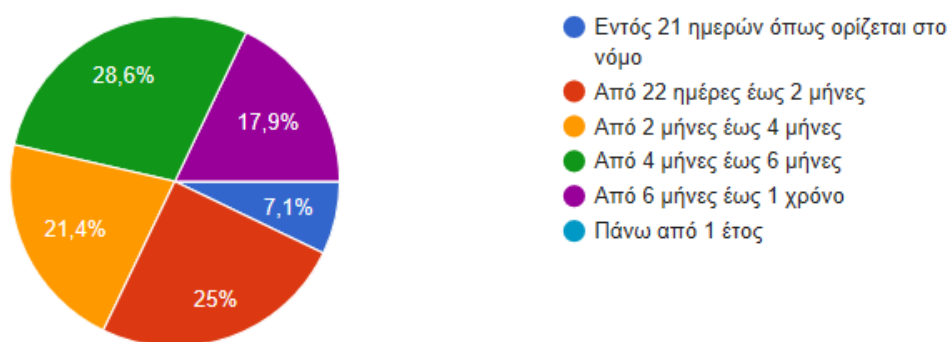

Το 28,6% των υπαλλήλων που συμμετείχαν στην έρευνα θεωρεί ότι οι καταχωρήσεις πράξεων στο ΓΕΜΗ γίνονται σε διάστημα από 4 έως 6 μήνες, το 25% ότι γίνονται από 22 ημέρες έως 2 μήνες, το 21,4% ότι γίνονται από 2 έως 4 μήνες ενώ υπάρχει κι ένα ποσοστό 7,1% που θεωρεί ότι ο χρόνος καταχώρισης υπερβαίνει το ένα έτος. Παρατηρούμε ότι το ποσοστό καταχώρισης εντός των οριζόμενων από τη νομοθεσία ορίων είναι αρκετά μικρό.

Ερώτηση 8

Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ πράξη;

(28 απαντήσεις)

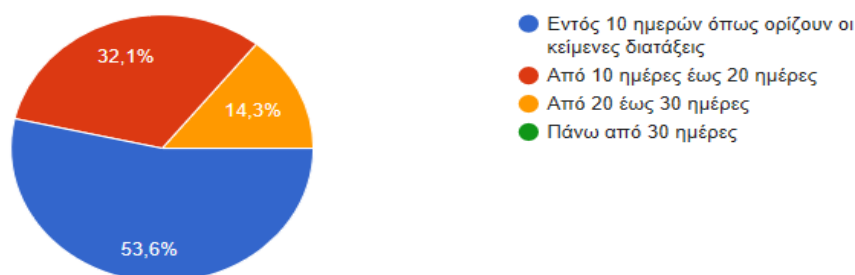

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων, 53,6%, πιστεύει ότι η αρμόδια υπηρεσία εκδίδει τα πιστοποιητικά εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών. Αυτό συνδέεται φυσικά με το γεγονός ότι η χορήγηση πιστοποιητικών είναι απαραίτητη για την συνεργασία των εταιρειών με τραπεζικούς, και ασφαλιστικούς οργανισμούς, αλλά και δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων τους εκτός των ελληνικών συνόρων. Το 32% του δείγματος θεωρεί ότι τα πιστοποιητικά εκδίδονται από 10 έως 2 ημέρες από την υποβολή της αίτησης και ένα 14% θεωρεί ότι εκδίδονται από 20 έως 30 ημέρες.

Ερώτηση 9

Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

(28 απαντήσεις)

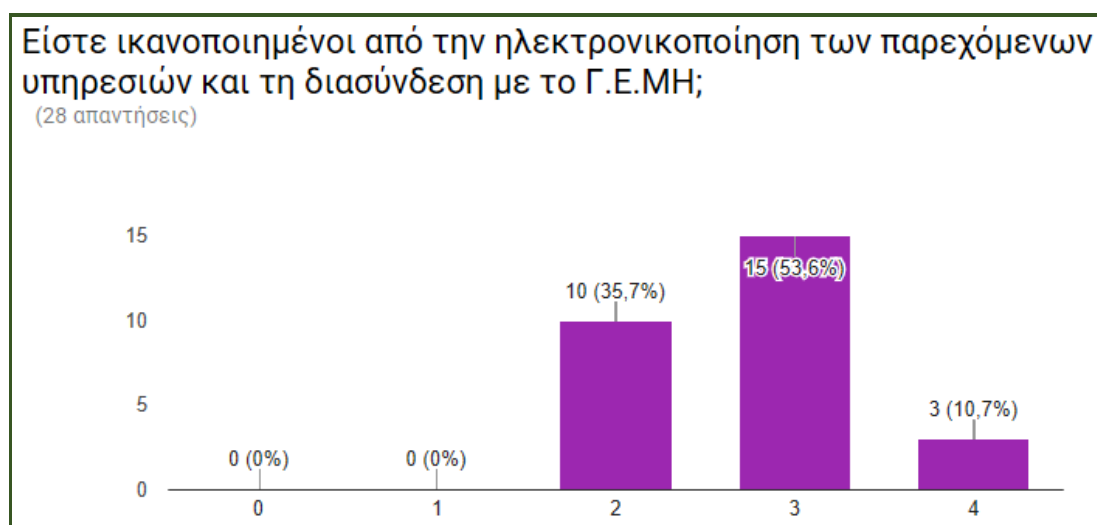
Το 89,3% του δείγματος υποστηρίζει ότι ο χρόνος καταχώρισης πράξεων και στοιχείων και η έκδοση πιστοποιητικών έχει αυξηθεί μετά τη λειτουργία της Υπηρεσίας ΓΕΜΗ, προς επικύρωση των αναφερομένων των εκπροσώπων των εταιρειών. Η μείωση του χρόνου ανταπόκρισης αποτελούσε τον βασικό λόγο αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών, στόχος που όμως όχι μόνο δεν επιτεύχθηκε αλλά επέφερε τα αντίθετα αποτελέσματα.

Ερώτηση 10

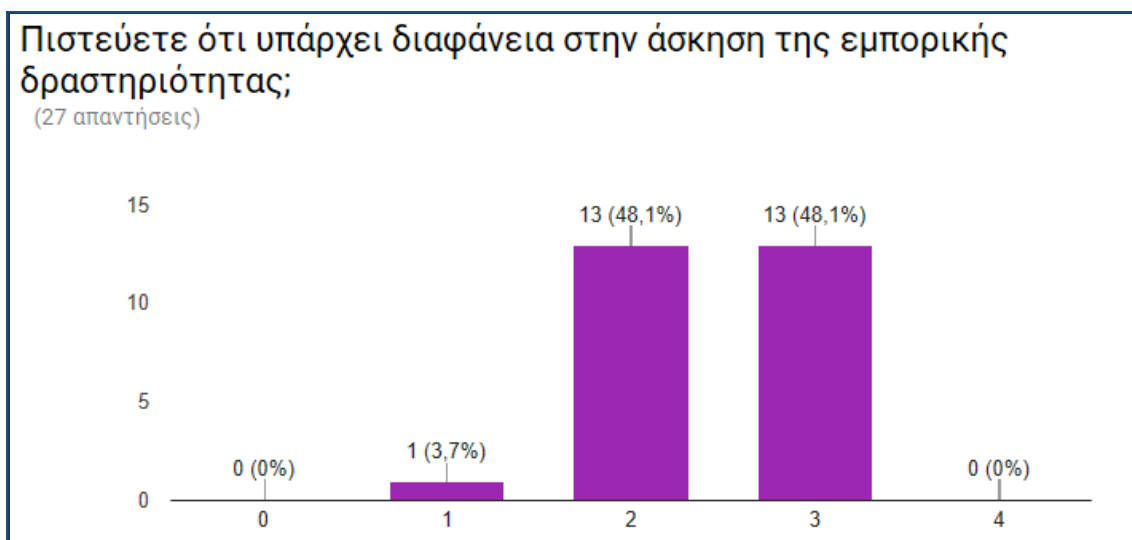
Το 54% του δείγματος είναι αρκετά ικανοποιημένο από το επίπεδο ηλεκτρονικοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών, που ενισχύθηκε μετά την λειτουργία του ΓΕΜΗ, ενώ το 36% θεωρεί ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση απαιτεί μεγάλο βαθμό βελτίωσης και εκσυγχρονισμού. Το 10,7% είναι πολύ ικανοποιημένο.

Ερώτηση 11

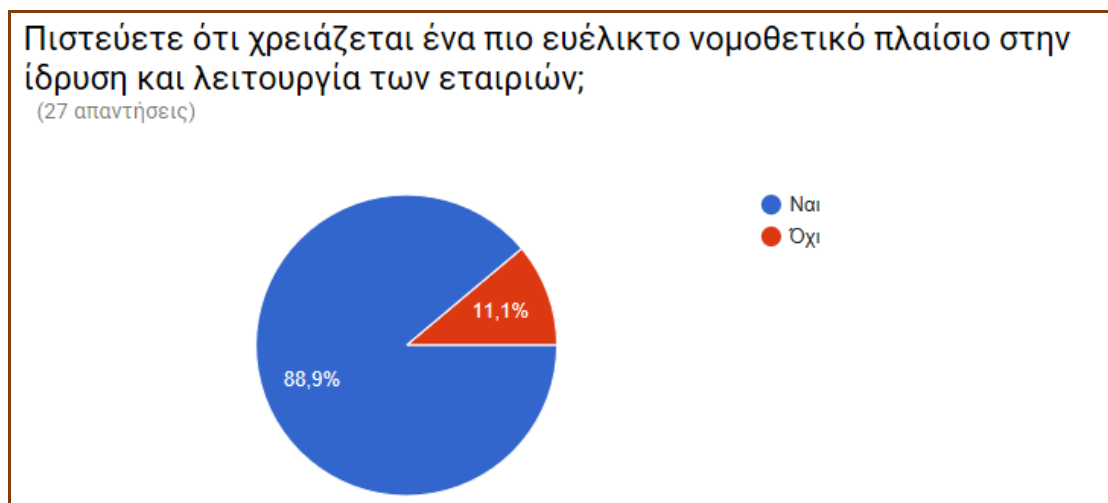
Το 48% του δείγματος που συμμετείχε στην έρευνα πιστεύει ότι υπάρχει αρκετή διαφάνεια στην εμπορική δραστηριότητα και ένα 48% ότι υπάρχει μέτρια διαφάνεια. Κατά συνέπεια οι εκπρόσωποι του δημόσιου φορέα είναι περισσότερο επιφυλακτικοί ως προς τη λειτουργία των ανωνύμων εταιρειών από τους ίδιους τους εκπροσώπους τους, λόγω των ελλειπών ελέγχων, του μεγάλου μέρους της δραστηριότητας των εταιρειών που δεν υπόκειται σε έλεγχο και της ανάγκης επικαιροποίησης της νομοθεσίας στα νέα δεδομένα της εποχής μας, που επηρεάζονται αισθητά από τις οικονομικές, κοινωνικές και δημοσιονομικές εξελίξεις,

Ερώτηση 12

Το 89% του δείγματος θεωρεί ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιριών, ενώ το 11% πως όχι. Οι απόψεις των υπαλλήλων των Διευθύνσεων Ανάπτυξης είναι κοινές με αυτές των εκπροσώπων των εταιρειών σχετικά με το θέμα.

Ερώτηση 13

Το 96,4% του δείγματος θεωρεί ότι η κρατική παρέμβαση ή εποπτεία είναι απαραίτητη στη λειτουργία των εταιριών προκειμένου να διασφαλίζει την ισονομία και να θέτει τα όρια νομιμότητας.

Ερώτηση 14

Οι βασικές προτάσεις που έγιναν από τους εκπροσώπους των Υπηρεσιών προκειμένου να βελτιωθεί ο τρόπος ελέγχου και εποπτείας είναι:

1. Η διασύνδεση των ηλεκτρονικών συστημάτων Περιφερειών – ΓΕΜΗ
2. Η απλοποίηση του νομοθετικού πλαισίου
3. Πλήρης καθιέρωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
4. Δημιουργία σταθερού νομοθετικού πλαισίου για τη σύσταση και ευέλικτο σχήμα για την άσκηση ελέγχου και την καταχώριση στοιχείων
5. Ενοποίηση υπηρεσιών εποπτείας

Τέλος, για την καταπολέμηση της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης απαιτείται έμπρακτη πολιτική βούληση αλλά και η απαραίτητη κοινωνική συναίνεση που μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την εκπαίδευση, την ευαισθητοποίηση και την κινητοποίηση των πολιτών. Βάσει των παραπάνω δεδομένων, ήταν απαραίτητη η αναδιάρθρωση του συστήματος εποπτείας, η οποία πραγματοποιήθηκε μέσα από το ν Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», αλλά έχει ακόμα μεγάλα περιθώρια βελτίωσης και εκσυγχρονισμού.

6.5 Συμπεράσματα

Η συγκρότηση ενός ενιαίου πλαισίου οργάνωσης, ενημέρωσης και χρήσης των μητρώων της δημόσιας διοίκησης προς διευκόλυνση της επιχειρηματικής κοινότητας ήταν αναγκαία όχι μόνο προς εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα (οδηγία 2003/58/EK), αλλά και για την παρακολούθηση των εμπορικών επιχειρήσεων από την πολιτεία, καθώς και για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ίδιων των επιχειρήσεων από την κεντρική διοίκηση και τους αρμόδιους φορείς της.

Για να ανταπεξέρθουν οι επιχειρήσεις στις πρωτοφανείς δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να ξανακτιστεί από την αρχή το θεσμικό πλαίσιο και όχι απλά να γίνουν αλλαγές σε αυτό, προκειμένου να ευδοκιμήσει η αναγκαία συναίνεση και συνεργασία μεταξύ κράτους και ιδιωτικής οικονομίας.

Εν τούτοις, σχετικά μικρή μείωση της γραφειοκρατίας και του χρόνου, παρατηρήθηκε μόνο κατά τη σύσταση μιας εταιρείας μέσω της Υπηρεσίας μιας Στάσης, λόγω μείωσης συναρμοδιοτήτων και ορισμού μίας αρμόδιας διοικητικής μονάδας.

Ένας ακόμα λόγος που η μετάβαση από την «εποχή του χαρτιού», στην «εποχή της μηχανοργάνωσης» αν και ήταν απαραίτητη, δεν κατάφερε να μειώσει τη γραφειοκρατία, είναι η έλλειψη προετοιμασίας για την επερχόμενη αλλαγή από τις Υπηρεσίες του Γ.Ε.ΜΗ.. Τα Επιμελητήρια ήταν ανέτοιμα από άποψη δομής και οργάνωσης, καθώς και οι αρμόδιοι υπάλληλοι, είτε για την κατάθεση εγγράφων, είτε για την παροχή πληροφοριών δεν είχαν την απαραίτητη κατάρτιση από άποψη γνώσεων, ώστε να καταφέρουν να ανταπεξέλθουν στο ύψος των αναγκών και των αλλαγών.

Πριν την εφαρμογή της νέας υπηρεσίας του Γ.Ε.ΜΗ., οι αρμόδιες αρχές θα έπρεπε να έχουν μεριμνήσει για την ενημέρωση των υπαλλήλων που θα βρισκόντουσαν σε καίριες θέσεις προς ενημέρωση και εξυπηρέτηση των πολιτών. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι καλούνται να ανταπεξέλθουν στα νεοδημιουργηθέντα καθήκοντα τους, δίχως την κατάλληλη εκπαίδευση, προκειμένου τα νέα πλαίσια των καθηκόντων τους να είναι μέρος της σφαίρας του γνωστικού τους πεδίου. Πιθανότατα, η διοργάνωση κάποιων σεμιναρίων ή και η εικονική συναλλαγή, καθώς και η εξοικείωση με τα λειτουργικά προγράμματα της βάσης δεδομένων των υπηρεσιών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου να είχαν συνδράμει θετικά σε αυτή την ριζική αλλαγή για δημιουργία βάσης δεδομένων εμπορικού μητρώου.

Επίσης, δεν αξιοποιήθηκε, όπως θα μπορούσε, η εμπειρία και η κατάρτιση των υπαλλήλων των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που είχαν και εξακολουθούν να έχουν την αρμοδιότητα του ελέγχου νομιμότητας των εταιρικών ενεργειών. Αντιθέτως θα μπορούσε να αξιοποιηθεί η

επαγγελματική επάρκεια σε συνδυασμό με την τεχνολογική υποδομή που ήδη υπήρχε στο επίπεδο των ανωνύμων εταιρειών στις Περιφέρειες.

Αν είχαν αξιοποιηθεί καλύτερα οι δυνατότητες και οι απαιτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών θα είχε επιτευχθεί μείωση των συναρμοδιοτήτων, κατάργηση σταδίων, απλούστευση διαδικασιών και αλληλοκάλυψη ενεργειών. Έτσι δεν θα είχε δημιουργηθεί η εντύπωση ότι το Γ.Ε.ΜΗ. είναι απλά μια πύλη εισόδου που διακινεί ηλεκτρονικά έγγραφα, δηλαδή μια έξτρα υπηρεσία στην αλυσίδα ελέγχου και καταχώρησης των μεταβολών των ανωνύμων εταιρειών. Στα πρώτα χρόνια λειτουργίας παρατηρήθηκε καθυστέρηση διεκπεραίωσης εργασιών μέχρι και δύο έτη.

Αυτό θα μπορούσε να γίνει με βελτίωση των τεχνολογικών υποδομών και την ενίσχυση της διαλειτουργικότητας, ώστε το μητρώο που τηρείται να είναι κοινό για τις συναρμόδιες υπηρεσίες. Βέβαια, σύμφωνα με τους κανόνες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, θα έπρεπε αρχικά να έχει υλοποιηθεί ο ανασχεδιασμός της λειτουργίας των υπηρεσιών της Περιφέρειας και στην συνέχεια η ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διασύνδεσης με το Γ.Ε.ΜΗ.

Ακόμα και πιο δραστικές αλλαγές όπως η μεταφορά αρμοδιοτήτων με ταυτόχρονη μετακίνηση υπαλλήλων των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στα επιμελητήρια θα μπορούσε να γίνει με νομοθετική ρύθμιση στα πλαίσια εξυγίανσης του δημόσιου τομέα.

Ο προσανατολισμός ενός οργανισμού, ο οποίος τίθεται για την καλύτερη εξυπηρέτηση του συναλλασσόμενου δεν πρέπει να είναι ο εισπρακτικός χαρακτήρας του, αλλά να προσβλέπει στην ορθότερη και πιο γρήγορη εξυπηρέτηση του.

Συνεπώς, τα επιμελητήρια θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν τα χρηματικά διαθέσιμα από τα εισπραττόμενα παράβολα, αφενός στην αυτοματοποίηση – ηλεκτρονικοποίηση των διαδικασιών τόσο στο εσωτερικό του φορέα όσο και μεταξύ των συνεργαζόμενων υπηρεσιών, αφετέρου στην αύξηση και αναδιοργάνωση του ανθρώπινου δυναμικού τους.

Τέλος, σημαντική εξέλιξη θα αποτελούσε μια ολοκληρωμένη θεσμική παρέμβαση για να διαμορφωθεί ένα οικονομικό περιβάλλον που να ευνοεί τη σύσταση και την ανάπτυξη δυναμικών επιχειρήσεων προς ένα μοντέλο δίκαιης και βιώσιμης ανάπτυξης. Μέσω της μετάβασης από μια βαριά και γραφειοκρατική διαδικασία εκ των προτέρων, σε ένα σύστημα εκ των υστέρων ουσιαστικών ελέγχων, που οδηγεί στον “αυτοέλεγχο” των επιχειρήσεων, θέτοντας τις ίδιες υπεύθυνες για το ρόλο τους. Επιτυγχάνεται έτσι σημαντικά η έναρξη οικονομικής δραστηριότητας και ενίσχυσης της απασχόλησης σε μια περίοδο που η μεταφορά εταιρειών στο εξωτερικό έχει αυξηθεί αισθητά.

Την ανάγκη υλοποίησης δράσεων με στόχο την στήριξη της επιχειρηματικότητας και τη δημιουργία κατάλληλου περιβάλλοντος για νέες επενδύσεις, γεγονός που αποτελεί βασικό σκοπό της ελληνικής οικονομίας, έχουν αντιληφθεί και δρομολογήσει οι εκπρόσωποι των συνεργαζόμενων

φορέων της Περιφέρειας Αττικής και του Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών. Προς επικύρωση της ήδη καλής συνεργασίας τους, υπογράφηκε μνημόνιο συνεργασίας των δύο μερών, με βασικό στόχο την ανάκαμψη του επιχειρηματικού κόσμου, η οποία φυσικά συνοδεύεται με ενίσχυση της απασχόλησης, υλοποίηση δράσεων ενίσχυσης της εξωστρέφειας και της νεοφυούς επιχειρηματικότητας.

Σε προγενέστερο χρόνο, οι εκπρόσωποι των δυο φορέων, προκειμένου να στηρίξουν σημαντικές εταιρείες που λόγω της οικονομικής κατάστασης της χώρας η οικονομική τους δραστηριότητα επιδεινώθηκε, προχώρησαν σε από κοινού πρόταση νομοθετικής ρύθμισης με σκοπό την αντιστροφή του δυσμενούς κλίματος και τη δυνατότητα στις εταιρείες να εξαλείψουν οι ίδιες, εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος, τους λόγους λύσης τους με παράλληλη παροχή κινήτρων ώστε να διασώσουν την επιχειρηματική δραστηριότητα εντός των συνόρων.

Ο δημόσιος φορέας, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες της εποχής και να επιτύχει μια ευέλικτη συνεργασία με τον επιχειρηματικό κόσμο της χώρας, πρέπει να προσπελάσει ορισμένες βασικές δυσλειτουργίες όπως είναι η μειωμένη παροχή κινήτρων κινητικότητας του προσωπικού, η ελλιπής αξιοποίησή του, η σχεδόν ανύπαρκτη πρόσληψη προσωπικού με εξειδικευμένα προσόντα, η απουσία άσκησης σύγχρονης διοίκησης από στελέχη που κατέχουν θέσεις ευθύνης, η δυσκολία συνεργασίας και διασύνδεσης συναρμόδιων φορέων. Η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελούν επιτακτική ανάγκη. Επίσης, στη σημερινή πραγματικότητα, όπως φάνηκε και από την έρευνα μας, η αξιοποίηση των υπαλλήλων χαμηλότερης βαθμίδας σε συνδυασμό με την ενίσχυση των κινήτρων προσαρμογής στις πολλές και επιτακτικές θεσμικές αλλαγές, αποτελεί πρωταρχική ανάγκη.

Τέλος, ο ανασχεδιασμός μιας υπηρεσίας πρέπει να έχει μελετηθεί προσεκτικά από τη διοίκηση, η οποία πρέπει να αναλαμβάνει την ευθύνη και τη δέσμευση της υλοποίησής της μέχρι το τέλος.

6.5.1 Επαναρρύθμιση και αξιολόγηση επιπτώσεων νομοθετικών μεταβολών

Από την άποψη αυτή, το ζητούμενο είναι ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου του κράτους και των σχέσεων του με την αγορά, στην κατεύθυνση της συνέργειας και συμπληρωματικότητας των αμοιβαίων τους ρόλων. Η κατάργηση των περιοριστικών ρυθμίσεων θα πρέπει, εξάλλου, να συμπεριλάβει την αξιολόγηση (*impact assessment*), εφεξής, όλων των νόμων που άπτονται θεμάτων επιχειρηματικότητας με κριτήριο τις επιπτώσεις τους στην ανταγωνιστικότητα. Στα θέματα αυτά, απαιτείται η ανάληψη συντονιστικού ρόλου από ένα φορέα.

Με τον τρόπο αυτό, θα δημιουργηθεί ένα σύστημα ανίχνευσης και ποσοτικοποίησης του ρυθμιστικού κόστους και του κόστους συμμόρφωσης, ανά αγορά ή ανά τομέα, το οποίο θα αναλύεται στο στάδιο της διαβούλευσης, πριν δηλαδή ολοκληρωθεί η επεξεργασία και κατάθεση αντίστοιχου Σχεδίου Νόμου. Πρόκειται για μια πρακτική ευρέως διαδεδομένη σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα, στο πλαίσιο αυτό, να συνάψει διακρατικές συμφωνίες με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και χώρες ενδεχομένως εκτός Ε.Ε., και να συνεργαστεί με Διεθνείς Οργανισμούς (ΔΝΤ, ΟΟΣΑ, Παγκόσμια Τράπεζα) για τη μεταφορά τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών.

Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη υγιούς επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση επενδύσεων είναι η ύπαρξη ενός σταθερού, κατανοητού και προβλέψιμου νομικού πλαισίου. Το ζήτημα που απασχολεί τους επενδυτές δεν είναι τόσο εάν οι φορολογικοί συντελεστές είναι 15% ή 20%. Οι επιχειρήσεις καλούνται να λάβουν αποφάσεις οι οποίες θα πρέπει να διασφαλίζουν την απόδοση των κεφαλαίων τους σε χρονικό ορίζοντα 3 έως 5 ετών. Από την άποψη αυτή, η ασφάλεια δικαίου, η σαφήνεια της νομοθεσίας και του τρόπου που εφαρμόζεται και η προβλεψιμότητα του θεσμικού πλαισίου αποτελούν καθοριστικό παράγοντα των επενδυτικών τους επιλογών.

Ένα σημαντικό βήμα που πρέπει να γίνει είναι η συστηματική επανεξέταση και κατάργηση των μη αναγκαίων νόμων, κανονιστικών ρυθμίσεων και άλλων κρατικών περιορισμών στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, σε συνδυασμό με την απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας.

Λόγω της μη ύπαρξης ενός δομημένου συστήματος ελέγχων, η εφαρμογή της νομοθεσίας εναπόκειται συχνά στη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης η οποία αντιμετωπίζει άλλοτε σχολαστικά και άλλοτε πολύ ελαστικά την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας και την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.

Το φαινόμενο της συναρμοδιότητας δεν αποτελεί εξ ανάγκης παθογένεια. Μία δημόσια πολιτική δεν περιορίζεται πάντοτε στα διοικητικά όρια ενός Υπουργείου. Από την άποψη αυτή, η συναρμοδιότητα είναι εγγενές χαρακτηριστικό των δημόσιων πολιτικών, ιδιαίτερα σε μείζονος σημασίας θέματα. Στη Ελλάδα όμως, εξαιτίας της συντεχνιακής διάρθρωσης του κράτους και των πελατειακών πρακτικών και αντιλήψεων, η πολιτική ηγεσία κάθε Υπουργείου επιδιώκει να επεκτείνει τις αρμοδιότητες της και να ικανοποιήσει τα «δικά της» στελέχη, εις βάρος πολλές φορές του επιδιωκόμενου κοινού στόχου. Για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα συναρμοδιότητας, θα πρέπει να μελετήσουμε τον τρόπο επίλυσης ανάλογων προβλημάτων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και να αντλήσουμε παραδείγματα καλών πρακτικών. Οι συναρμόδιοι φορείς, με βάση τις αρχές της συνέργειας και συμπληρωματικότητας, πρέπει να εξοικειωθούν σε διυπουργικές συνεργασίες, καταγράφοντας αναλυτικά το ρόλο και τη συνεισφορά εκάστου για την ολοκληρωμένη προσέγγιση και επίλυση του θέματος.

Το οργανωτικό πρόβλημα είναι κατά βάση ζήτημα διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων. Αναφέρθηκε ότι το ελληνικό Δημόσιο έχει εξαιρετικό στελεχιακό δυναμικό. Το πρόβλημα είναι ότι το σύνολο είναι χειρότερο από τα επιμέρους στελέχη του. Αντίθετα, στις αναπτυγμένες χώρες η οργανωτική δομή και το διοικητικό σύστημα επιτρέπουν σε μέτρια στελέχη να επιτυγχάνουν ένα πολύ ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Ο ρόλος της δημόσιας διοίκησης στην ανάπτυξη επικεντρώνεται στο να εξαλείψει τα εμπόδια και να υιοθετήσει πολιτικές και μελετημένα προγράμματα που προωθούν την επιχειρηματικότητα. Ένα οργανωμένο και με προοπτικές ανταγωνισμού κράτος, πρέπει να διαθέτει στελέχη με ικανότητες στη λήψη αποφάσεων και στη χάραξη πολιτικής σε συνδυασμό με αποτελεσματικούς μηχανισμούς εφαρμογής τους.

6.5.2 Ανασχεδιασμός διοικητικών διαδικασιών

Οι δράσεις που αναφέρονται παραπάνω θα πρέπει να συνοδευτούν από μία ριζική ανατροπή στη λογική της οργάνωσης και στην καθημερινή λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών.

Η ελληνική δημόσια διοίκηση εξαντλείται σε πληθώρα προελέγχων και εξαντλεί την αυστηρότητα της στο σχολαστικό έλεγχο των όρων και προϋποθέσεων αδειοδότησης και έναρξης εταιρειών. Αυτό έχει οδηγήσει σε μια απίστευτη γραφειοκρατία, αφού η Διοίκηση προσπαθεί να ελέγξει τα πάντα, διότι έτσι υποτίθεται ότι προστατεύει το δημόσιο χρήμα και το δημόσιο συμφέρον και καταλήγει τελικά να μην ελέγχει ουσιαστικά τίποτα και να αυξάνει το χρόνο και το κόστος που απαιτείται για την έναρξη λειτουργίας των επιχειρήσεων. Ο ανασχεδιασμός των διαδικασιών και του τρόπου λειτουργίας των υπηρεσιών θα πρέπει να συνεκτιμά και να συμπεριλαμβάνει τρεις βασικές διαστάσεις:

- τον αριθμό των βημάτων που απαιτούνται για την ολοκλήρωση μιας διαδικασίας
- τον χρόνο που απαιτείται και
- το κόστος που συνεπάγεται η διεκπεραίωσή της.

Η μετάβαση σε μια φιλικότερη προς το επιχειρείν δειγματοληπτικού τύπου προσέγγιση προϋποθέτει διοίκηση με ικανότητα σχεδιασμού, ελέγχου και επιβολής αποτρεπτικών κυρώσεων στους παραβάτες.

Βασικοί άξονες στην κατεύθυνση αυτή είναι:

- η δημιουργία ενιαίου φορέα που θα λειτουργεί ως αρχή μιας στάσης (one stop shop) για την υποδοχή αιτήσεων επιχειρηματικής δραστηριότητας, ο οποίος θα στελεχώνεται από υπαλλήλους όλων των συναρμόδιων φορέων και υπηρεσιών. Η δημιουργία της Υπηρεσίας του Γ.Ε.ΜΗ. ως υπηρεσία μιας στάσης έχει ολοκληρωθεί. Αυτό όμως που δεν έγινε κατά την οργάνωση της Υπηρεσίας είναι η στελέχωση από υπαλλήλους συναρμόδιων φορέων όπως οι Περιφέρειες, οι οποίες

ήταν στελεχωμένες με εκπαιδευμένο και με πολυετή εμπειρία προσωπικό που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση για μια ασφαλή μετάβαση στον νέο φορέα του Γ.Ε.ΜΗ.

- η δημιουργία on line διαδικασίας για την υποβολή φακέλου σύστασης των ανωνύμων εταιρειών και τη συνεχή παρακολούθηση της διαδρομής των ετήσιων υποβληθέντων οικονομικών καταστάσεων και της πορείας της εξέλιξής της.

- καθιέρωση ξεχωριστών σειρών διεκπεραίωσης για υποθέσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος στις δημόσιες υπηρεσίες (π.χ. ξεχωριστή σειρά προτεραιότητας για έκδοση απόφασης έγκρισης σύστασης Ανωνύμων Εταιρειών δια μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων άλλης μορφής ή έκδοση απόφασης παροχής άδειας εγκατάστασης στην Περιφερειακή Ενότητα υποκαταστήματος από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ώστε μία σοβαρή επένδυση να μην έπεται της εξέτασης ασήμαντων δραστηριοτήτων).

- ορισμός «χειριστή φακέλου» ως πρόσωπο μιας στάσης (η πρακτική αυτή έχει θεσμοθετηθεί σε χώρες όπως η Πορτογαλία και η Μ. Βρετανία).

- αυστηρή τήρηση χρονικών ορίων σε κάθε στάδιο των διαδικασιών υποβολής δικαιολογητικών από τις εταιρείες, με τήρηση του νομοθετικού πλαισίου, χωρίς αυτό να προσαρμόζεται βάση έκτακτων περιστατικών δίνοντας παρατάσεις και διαταράσσοντας τον κύκλο λειτουργίας και συνεργασίας των επιχειρήσεων και του φορέα ελέγχου.

- αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε όλα τα στάδια ελέγχου και τήρησης των διαδικασιών.

- σύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των εμπλεκόμενων δημοσίων υπηρεσιών ώστε να αντλούν στοιχεία και να έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθούν από κοινού την πορεία της οικονομικής δραστηριότητας των εταιρειών.

- η ηλεκτρονική διασταύρωση των υποβαλλόμενων στοιχείων και δυνατότητα άντλησης στοιχείων διαθέσιμων από άλλες πηγές ώστε να μην χρειάζονται να υποβάλλονται ξανά τα ίδια στοιχεία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: Ευρετήριο όρων

Α.Ε	Ανώνυμη Εταιρεία
Γ.Ε.ΜΗ.	Γενικό Εμπορικό Μητρώο
Γ.Σ.	Γενική Συνέλευση
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Δ.Λ.Π.	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
Ε.Ε.	Ετερόρρυθμη Εταιρεία
Ε.Π.Ε.	Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
Ι.Κ.Ε.	Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
Κ.Ε.Ε.	Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων
Ο.Ε.	Ομόρρυθμη Εταιρεία
Ο.Τ.Α.	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Ε.	Περιφερειακή Ενότητα
Υ.Μ.Σ.	Υπηρεσία μιας Στάσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: Ερωτηματολόγιο ανωνύμων εταιρειών

Ερωτηματολόγιο Υπηρεσιών ΓΕΜΗ (Ανώνυμες Εταιρείες)

Κυρίες και κύριοι,

Η παρούσα έρευνα γίνεται στα πλαίσια εκπόνησης εργασίας που αποτελεί μέρος του Μεταπτυχιακού τίτλου Σπουδών «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκηση» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο οποίο συμμετέχω και θα εκτιμούσα ιδιαίτερα αν συμβάλλατε στην έρευνα αυτή.

Σκοπός της έρευνας αποτελεί η μελέτη, παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση της οργανωτικής αλλαγής που προέκυψε στην άσκηση ελέγχου και εποπτείας (για τις Α.Ε. και τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών Ε.Π.Ε.) μετά τη διασύνδεση και το συντονισμό των διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειών (πρώην Νομαρχίες) με την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων. Σκοπός της εργασίας είναι να καταγράψει εάν με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. επιτεύχθηκαν τα αποτελέσματα (οικονομικά και κοινωνικά οφέλη) στα οποία στόχευε με την απλοποίηση του πλαισίου άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας.

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει σχεδιαστεί με τρόπο που να απαιτήσει όσο το δυνατόν λιγότερο από τον πολύτιμο χρόνο σας. Η συμβολή σας στην συμπλήρωση του είναι απολύτως εμπιστευτική και ανώνυμη και θα χρησιμοποιηθεί για την διεξαγωγή της έρευνας η οποία θα με βοηθήσει στην απόκτηση του μεταπτυχιακού μου.

Οι απαντήσεις σας θα παραμείνουν εμπιστευτικές και θα χρησιμοποιηθούν μόνο για στατιστικούς λόγους και εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων.

Ευχαριστώ για τον χρόνο που διαθέτετε

Με εκτίμηση,

Κατερίνα Μπασούκου

Διεύθυνση Ανάπτυξης Π.Ε Βόρειου Τομέα

Τηλ 2132100431

Email : basoukou.aikaterini@patt.gov.gr

Σημείωση: Στις ερωτήσεις με τα τετράγωνα πεδία = μπορείτε να δώσετε περισσότερες από μία απαντήσεις

Στις ερωτήσεις με τον κύκλο = δίνετε μόνο μία απάντηση.

Επωνυμία Εταιρείας / Έτος ίδρυσης / Έδρα

Κείμενο μακροσκελούς απάντησης

Ποιος συμπληρώνει το παρόν ερωτηματολόγιο;

- Λογιστής / Φοροτεχνικός
- Διαχειριστής ή μέλος Δ.Σ.
- Νομικός
- Εταίρος ή μέτοχος
- Άλλος

Γνωρίζετε τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.;

Ναι

Όχι

⋮

Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο εξυπηρέτησης της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.;

0 1 2 3 4

Πιστεύετε πως η Υπηρεσία ΓΕΜΗ έχει θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών σε σύγκριση με την εποπτεία των εταιρειών από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση;

Ναι

Όχι

Η υπηρεσία μιας στάσης έχει μειώσει το χρόνο σύστασης μιας εταιρίας;

0 1 2 3 4

Καθόλου

Πολύ

⋮

Έχει υπάρξει πραγματική μείωση της γραφειοκρατίας;

0 1 2 3 4

Καθόλου

Πολύ

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Κείμενο μακροσκελούς απάντησης

Εχετε αντιμετωπίσει κάποιο ή κάποια από τα παρακάτω προβλήματα;

- Καθυστέρηση στην καταχώριση πράξεων και στοιχείων στο Γ.Ε.ΜΗ.
- Ελλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και Εμπορικού Μητρώου
- Ανεπαρκής εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.
- Όλα τα παραπάνω
- Κανένα από τα παραπάνω

Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ πράξη που σας ενδιαφέρει;

- Εντός 21 ημερών όπως ορίζεται στο νόμο
- Από 22 ημέρες έως 2 μήνες
- Από 2 μήνες έως 4 μήνες
- Από 4 μήνες έως 6 μήνες
- Από 6 μήνες έως 1 χρόνο
- Πάνω από 1 έτος

Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

- Εντός 10 ημερών όπως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις
- Από 10 ημέρες έως 20 ημέρες
- Από 20 έως 30 ημέρες
- Πάνω από 30 ημέρες

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου η Υπηρεσία ΓΕΜΗ έχει προβεί σε εσφαλμένη καταχώριση ή εσφαλμένη έκδοση πιστοποιητικού;

- Σε καμία περίπτωση
- Σε ελάχιστες περιπτώσεις
- Σε μερικές περιπτώσεις
- Σε αρκετές περιπτώσεις
- Σε όλες τις περιπτώσεις

...

Είστε ικανοποιημένοι από την ηλεκτρονικοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών;

- Ναι
- Όχι

Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφάνεια στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Κείμενο μακροσκελούς απάντησης

Πιστεύετε ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιριών;

- Ναι
- Όχι

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

Θεωρείτε ότι είναι απαραίτητη η κρατική παρέμβαση ή εποπτεία στη λειτουργία των εταιριών;

Ναι

Όχι

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: Ερωτηματολόγιο υπηρεσιών

Ερωτηματολόγιο Υπηρεσιών ΓΕΜΗ

Αγαπητοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες,

Η παρούσα έρευνα γίνεται στα πλαίσια εκπόνησης εργασίας που αποτελεί μέρος του Μεταπτυχιακού τίτλου Σπουδών «Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκηση» του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο οποίο συμμετέχω και θα εκτιμούσα ιδιαίτερα αν συμβάλλατε στην έρευνα αυτή.

Σκοπός της έρευνας αποτελεί η μελέτη, παρουσίαση, ανάλυση και αξιολόγηση της οργανωτικής αλλαγής που προέκυψε στην άσκηση ελέγχου και εποπτείας (για τις Α.Ε. και τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών Ε.Π.Ε.) μετά τη διασύνδεση και το συντονισμό των διευθύνσεων Ανάπτυξης των Περιφερειών (πρώην Νομαρχίες) με την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. των επιμελητηρίων. Σκοπός της εργασίας είναι να καταγράψει εάν με τη λειτουργία της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ. επιτεύχθηκαν τα αποτελέσματα (οικονομικά και κοινωνικά οφέλη) στα οποία στόχευε με την απλοποίηση του πλαισίου άσκησης της εμπορικής δραστηριότητας.

Το παρόν ερωτηματολόγιο έχει σχεδιαστεί με τρόπο που να απαιτήσει όσο το δυνατόν λιγότερο από τον πολύτιμο χρόνο σας. Η συμβολή σας στην συμπλήρωση του είναι απολύτως εμπιστευτική και ανώνυμη και θα χρησιμοποιηθεί για την διεξαγωγή της έρευνας η όποια θα με βοηθήσει στην απόκτηση του μεταπτυχιακού μου.

Ευχαριστώ για τον χρόνο που διαθέτετε

Με εκτίμηση,

Κατερίνα Μπασούκου

Διεύθυνση Ανάπτυξης Π.Ε Βόρειου Τομέα Αθηνών

Τηλ 2132100431

Email : basoukou.aikaterini@patt.gov.gr

Σημείωση: Στις ερωτήσεις με τα τετράγωνα πεδία □ μπορείτε να δώσετε περισσότερες από μία απαντήσεις   Στις ερωτήσεις με τον κύκλο ○ δίνετε μόνο μία απάντηση.

Ποιος συμπληρώνει το παρόν ερωτηματολόγιο;

- Υπάλληλος τμήματος
- Προϊστάμενος Τμήματος
- Προϊστάμενος Διεύθυνσης

Γνωρίζετε τον τρόπο εποπτείας και λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ.;

- Ναι
- Όχι

Είστε ικανοποιημένοι από το επίπεδο συνεργασίας με την Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ.;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Πιστεύετε πως η Υπηρεσία ΓΕΜΗ έχει θετικό αντίκτυπο στην απλοποίηση των διαδικασιών σε σύγκριση με την εποπτεία των εταιρειών από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση;

Ναι

Όχι

Θεωρείτε ότι η υπηρεσία μιας στάσης έχει μειώσει το χρόνο σύστασης μιας εταιρίας;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Έχει υπάρξει πραγματική μείωση της γραφειοκρατίας;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

Έχετε αντιμετωπίσει κάποιο ή κάποια από τα παρακάτω προβλήματα;

- Καθυστέρηση παραλαβής πράξεων και στοιχείων από το Γ.Ε.ΜΗ.
- Έλλειψη νομικής γνώσης του εταιρικού δικαίου και Εμπορικού Μητρώου
- Ανεπαρκής εξυπηρέτηση από τους υπαλλήλους της Υπηρεσίας Γ.Ε.ΜΗ.
- Όλα τα παραπάνω
- Κανένα από τα παραπάνω

Με βάση τη δική σας εμπειρία, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης καταχωρίζεται στο ΓΕΜΗ πράξη;

- Εντός 21 ημερών όπως ορίζεται στο νόμο
- Από 22 ημέρες έως 2 μήνες
- Από 2 μήνες έως 4 μήνες
- Από 4 μήνες έως 6 μήνες
- Από 6 μήνες έως 1 χρόνο
- Πάνω από 1 έτος

Από την εμπειρία σας, σε πόσες ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία ΓΕΜΗ ένα πιστοποιητικό ή αντίγραφο;

- Εντός 10 ημερών όπως ορίζουν οι κείμενες διατάξεις
- Από 10 ημέρες έως 20 ημέρες
- Από 20 έως 30 ημέρες
- Πάνω από 30 ημέρες

Οι παραπάνω προθεσμίες αυξήθηκαν ή μειώθηκαν μετά την έναρξη λειτουργίας του Γ.Ε.ΜΗ;

- Αυξήθηκαν
- Μειώθηκαν
- Παρέμειναν στα ίδια επίπεδα

Είστε ικανοποιημένοι από την ηλεκτρονικοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και τη διασύνδεση με το Γ.Ε.ΜΗ;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Πιστεύετε ότι υπάρχει διαφάνεια στην άσκηση της εμπορικής δραστηριότητας;

	0	1	2	3	4	
Καθόλου	☐	☐	☐	☐	☐	Πολύ

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

Πιστεύετε ότι χρειάζεται ένα πιο ευέλικτο νομοθετικό πλαίσιο στην ίδρυση και λειτουργία των εταιριών;

- Ναι
- Όχι

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

Θεωρείτε ότι είναι απαραίτητη η κρατική παρέμβαση ή εποπτεία στη λειτουργία των εταιριών;

Ναι

Όχι

Αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Η απάντησή σας

Προτάσεις για βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Η απάντησή σας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

- ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ Ι, ΛΟΥΚΗΣ Ε., ΧΑΛΑΡΗΣ Ι., (2008), Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση – Οργάνωση, Τεχνολογία και Εφαρμογές, Αθήνα: Εκδ. Παπαζήση
- Αρταβάνη, Μ. (2011) ‘Η Αναπτυξιακή Διάσταση του Προγράμματος ‘Καλλικράτης’ σε Περίοδο Κρίσης’, Αθήνα: Εκδ. Σακουλά
- Γκέκας Ράλλης (2016), “Τα οικονομικά της Τ.Α.”, Πανεπιστημιακές σημειώσεις
- ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ Α.Ε. «Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Πρότυπα Διαλειτουργικότητας» - Σημειογραφία των προτύπων BPMN και UML (Activity Diagrams), ΕΚΔ.1.00,2008
- Κοκμοτού Ζ. (2008) ‘Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης’, Αθήνα
- Μουστάκας Στυλ. Μελέτιος (2000), ‘Οι αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης’, Αθήνα: Εκδ. Αντ. Σάκκουλα
- Μπατσινίλας Επαμ., Πατατούκας Κυρ., (2013), «Σύγχρονη λογιστική σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και με αναφορά κατά θέμα στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα», Εκδόσεις Σταμούλης
- Σαρκόπουλος, Γ. (2003) ‘Η τοπική αυτοδιοίκηση σε συνάρτηση με την διοικητική αποκέντρωση στην Ελλάδα’, Θεσσαλονίκη
- Σφακιανάκης Μ. (2013), Στατιστική Σκέψη στον κόσμο των Επιχειρήσεων, 1η Ελληνική Έκδοση, Ιατρικές Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα
- Διαλέξεις του διδάσκοντα Δρ Σήφη Πλυμάκη στα πλαίσια του μαθήματος “Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης” του Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών “Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση”

Ξενόγλωσση

- Baumol, W. (1993), Entrepreneurship: Productive, Unproductive and Destructive, In Entrepreneurship management and the structure-of payoffs, Cambridge
- Bouckaert, G. and Pollitt C. (2015), Public management reform: a comparative analysis, Oxford: Oxford University Press
- Birdsall N.,(2009), «How to unlock the \$1 trillion that developing countries urgently need to cope with the crisis», Center for Global development
- Bryson, J. M. (2014), Strategic planning for public and nonprofit organizations, San Francisco: Jossey-Bass

- Cameron, K. and Quinn, R. (2006), Diagnosing and changing organizational culture, New York: Jossey Bass
- Chiles, T.H., Bluedom A.C., and Gupta V. K. (2007), Beyond Creative Destruction and Entrepreneurial Discovery: A Radical Austrian Approach to Entrepreneurship, Organization Studies
- Gill, A., Biger, N., and Tibrewala, R (2010), Understanding and Mitigating Direct Investment, New York: Jossey Bass
- Jain, R., Ali S. W. (2013), A Review of Facilitators, Barriers and Gateways to Entrepreneurship: Directions for future research, South Asian Journal of Management
- Kotter, J.P. (1996), Leading Change: Why transformation efforts fail, Harvard Business Review
- Kotter, J. P. and Dan S. Cohen (2002), The Heart of Change. Boston, Massachusetts: Harvard Business School Press
- Mintzberg, H. (1994), The rise and fall of strategic planning. New York, NY: The Free Press
- Steward, J. (2010) ‘Modernizing British Local Government’, London, Palgrave Macmillan
- Theodore H. Poister, David W. Pitts and Lauren Hamilton Edwards (2010), Future Directions Strategic Management Research in the Public Sector: A Review, Synthesis, and Future Directions, published online 18 May 2010
- Wirick, R. (2009), Public-Sector Project Management: Meeting the Challenges and Achieving Results, New York: Willey
- Doing Business 2017, “Economy Profile 2017 Greece”, A World Bank Group Flagship Report, 14th edition

Νομοθεσία

- Ν.4251/2016 «Έγκριση της υπ’ αριθ. 438/2016 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής με την οποία τροποποιείται ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής»
- Ν.4442/2016 «Νέο πλαίσιο για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας και άλλες διατάξεις»
- Ν.4038/2012 «Επείγουσες ρυθμίσεις που αφορούν την εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγική»
- Ν.3853/2010 «Απλοποίηση διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εταιρειών και άλλες διατάξεις»
- Ν.3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»
- Ν. 3604/2007 «Αναμόρφωση και τροποποίηση του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 «Περί ανωνύμων εταιρειών» και άλλες διατάξεις»

- Ν.3419/2005 «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας»
- Ν.3242/2004 «Ρυθμίσεις για την οργάνωση και λειτουργία της κυβέρνησης, τη διοικητική διαδικασία και τους Ο.Τ.Α.»
- Ν. 2539/1997 «Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
- Ν. 2218/1994 «Ίδρυση νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, τροποποίηση διατάξεων για την πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και την περιφέρεια και άλλες διατάξεις»
- Ν. 1878/1990 «Τροποποίηση των διατάξεων δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης ν.1622/1986 και άλλες διατάξεις»
- Π.Δ. 51/1987 «Καθορισμός των περιφερειών της Χώρας για το σχεδιασμό, προγραμματισμό και συντονισμό της περιφερειακής ανάπτυξης»
- Ν. 1622/1986 «Τοπική αυτοδιοίκηση – περιφερειακή ανάπτυξη και δημοκρατικός προγραμματισμός»
- Ν. 1416/1984 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
- Ν. 1235/1982 «Άσκηση της Κυβερνητικής Πολιτικής και καθιέρωση της Λαϊκής Εκπροσώπησης στους νομούς»
- Ν. 3190/1955 «Περί Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης»
- Ν.Δ. 2888/1954 «Περί κυρώσεως Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος»
- Κ.Ν.2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών»

Διαδικτυακοί Τόποι / Ιστοσελίδες

- www.patt.gov.gr «Επίσημη ιστοσελίδα Περιφέρειας Αττικής»
- <http://www.businessportal.gr> «Επίσημη ιστοσελίδα του Γενικού Εμπορικού Μητρώου»
- www.uhc.gr «Επίσημη ιστοσελίδα της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδας»
- www.acci.gr «Επίσημη ιστοσελίδα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών»
- www.et.gr «Επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου»
- www.esee.gr «Επίσημη ιστοσελίδα της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου & Επιχειρηματικότητας»
- www.doingbusiness.gr